

(4)

Olstad 4, analyseprotokoll, partiturutkast,
med vitenskapsbilder, respons fra modellesere og
(spredt respons fra) empiriske lesere

<i>Ytring</i>	<i>Parafrase I</i>	<i>Parafrase II</i>	<i>Topos</i>	<i>Topos- gruppe</i>	<i>Vi- tenskaps- bilde</i>	<i>Modelleserreaksjon</i> <i>A: Antagonisten,</i> <i>dvs. arbeiderhisto- rikeren som leser</i>	<i>Modelleser reak- sjon B:</i> <i>Den institusjona- liserte, profesjone- le leseren, dvs. den</i>	<i>Modelleser re- aksjon C:</i> <i>Protagonisten,</i> <i>den teoretisk</i>	<i>Fra leserinter- vjuene</i>
				E1# = E1 E4□ = E4	[Tønnes- son 2001 (1998)]	<i>Olstad 1 for å føl- ge med, ev. skrive et motinnlegg</i>	<i>intellektuelt nys- gjerrige, men skep- tiske sosialhisto- rikeren som leser</i>	<i>søkende arbei- derhistorikeren</i> <i>som leser Olstad</i> <i>1 for å følge</i> <i>med</i>	H=Terje Hal- vorsen ET=Einar Terjesen S=Ellen Schrumph T=Johan Tøn- nesson (interv.)
1. FINN OLSTAD///	Jeg a) drøfter b) til- byr nye perspektiver på en debatt jeg selv har bidratt sterkt til gjennom min bok					Han er OK.	Han er jo solid. Jeg leser like godt denne relativt korte artikkelen.	Han pleier skrive godt.	

<p>2. Nye perspektiver på arbeiderklassens vekst og fall//</p>		<p>Jeg bidrar til historieteoretisk fornyelse</p>	<p>Jeg fornyer</p>	<p>E1</p>	<p>a) 4 og 5</p>	<p>Flott at noen gidder holde teoridebatten oppe</p>	<p>Han er jo ikke ubeskjeden, i og med at han kommenterer sin egen pamflett som populariserte hovedoppgaven og doktoravhandlingen hans. Men beskjedenhet er jo langt fra lenger noen dyd.</p>	<p>Imponerende at han går videre med sine tidligere studier på denne måten. Jeg så noe om diskurs ned i artikkelen. Fin bok, den Arbeiderbevegelsens vekst og fall. Forresten, fikk jeg noen gang lest den ut?</p>	
	<p>Med en metafor fra tradisjonelt arbeidsliv vil jeg hevde at vi a) historikere b) arbeiderhistorikere må utvikle oss uavlatelig, metodisk og teoretisk</p>				<p>b) 1 og 5</p>				

3. Stadig bør vi et- terse, skjerpe og fornye våre redska- per./		Vi a) historikere b) arbeiderhis- torikere bør bi- dra til historie- teoretisk forny- else	Vi bør for- nye	P1	a) 2 og 5	Joda, i alle fall et- terse og skjerpe, men vi behøver jo ikke hive alt det gamle.	Her skal han riktig gjøre seg lekker for sine folkelige kolleger, ser jeg.	Nemlig. Ikke minst fornye, mange sitter veldig fast i 70-tallet, teoretisk sett.	
	Blant enkelte arbei- derhistorikere er det prisverdig nok en viss interesse for å utvikle klassebegre- pet				b) 2, 5 og 6				

4. Artikler i de to siste utgavene av Arbeiderhistorie signaliserer interesse for videre utvikling av klassebegrepet,	Disse har rettet sterk kritikk mot et av mine tidligere arbeider	Vi arbeiderhistorikere bør bidra til historieteoretisk fornyelse	Vi bør fornye	P1	2, 5 og 6	Hvilke tenker han på?	Ja, det har jeg ikke merket meg. Jeg regner med at dette er et påskudd for å komme i gang med hva jeg nå ut fra rask gjennomtitting forstår er en nyomvendt diskurspreken.		
5. for øvrig i kritisk konfrontasjon med min framstilling av «arbeiderklassens vekst og fall».	Den ene kritikken er uttrykkelig empirisk fundert	Vi arbeiderhistorikere bør bidra til historieteoretisk fornyelse, gjerne også gjennom å kritisere hverandre	Vi bør fornye	P1	3	Jo, det har vel vært litt kritikk av den vesle boka hans, det var jo mye av en debattbok.	Men det er jo moro at de har kritisert den, den har vel egentlig ført til lite debatt.	Jo, den boka er kanskje blitt litt hoggestabbe, men da har han jo lyktes med den.	

6. Det gjelder en artikkel om industribygging og arbeidere på Stord og i Aker 1945-1990	a) Forfatterne er Knut og Jan	Vi arbeiderhistorikere bør bidra til historieteoretisk fornyelse, gjerne gjennom empirisk fundert diskusjon	Vi bør fornye	P1	5, 7 og 8	Jo, den har jeg lest, den var da interessant nok.	Interessant, den får jeg lese ved leilighet.	--	
7. av Knut Grove og Jan Heiret	b) Forfatterne er Knut Grove og Jan Heiret	a) Vi arbeiderhistorikere kjenner hverandre	Vi er et fellesskap	E1	a) 2	Ja	--	--	
	En annen kritikk er mer uttrykkelig teoretisk fundert	b) I samsvar med sjangerkonvensjonene i herværende publikasjon bruker vi ikke titler på forfatterne. Her er alle like, enten de er akademikere eller arbeidsfolk	"		b) 2 og 6				

8. og en mer uttalt teoretisk artikkel med perspektiver på fagbevegelsens historie	Forfatteren er Einar A. Terjesen	Vi arbeiderhistorikere bør bidra til historieteoretisk fornyelse, gjerne gjennom teoretisk fundert diskusjon	Vi bør fornye	P1	5	Hva var det for en?	--	--	
9. av Einar A. Terjesen.	Jeg tar gjerne utfordringen	I samsvar med sjangerkonvensjonene i Arbeiderhistorie bruker vi ikke titler på forfatterne, heller ikke når vedkommende er selve redaktøren. Her er alle like.	Vi er et fellesskap	E1	2 og 6	Åja, Terjesen. Jeg husker det med "verdighet" som mål for arbeidfolk, det var bra.	Ja, den så jeg visst. Den var interessant.	Ja, den var flott. Den om arbeidfolks selvrespekt som motiv.	

10. Dette er en utfordring jeg vil prøve å gripe i det følgende.	a) Men kritikerne har ikke vært harde nok mot mitt gamle arbeid	Jeg bidrar til historieteoretisk fornyelse	Jeg fornyer	E1	1 og 5	Så det blir en slags debattartikkel.	--	--	
11. Men jeg mener vi må gå mer radikalt til verks.///	b) Men kritikerne har vært for lite dristige	Jeg bidrar til virkelig historieteoretisk fornyelse	Jeg fornyer, også gjennom kritikk av min egen, faglige fortid	E1	1, 3 og 5	Han synes ikke han er blitt hardt nok kritisert. Skal piske seg sjøl. Dette blir jo litt moro.	Han synes åpenbart ikke at han er blitt kritisert hardt nok. Det er jo en sympatisk måte å ta det på.	Sprekt, han vil kritisere sin egen bok sterkere enn kritikerne, dette er en ganske sober måte å diskutere på og så gjør man seg selv litt uangripelig.	
	Vi har en felles teoretisk arv			E2					
12. Den sosialhistoriske arven//	Mitt tidligere nevnte arbeid bygde på et berømt resonnement hos selveste E.P. Thompson i hans snart 40 år gamle hovedverk	Fornyselsen må forholde seg til vår felles teoretiske arv	Vi bør fornye	P1	2 og 5	Den er god å ha.	Hvis han nå skal preke diskurs, synes jeg nok alt dette med arv (jeg tenker på en sekk med en farsarv) og redskaper blir i overkant reifiserende metaforer.	Ja, jeg håper nå han tar med seg den.	

13. Framstillingen av klassebegrepet i Arbeiderklassens vekst og fall tok utgangspunkt i E. P. Thompsons berømte utlegning i sitt hovedverk fra 1963,	Tittelen på hovedverket røper at arbeiderklassen ble skapt	Fornyelsen må forholde seg til vår felles teoretiske arv	Vi bør fornye	P1	2 og 5	Jeg har egentlig ikke helt kunnet svelge Thompsons klasseforståelse.	Bra at Thompson ikke blir glemt. Det var en dristig og glimrende studie.	Thompson var tidlige ute, egentlig mye mer moderne enn mange tror.	
14. The Making of the English Working Class.		I vår felles teoretiske arv inngår det tilsynelatende revisjonistiske standpunkt at arbeiderklassen er noe som skapes	Arbeiderklassen er noe som skapes (Thompson)	L6.1	1, 2, 5 og 6	Ja, nettopp, det var det med "making". Det er jo blitt rein mote siden den tid. "Invented nations" og hva det heter alt sammen.	Du verden, jeg hadde glemt at han brukte en slik tittel. Hadde en av mine hovedfagsstudenter prøvd seg med den i dag, ville jeg skrevet "moteslaveri" i marginen.	Ja, sånn skrev han i 1963, og så blir folk fremdeles så provosert når det er snakk om å konstruere samfunnsmessige forhold!	
	I dette resonnementet skjer det ingen reifisering av klassebegrepet, heller ikke en strukturalistisk kategorisering				(6 fordi dette er politisk kontroversielt i miljøet)				

15. Klasse er her ikke noen «ting» eller kategori,	Klasse er derimot en prosess	I vår felles teoretiske arv inngår det tilsynelatende revisjonistiske standpunkt at arbeiderklassen er noe som skapes	Arbeiderklassen er noe som skapes (Thompson)	L6.1	1, 2, 5 og 6	Nei av og til tenker man nok på det som en ting. Men en kategori er det jo!	Nei, nettopp. Ingen seriøse historikere har for alvor ment at klasse er en ting, men mange reifiserer ubevisst, også Olstad, jf. redskapene.	Men likevel har tendensen til tingliggjøring av sånne fenomener vært seiglivet	
16. men en prosess	Altså en prosess mellom levende mennesker.	I vår felles teoretiske arv inngår det tilsynelatende revisjonistiske standpunkt at arbeiderklassen er noe som skapes	Arbeiderklassen er noe som skapes (Thompson)	L6.1	1, 5 og 6	Klasse som prosess er snålt.	Jo, ja	Det er fremdeles gangbart	

17. – noe som «skjer» i forholdet mellom mennesker.	Jeg ga selv følgende bidrag til utvikling av resonnementet	I vår felles teoretiske arv inngår det tilsynelatende revisjonistiske standpunkt at arbeiderklassen er noe som skapes	Arbeiderklassen er noe som skapes (Thompson)	L6.1	1, 5 og 6	Skjer klassen?	Dette at "klasse skjer" synes jeg blir vel fiffig.	Nettopp	
18. Selv utviklet jeg dette slik:	Jeg la den gang en marxistisk forståelse av stillingen i produksjonen til grunn, og supplerte med "felles erfaringer".	Jeg har også tidligere bidratt til historieteoretisk fornyelse	Jeg fornyer	E1	1, 5 og 6	--	Så vidt jeg husker har han skrevet mer presist om dette, ja.	--	
19. «Når mennesker med lik stilling i produksjonen ut fra felles erfaringer	Jeg la vekt på at mennesker selv definerte seg sammen med en gruppe og mot andre grupper	Jeg har også tidligere bidratt til historieteoretisk fornyelse	Jeg fornyer	E1	1, 5 og 6	Joda	--	--	

20. finner fram til solidaritet og samhandling og bevisst motsetning til andre grupper –	Og ga på den bakgrunn en klar definisjon av klasse.	Jeg har også tidligere bidratt til historieteoretisk fornyelse	Jeg fornyer	E1	1, 5 og 6	Nettopp	--	--	
21. da vil jeg tale om klasse.»	Note\Her følger korrekt, vitenskapelig henvisning til Thompsons verk	Jeg har også tidligere bidratt til historieteoretisk fornyelse	Jeg fornyer	E1	1, 5 og 6	Det rimer da ganske bra. Men er det prosess? Det forklarer vel mer hvordan klassen tar form.	Godt. Det er da noe man kan holde seg til. Selvsagt står andre fritt til å definere klasse helt annerledes.	Det låter gangbart fremdeles, men provoserte sikkert de som var veldig opptatt av ”objektiv klasses tilhørighet”	
22. {E. P. Thompson: The Making of the English Working Class,		a) Her er litteraturhenvisningen	Leseren kan selv kontrollere	E1#	2	--	--	--	
	”	b) Dette er å forstå som en vitenskapelig artikkel.	Jeg bedriver vitenskap	E4					
23. Harmondsworth 1968 (oppr. 1963),		a) Her er litteraturhenvisningen	Leseren kan selv kontrollere	E4 ^a	2	--	--	--	

	a) Jeg henviser særlig til et bestemt utdrag av boka	b) Dette er å forstå som en vitenskapelig artikkel.	Jeg bedriver vitenskap	E1#					
24. se særlig s. 9-11.	b) Det viktigste står faktisk helt i begynnelsen av boka	a) Leseren kan selv kontrollere ved å lese tre sider.	Leseren kan selv kontrollere	E4 ^a	a) 2	Kanskje jeg skal tittle på de sidene.			Bra at han trekker fram gamle Thompson. Det er litt for vanlig å bare hive seg på de nye teoretikerne.
		b) Når man siterer i vitenskapelig litteratur, er det ofte bare på bakgrunn av lesning av et par sider, ofte bare i begynnelsen eller slutten. Slik kan vi slå hverandre i hue på en lærd måte	Man kan være litt frekke i vitenskap	x	b) 1 og 2				
	Jeg henviser også til min egen, nevnte bok, som det også er vist til i tittelen								
25. Finn Olstad: Arbeiderklassens vekst og fall.		a) Her er litteraturhenvisningen	Leseren kan selv kontrollere	E4 ^a	a) og b) 2				

		b) Dette er å forstå som en vitenskapelig artikkel.	Jeg bedriver vitenskap	E1#	c) 1 og 5				
	Jeg presenterte her ikke mindre enn hovedlinjer, jf la Sars og Seips Utsikter	c) Jeg har også tidligere bidratt til historieteoretisk fornyelse	Jeg fornyer	E1					
26. Hovedlinjer i 100 års norsk historie,		a) Her er litteraturhenviingen	Leseren kan selv kontrollere	E4 ^α	a) og b) 2	Åja, såpass? Det husket jeg ikke.	Det var store ord. Men så vidt jeg husker skriver han selv noe om at dette kom som et svar til Sejersteds etterlysning av de store synteser. Noen må jo skrive dem også, og Olstad våger.	Han var ikke ubeskjeden i undertittelen. Det er helt fint.	
		b) Dette er å forstå som en vitenskapelig artikkel.	Jeg bedriver vitenskap	E1#	c) 1				
	Det er allerede snart 10 år siden den boka kom ut, som altså nå angripes for mildt etter min nåværende mening	c) Jeg er en historiker å regne med	Jeg er en historiker å regne med	E1					
27. Oslo 1991,		a) Her er litteraturhenviingen	Leseren kan selv kontrollere	E4 ^α	a) og b) 2	Er det ti år siden allerede?	--	--	

		b) Dette er å forstå som en vitenskapelig artikkel.	Jeg bedriver vitenskap	E1#	c) 1				
	a) Jeg henviser særlig til et bestemt utdrag av boka	c) Jeg har også tidligere bidratt til historieteoretisk fornyelse	Jeg fornyer	E1					
28. særlig s. 8-9.	b) Det viktigste står faktisk helt i begynnelsen av boka	a) Leseren kan selv kontrollere ved å lese tre sider.	Leseren kan selv kontrollere	E4 ^α	a) 2	--	--	--	
		b) Når man siterer i vitenskapelig litteratur, er det ofte bare på bakgrunn av lesning av et par sider, ofte bare i begynnelsen eller slutten. Slik kan vi slå hverandre i hue på en lærd måte	Man kan være litt frekke i vitenskap	X	b) 1 og 2				

	Boka er ikke å forstå som noen løs pamphlett, men den bygger på en hel doktor filosof-avhandling								
29. Dette bygger på min doktoravhandling:	Avhandlingens hovedtittel røper både mitt politiske ståsted og emnet.	Jeg er en historiker å regne med	Jeg er en historiker å regne med	E1	1	Jo, men jeg husker da hovedoppgaven hans om Christiania Arbeidersamfund, den bygger vel på den også.	--	Flott at han populariserte på den måten, det kaster av seg, det ser man jo.	
30. Kamp mot kapitalen.		a) Her er litteraturhenvi-lingen	Leseren kan selv kontrollere	E4 ^α	a) og b) 2	Bra kar.	Jaja, en slik hovedtittel uten anførselstegn ville nok vekke en viss morskap i dag. Vi er nok inne i en ny "diskurs"	Ja, det var tider.	
		b) Dette er å forstå som en vitenskapelig artikkel.	Jeg bedriver vitenskap	E1#	c) 1 og 6				
	Avhandlingen er en grundig empirisk studie fra en relativt kort periode	c) Jeg er til å stole på som arbeiderhistoriker	Jeg er en historiker å regne med	E1					
31. Om fagorganiserte arbeidere i Kristiania ca. 1880-1895		a) Her er litteraturhenvi-lingen	Leseren kan selv kontrollere	E4 ^α	a) og b) 2	--	Men emnet var jo trygt og traust. Det var en god avhandling, så vidt jeg husker.	--	

		b) Dette er å forstå som en vitenskapelig artikkel.	Jeg bedriver vitenskap	E1#	c) 1 og 6			
	Studien er ikke noen allmenntekst, men en vitenskapelig tekst man ev. kan få tak i gjennom biblioteket.	c) Jeg er en (arbeider)historiker å regne med	Jeg er en historiker å regne med	E1				
32. (stensil, Universitetet i Oslo 1987).		a) Her er litteraturhenvisningen	Leseren kan selv kontrollere	E4 ^a	a) og b) 2	Jeg har den.	--	--
		b) Dette er å forstå som en vitenskapelig artikkel.	Jeg bedriver vitenskap	E1#	c) 1 og 6			
	Det samme klassebegrepet brukte jeg allerede som hovedfagsstudent	c) Jeg er en (arbeider)historiker å regne med	Jeg er en arbeiderhistoriker å regne med	E1				
33. Jeg legger til at det omtalte klassebegrepet også er brukt i min hovedoppgave:		a) Jeg har vært opptatt av klassebegrepet en menneskealder	Jeg er en arbeiderhistoriker å regne med	E1	a) 5 og 6	Ja, nettopp.	--	Ja, på 70-tallet kunne man vel ikke skrive en historisk hovedoppgave uten å diskutere klassebegrepet. Tidene forandrer seg!
	Også dette var en empirisk studie, fra en litt lengre periode enn doktoravhandlingen	b) Jeg er en (arbeider)historiker å regne med	Jeg er en arbeiderhistoriker å regne med	E1	b) 1 og 6			

34. Medlemmene i Christiania Arbeider-samfund 1864-1896		a) Her er litteraturhenvi-sningen	Leseren kan selv kontrol- lere	E4 ^α	a) og b) 2	--	--	Jeg lånte den engang, den var tjukk av tall og statistikk, ikke noe for meg.	
		b) Dette er å forstå som en vitenskapelig artikkel.	Jeg bedriver vitenskap	E1#	c) 1 og 6				
	Studien er ikke noen allmennrettet tekst, men en vitenskapelig tekst man ev. kan få tak i gjennom biblioteket. Studien ble gjennomført i de røde 70-åra.	c) Jeg er en (ar-beider)historiker å regne med	Jeg er en arbeiderhis- toriker å regne med	E1					
35. (stensil, Universi- tet i Oslo 1978).		a) Her er litteraturhenvi-sningen	Leseren kan selv kontrol- lere	E4 ^α	a) og b) 2	Den kunne vært ar- tigg å se igjen.	Den imponerte visst i sin tid.		
		b) Dette er å forstå som en vitenskapelig artikkel.	Jeg bedriver vitenskap	E1#	c) 1 og 6				
	Jeg har også forsøkt å bearbeide temaet i artikkelform	c) Jeg er en (ar-beider)historiker å regne med, med lang fartstid	Jeg er en arbeiderhis- toriker å regne med	E1					
36. En videre bearbei- ding er forsøkt i artikkel- en		a) Her kommer en litteraturhen- visning	Leseren kan selv kontrol- lere	E4 ^α	a) og b) 2	--	--	--	

		b) Dette er å forstå som en vitenskapelig artikkel.	Jeg bedriver vitenskap	E1#	c) 1 og 6			
		c) Jeg er en (arbeider)historiker å regne med	Jeg er en arbeiderhistoriker å regne med	E1	d) 1			
	Artikkeltittelen røper min vilje til å invitere til en felles begrepsbruk	d) Jeg er beskjedent	Jeg er beskjedent	E3				
37. «Hvordan skal vi bruke klassebegrepet?»		a) Her er litteraturhvisningen	Leseren kan selv kontrollere	D4 ^α	a) og b) 2	--	Ja, den leste jeg. Jeg synes det er noe autoritært over alt dette "Hvordan skal eller må vi" oppfatte dette og hint. Så vidt jeg husker er Tranmælen av hans store helter.	--
		b) Dette er å forstå som en vitenskapelig artikkel.	Jeg bedriver vitenskap	E1#	c) 5 og 6			
	Artikkelen ble publisert i et allmennrettet tidsskrift med et høyt faglig nivå.	c) Jeg har vært opptatt av klassebegrepet en menneskealder	Jeg er en arbeiderhistoriker å regne med	E1				

38. Nytt Norsk Tidsskrift nr. 1 1993, s. 93-98.}\Note slutt.		a) Her er litteraturhenvisningen	Leseren kan selv kontrollere	E=4	a) og b) 2	Den har visst gått meg hus forbi. Hvem er "vi" i Nytt norsk tidsskrift, forresten? Sejersted og Slagstad og Olstad?	--	Den husker jeg. Det var omtrent det samme som i boka. Han er flink til å gjøre seg gjeldende på ulike arenaer. Nå skal han visst skrive fotballhistorie.	
		b) Dette er å forstå som en vitenskapelig artikkel.	Jeg bedriver vitenskap	E1#	c) 1 og 3				
		c) Jeg har også før invitert ikke-historikere med i diskusjonen av klassebegrepet	Jeg er en historiker å regne med	E1	d) 1				
	Sitatet fra min egen bok [før noten] preges av klassisk sosialhistorisk tankegang	d) Mitt innlegg ble oppfattet som så vidt interessant at det ble funnet trykkelig i et ganske prestisjetungt kulturtidsskrift.	Jeg er en historiker å regne med	E1					

39. Arven fra den klassiske sosialhistorien trer tydelig fram.		a) Jeg var tidligere del av det fellesskap som forente arbeiderhistorikere	Jeg er en arbeiderhistoriker å regne med	E1	a) 2	Joda, det er vel rimelig.	Det er vel ikke bare noen arv, Olstad hadde da en klart, om enn noe moderne, materialistisk tilnærming i doktoravhandlingen.	Artig å se hvordan han nå liksom anlegger et utenfraperspektiv på sine tidligere skriverier.	
		b) Jeg har nå fornyet meg	Jeg fornyer	E1	b og c) 1				
	I denne tankegangen står kausalitet sentralt i forklaringen av sosial handling	b) Jeg evner å historisere min egen faglige fortid	Jeg fornyer						
40. Det forutsettes en klar årsaksforbindelse mellom sosiale årsaker og handlende subjekter,		a) Jeg er nå kritisk til sosialhistoriske kausalitetsforklaringer	Sosialhistoriens kausalitetsforklaringer holder ikke	L2	a) 3 og 5	Ja, den skal vi vel ikke gi slipp på.	Ja, og at det er en årsaksforbindelse gjør vi nok klokt i å holde fast ved. Stilisten Olstad skuffer litt her: "Årsaksforbindelse mellom årsaker", fydda.	Jo, men en viss årsaks-sammenheng er det jo – begge veier.	
	Ikke en automatisk kausalitet, riktignok	b) Jeg evner på en kjølig måte å analysere min egen faglige fortid	Jeg er en historiker å regne med	E1	b) 1				

41. riktig nok formidlet av «erfaring»		a) Jeg er nå kritisk til sosialhistoriske kausalitetsforklaringer, også i modifiserte utgaver	Sosialhistoriens kausalitetsforklaringer holder ikke	L2	a) 3 og 5	Folk i en viss situasjon gjør sine erfaringer og handler ut fra dette	Kan en "forbindelse" "formidles"?	Erfaring kan vel også være årsak.	
	[=41]	b) Jeg evner på en kjølig måte å analysere min egen faglige fortid	Jeg er en historiker å regne med	E1	b) 1				
42. som et mellomliggende medium.	Ikke en automatisk kausalitet, riktig nok	a) Jeg er nå kritisk til sosialhistoriske kausalitetsforklaringer, også i modifiserte utgaver	Sosialhistoriens kausalitetsforklaringer holder ikke	L2	a) 3 og 5	det er rimelig nok.	Erfaring som medium? Jeg ville vel heller si at kroppene og hjernene våre er medier for erfaring.	--	
	Kausalitetsforklaringen på konflikter og klassekamp var endringer i produksjonen	b) Jeg evner på en kjølig måte å analysere min egen faglige fortid	Jeg er en historiker å regne med	E1	b) 1				

43. Endringer i produksjonen fører til konflikter og klassekamp		a) Jeg er nå kritisk til sosialhistoriske kausalitetsforklaringer, også i modifiserte utgaver	Sosialhistoriens kausalitetsforklaringer holder ikke	L2	a) 3 og 5	Selvsagt	Hvis man i stedet sier "kan føre", holder dette fremdeles vann.	Det er jo vår felles barnetro	
	Kausalitetsforklaringen gikk videre til å gjelde klassebevissthet.	b) Jeg evner på en kjølig måte å analysere min egen faglige fortid	Jeg er en historiker å regne med	E1	b) 1				
44. og dermed til utvikling av bevisstheten om motstridende klasser./		a) Jeg er nå kritisk til sosialhistoriske kausalitetsforklaringer, ikke minst når de skal omfatte bevissthetsdannelse	Sosialhistoriens kausalitetsforklaringer holder ikke	L2) 3 og 5	Ja, vi kan jo aldri vite nøyaktig hvordan klassebevissthet kommer. Mange får den i dåpen. Olstad har jo skrevet glimrende om det i Gerhardsen-boka.	Ditto.	Jo, men det er jo fremdeles sant, men det er kanskje litt enkelt.	
	Min kritiker Terjesen går inn for et klassebegrep som ikke engang er myket opp gjennom en thompsonske prosessstang.	b) Jeg evner på en kjølig måte å analysere min egen faglige fortid	Jeg er en historiker å regne med	E1	b) 1				

45. Terjesen argumenterer for et klassebegrep der det ikke er plass for denne prosess-tankegangen.	Han bruker en strukturforklaring	Min ene kritiker stiller seg på siden av den sosialhistoriske arven som vi nå hr beskrevet	Min kritiker A fornyer delvis	E2	1 og 3	Det har jeg ikke helt fått med meg.	Det kan jeg ikke huske, selv om han ikke la vekt på det prosesuelle.	Sånn oppfattet jeg ham ikke helt, men han skrev kanskje ikke så mye om prosessen.	
46. Klassene defineres strukturelt,	Strukturforklaringen går ut på at den visse rollefordeling er grunnleggende for selve kapitalismen.	Min ene kritiker stiller seg på siden av den sosialhistoriske arven som vi nå hr beskrevet	Min kritiker A fornyer delvis	E2	1 og 3	Jojo.	Ja, visse strukturer kommer vi vel ikke utenom, ikke Olstad av i dag heller.	Jo, men det er vel ikke noe galt i, bare man ikke fryser strukturene fast.	
47. og knyttes til «en grunnleggende rollefordeling i det kapitalistiske samfunnet».		a) Min ene kritiker plasserer seg ikke i den klassisk sosialhistoriske posisjonen .	Min kritiker A fornyer delvis	E2	1 og 3	Jo, men det har jo med produksjonen å gjøre, det.	Jo, men hva er det kapitalistiske samfunn? Det er da nettopp en måte å eie og organisere produksjon på, samt å omsette produkter. Det vil jo være en viss, felles rollefordeling knyttet til dette.	OK, han mener Terjesen fryser klassestrukturen fast i en oppfatning av en nærmest statisk kapitalisme.	

	Klassebevissthet settes lik "forståelse"	b) Min ene kritiker stiller seg på siden av den sosialhistoriske arven som vi nå har beskrevet og blir mer av en mekanisk, strukturell marxist.	Min kritiker A fornyer ikke	E2					
48. Klassebevissthet betegner at arbeiderne har en «forståelse»		a) Min ene kritiker gir rom for at klassebevissthet ikke skapes kausalt gjennom prosesser, men har en mer selvstendig status	Min kritiker A fornyer delvis	E2	1, 3, 5 og 6	Bevissthet og forståelse, joda, det kommer da nesten på ett ut.	Hvo der er bevissthet, er der også forståelse. Hvor kognitivt den skal forstås, er en annen sak.	Men det rimer da godt med Olstad selv.	

	Forståelsen gjelder tilhørigheten til et fellesskap.	b) Min ene kritiker har en grunn forklaring på hva klassebevisstheten er	Min kritiker A gir utilfredsstillende forklaringer	E2					
49. av at de tilhører et fellesskap		a) Min ene kritiker gir rom for at klassebevissthet ikke skapes kausalt gjennom prosesser, men har en mer selvstendig status	Min kritiker A fornyer delvis	E2	1, 3, 5 og 6	Ja nettopp.	Tja, fellesskapsfølelsen finner man vel mye av også i dyeriket.	Det også	
	Denne forståelsen hevdes ifølge hans syn å være "basert" på en forskjell	b) Min ene kritiker har en grunn forklaring på hva klassebevisstheten er	Min kritiker A gir utilfredsstillende forklaringer	E2					

<p>50. «basert på» forskjellen mellom arbeidstakere og arbeidsgivere,</p>		<p>a) Min ene kritiker har likevel en litt utilfredsstillende forklaring på bevissthetsdannelse.</p>	<p>Min kritiker A gir utilfredsstillende forklaringer</p>	<p>E2</p>	<p>1, 3, 5 og 6</p>	<p>De kjente sine fiender, de visste hvor de stod.</p>	<p>Ja dette med at bevissthet er "basert på" dette og hint er selvsagt alltid en forenkling. Nå skal vi se om Olstad går i samme fella.</p>	<p>Det også. Men han har rett i at dette med "basert på" er problematisk. Årsakssammenhengene går begge veier.</p>	
	<p>Og her gis det ikke rom for subjektiv opplevelse av forskjellen.</p>	<p>b) Min ene kritiker sitter fast i en klassisk, marxistisk basis-overbygning-modell for utvikling av bevissthet</p>	<p>Min kritiker A fornyer ikke</p>	<p>E2</p>					
<p>51. uavhengig av om de selv opplever noe motsetningsforhold./</p>		<p>a) Min ene kritiker har likevel en litt utilfredsstillende forklaring på bevissthetsdannelse.</p>	<p>Min kritiker A gir utilfredsstillende forklaringer</p>	<p>E2</p>	<p>1, 3, 5 og 6</p>	<p>De fleste opplevde nok det, direkte eller indirekte. Bare tenk på den delte byen Oslo, også glimrende beskrevet i Olstads egen Gerhardsen-bok: Smågutten Einar så jo klasseskillene i hus og gater med egen øyne.</p>	<p>Jo, men det synes jeg er rimelig. Det har vel simpelthen med sosial identifikasjon å gjøre.</p>	<p>Ja, det er kanskje en svakhet. Den subjektive opplevelsen kan man ikke hoppe bukk over.</p>	

	a) Det går en utvikling fra min tankegang i 70-årene til Terjesens i dag	b) Min ene kritiker sitter fast i en klassisk, marxistisk forståelse av objektiv klassesethørighet.	Min kritiker A fornyer ikke	E2					
52. Utviklingen fra Olstad i 1970-årene til Terjesen i 1999	b) Utviklingen fra min tankegang i 70-årene til Terjesens i dag er en ikke-utvikling	a) Min ene kritiker representerer en progressiv faglig utvikling vis a vis den klassiske sosialhistoriske arven	Min kritiker A fornyer delvis	E2	a) 4, 5 og 6	De skrev vel begge hovedoppgaven sist på 70-tallet, tror jeg.	--	Morsomt at han trekker sånne linjer.	
	a) Utviklingen svarer godt med en allmenn tendens	b) Min ene kritiker representerer i dag et tilbakeskritt til tenkning før den sosialhistorien som oppstod i 60- og 70-åra.	Min kritiker A fornyer ikke	E2	b) 1, 3, 5 og 6				

53. kan ses som et ledd i en bredere historiografisk utvikling,	b) Det er mulig, men neppe treffende, å hevde at utviklingen samsvarer godt med en allmenn tendens	a) Min ene kritiker representerer en progressiv faglig utvikling vis a vis den klassiske sosialhistoriske arven	Min kritiker A fornyer delvis	E2	a) 4, 5 og 6	Vel, skal de to liksom være de store tenkerne?	--	--	
	Tendensen gjelder en større interesse for det vi kan kalle kultur.	b) Min ene kritiker representerer i dag et tilbakeskritt til tenkning før den sosialhistorien som oppstod i 60- og 70-åra.	Min kritiker A fornyer ikke	E2	b) 1, 3, 5 og 6				

54. fra den klassiske sosialhistorien mot større interesse og opptatthet av kultur.	Terjesens spesielle nøkkelbegrep for den forståelsen vi nevnte er ”tenkemåte”	Min ene kritiker på høyde med en allmennhistorieteoretisk utvikling	Min kritiker A fornyer delvis	E2	2, 4 og 5	Jeg oppfattet ikke det med kultur, men Terjesen var opptatt av arbeidsfolks selvrespekt. Hvis det er kultur, så greit for meg.	Det er vel en ukontroversiell beskrivelse. Den utviklingen har de fleste vært igjennom. Olstad skrev jo om idrett på 80-tallet, så dette blir vel litt konstruert.	Nettopp.	
55. For Terjesen blir «tenkemåten» et nøkkelbegrep.	Også Terjesen har erfaringsbegrepet med, og erfaringene er preget av kultur og nevnte tenkemåte.	Min ene kritiker et stykke på vei på høyde med en allmennhistorieteoretisk utvikling	Min kritiker A fornyer delvis	E2	1 og 5	Ja, igjen: Bevissthet og forståelse og tenkemåte er vel mye av det samme.	Jeg synes Terjesens bruk av tenkemåte var interessant.	Ja, jeg likte det godt, kanskje det kan være et norsk ord for ”diskurs”?	ET: [...] jeg allerede mente det i åtteogsovti da jeg skrev hovedoppgaven min, da, lenge før de diskursgreiene var, nå skjønnte ikke jeg hva jeg mente i åtteogsovti altså, det, da mente jeg det, men [...] jeg har <i>etterpå</i> satt det inn i en tradisjon, da. Men [...] den nye tenkemåten min var fra begynnelsen av åttitallet. Så jeg følte på en <i>en</i> måte at de resonnementene om tenkemåtene, da, foregriper den diskurstankegangen i Norge littegrann, da.

56. Erfaringene «gjøres innenfor en kultur og tenkemåte,	Med Terjesen kan vi tenke oss at erfaringsbearbeidelse skjer innenfor et kulturelt bestemt, kognitivt kart.	Min ene kritiker et stykke på vei på høyde med en allmennhistorieteoretisk utvikling	Min kritiker A fornyer delvis	E2	1 og 5	Jo, men sånn er det jo.	--	--	
57. og de bearbeides videre innenfor tenkemåten».	Det er mulig at det likevel ikke er så stor forskjell mellom Olstad i 70-årene og Terjesen i 1999.	Min ene kritiker et stykke på vei på høyde med en allmennhistorieteoretisk utvikling	Min kritiker A fornyer delvis	E2	1 og 5	Jo, bevisstheten setter jo rammer. Men hvis du blir satt på porten, får jo det litt å si også da.	Det forekommer meg å være en god forening av erfaringsbearbeidelse på individuelt og overindividuell plan.	En mild og grei utgave av diskurstenkning, synes nå jeg.	
58. Kanskje er ikke forskjellen så stor,	Men jeg synes det er rimelig å hevde at Terjesen anno 1999 er symptom på en allmenn tendens	Denne utviklingen, slik jeg til nå har beskrevet den, representerer neppe noe paradigmeskifte i kuhnnsk forståelse	En økende interesse for kultur innebærer ikke en tilstrekkelig radikal fornyelse	L1	2,4 og 5	Nei, jeg kan ikke se det.	Nei, og slik jeg husker "Olstad i 70-årene" var han da ikke uten interesse for kulturaspektet ved Arbeider-samfundet.	Nei	

59. men retningen synes klar,	Mitt argument for dette er at Terjesen 1999 eksplisitt befatter seg med kulturelementet	Men utviklingen har en klar retning, og mine kritikere kan stå som representant for dreiningen	En økende interesse for kultur innebærer fornyelse	E2	2, 4 og 5	Vel	--	--	
60. i og med at det kulturelle element eksplisitt settes på dagsordenen	a) Hos Terjesen betraktes kulturelementet som like viktig som sosiale forhold, det foreligger altså ikke noen basis/overbygning-tankegang	Utviklingen har gått mot større interesse for kultur	En økende interesse for kultur innebærer fornyelse	E2	2 og 5	Jo, men det er jo lenge siden mentalitetshistorie var pop, va'kke det også på 70-tallet? Og hovedoppgaven til Olstad: Det var mye tall, men det var da litt kulturhistorie i den, synes jeg å huske.	Ja, det er nok nettopp dette med det eksplisitte. Kultur er blitt mote.	Men det er vel en utvikling vi alle har vært med på. Det er ganske lenge siden "overbygningen" nærmest var tilslørende ideologi.	

61. som likeverdig og med relativ autonomi i forhold til sosiale årsaker.	b) Hos Terjesen beskrives forholdet kultur/sosiale forhold som relativ autonomi	Min ene kritiker tenker ikke klassisk marxistisk om et kausalt forhold mellom basis og overbygning, men gir kulturen/overbygningen en status som relativt autonom	Min kritiker A fornyer delvis	E2	2 og 5	Jo, vi har vel alle fått myket litt opp i basis-/overbygningstinkinga.	Likeverdighet er godt. Men hva er nå dette tøvelte uttrykket "relativ autonomi". Intet mer enn et slapt paradoks. Ingen person kan være "relativt gift" utenom i de humoristiske genre.	Hvem var det som først kom med det flotte begrepet "relativ autonomi", Adorno? Jeg kan huske det åpnet skikkelig opp hos meg da jeg leste det første gang.	
	c) Terjesen tenker kausalt, men de sosiale årsakene dikterer ikke kulturen								
	Terjesens "tenkemåter" har for øvrig å gjøre med begrepene respekt og selvrespekt.								
62. Note\Einar A. Terjesen: «Respekt og selvrespekt.		a) Her er litteraturhenviingen	Leseren kan selv kontrollere	E4 ^a	a) og b) 2	Ja, det var selve tittelen, ja. Jeg synes den var bra, den artikkelen.	--	--	

		b) Dette er å forstå som en vitenskapelig artikkel.	Jeg bedriver vitenskap	E1"	c) 2			
	Terjesens teoretiske drøfting skjer med grunnlag i fagbevegelsens historie	c) Terjesen fører inn de interessante begrepene "respekt" og "selvrespekt" i forbindelse med klassebevissthet	Min kritiker A fornyer delvis	E2				
63. Perspektiver på fagbevegelsens historie»,		a) Her er litteraturhenvisningen	Leseren kan selv kontrollere	E4 ^a	a) og b) 2	--	Ja, "perspektiver" har de, begge kumpanene.	--
		b) Dette er å forstå som en vitenskapelig artikkel.	Jeg bedriver vitenskap	E1"	c) 2			
	--	c) Min ene kritiker er en historiker å regne med.	Min kritiker A er en historiker å regne med.	E2				

64. Arbeiderhistorie 1999, s. 5-29,		a) Her er litteraturhenvise-ningen	Leseren kan selv kontrol- lere	E4 ^α	2	--	Terjesen er jo forresten redak- tør der. Gad vite om han kommer til å svare utover det lille jeg leste i lederartikkelen, hvor det vel fan- tes noen diskrete stikk tilbake.	Morsomt at Arbeiderhistorie på et vis også fungerer som de- battorgan, jeg har liksom sett på det som litt menighetsår- bok.	
		b) Dette er å for- stå som en vi- tenskapelig ar- tikkel.	Jeg bedriver vitenskap	E1#					
	Leseren kan selv hur- tig sjekke min utleg- ning av Terjesen ovenfor.	c) Arbeiderhisto- rie har status som vitenskape- lig tidsskrift i vår debatt	Jeg bedriver vitenskap						
65. sitert fra s. 10-11, jf. s. 27.		a) Her er litteraturhenvise-ningen	Leseren kan selv kontrol- lere	E4 ^α	2	--	--	--	
	Jeg tror Terjesen hev- der at jeg har forlatet Thompson	b) Dette er å for- stå som en vi- tenskapelig ar- tikkel.	Jeg bedriver vitenskap	E1#					

66. Terjesen synes å mene at undertegnede har forflatet tankegangen hos Thompson,	Thompson poengterer jo, som Terjesen, at erfaringer er preget av kulturen	Min ene kritiker har tillatt seg å hevde at jeg forflater min gamle arbeiderhistoriker-helt NN.	Min kritiker A tar feil	E2	1, 3 og 5	Jeg syns Olstad skriver litt jålete i dag. Husker ikke helt Terjesens Olstadkritikk.	--	--	
67. som stadig har påpekt at erfaringer gjøres innenfor en spesiell kultur.	Dette er en litt urettferdig kritikk	Min ene kritiker har tillatt seg å antyde at han er mer tro mot min gamle helt Thompson enn jeg er	Min kritiker A tar feil	E2	1, 3 og 5	Jo, det er jo et viktig poeng.	Ja, sant å si trodde jeg det var i det minste underforstått i de Olstad-tekster jeg har hatt gleden av å lese.	--	
68. Jeg vil nok mene at dette elementet, i det minste implisitt, også ligger inne hos meg	Men han har rett i at jeg la langt mer vekt på sosiale årsaker enn på kultur	Denne kritikken er noe urettferdig, jeg har gitt rom for det NN-poenget min ene kritiker peker på	Min kritiker A tar feil	E2	1, 3 og 5	Ja, sånn har jeg oppfattet Olstad.	Ja, nettopp.	Jeg tror dette er mest forpostfektninger, la oss ikke bruke allfor mye tid på en bok fra 1991, selv om den sikkert var viktig og veldig god, Olstad!	

<p>69. Men jeg innrømmer åpent at det var de sosiale årsakene som sto i fokus for min analyse. \\Note slutt</p>		<p>Men jeg innrømmer derimot at jeg tidligere, i tråd med den nevnte utviklingstendens, la lite vekt på kultur.</p>	<p>Jeg fornyer</p>	<p>E1</p>	<p>2 og 5</p>	<p>Og det er ikke noe å skamme seg over.</p>	<p>Det hadde han vel heller ikke gjort noe for å skjule.</p>	<p>Ja, men sånn tenkte vi alle på den tiden.</p>	<p>ET: jeg føler ikke at kommentarene hans treffer mine ting, og han føler sikkert ikke at det jeg sa traff det han sa, og derfor så føler jeg vel ikke at det er no progresjon, altså, mine standpunkter æ'kke forandret seg til eh det bedre, eller til den retningen Finn Olstad [...] antagelig, vil at det skal forandre seg, etter å ha lest hans artikkel, fordi [...] jeg føler ikke at hans eventuelle innvendinger mot min artikkel rammer meg, jeg tror vi snakker forbi hverandre</p>
<p>70. Med Grove og Heiret tar vi enda et steg på veien ut av den klassiske sosialhistorien.</p>	<p>Grove og Heirets posisjon skiller seg mer fra klassisk sosialhistorie enn Terjesens. Mens Terjesens "tenkemåte" er kognitiv</p>	<p>Mine to andre kritikere er mer enn den første på høyde med den historieteoretiske utviklingen.</p>	<p>Mine kritikere B fornyer mer enn A</p>	<p>E2</p>	<p>1, 3, 5</p>	<p>Jo, de var vel kanskje litt sånn post-moderne, jeg husker ikke helt artikkelen.</p>	<p>--</p>		<p>Spennende, jeg fikk visst ikke lest den artikkelen.</p>

71. Mens det avgjørende kulturelle elementet – «tenkemåten» – for Terjesen enkelt sagt befinner seg inne i folks hoder,	har Grove og Heiret et videre kulturperspektiv	Den første kritikeren betrakter det kulturelle element som et kognitivt fenomen	Mine kritikere B fornyer mer enn A	E2	3, 4 og 5	Jo, men ofte i flere hoder samtidig.	Ja, det var enkelt sagt, jeg synes Olstad selv refererte dette også som et overindividuell fenomen da han parafaserte Terjesen.	Jeg oppfattet ikke Terjesen så individuelt-kognitivistisk.	
72. ser Grove og Heiret kulturen som noe mer omfavnende:	Deres begrep er ”livstotalitet” og ”levessett”	Men de to andre kritikere tenker videre om kultur enn dette	Mine kritikere B fornyer mer enn A	E2	3, 4 og 5	Terjesen mener sikkert heller ikke at kulturen bare er inni ett og ett hode.	Denne andre artikkelen legger åpenbart mer vekt på kultur i mer tradisjonell, kollektiv betydning.	Det tror jeg altså at Terjesen også gjør, dette er litt på kanten sånn debattmessig. Her sitter Professor Olstad og deler ut karakterer til forskere lenger nede på rangstigen. Litt ekkelt.	

73. «ein livstotalitet eller levesett,	Dette skal betegne settet av holdninger, verdier og ferdigheter mennesker har felles i en gruppe.	De to andre kritikere innfører begrepene ”livstotalitet” og ”levesett”	Mine kritikere B fornyer	E2	3, 4 og 5	--	--	--	
74. det settet av haldningar, verdiar og ferdigheiter menneske har som ei gruppe».	Grove og Heiret bruker dagens sjargong når de legger vekt på tvetydighet.	De to andre kritikere gir disse begrepene en ganske presis definisjon.	Mine kritikere B fornyer	E2	4 og 5	Jo, men det er vel én av mange kulturdefinisjoner. Grei nok.	Et utmerket definisjonsforsøk.	Den kulturdefinisjonen skal jeg faktisk skrive ned, den kan jeg bruke.	
75. Med moteriktige begreper betoner de det «tvisynte og tviugga».		a) De to andre kritikere bruker moteriktig sjargong om tvetydighet.	Jeg er skeptisk til motebegreper	E3	1,3 og 5	Jo, det var litt sånt i den artikkelen.	Det er godt at Olstad arresterer dem for slike moteuttrykk. Jeg er selv for lengst gått trett av dette tvetydige. Plutselig blir likeom målet å være uklar. Jf. tøvet om at god sakprosa er flerstemmig. Men Olstad sitter i glasshus.	Forsiktig nå, å være moteriktig er bedre enn å være grå. ”Tviugga” er riktig flott, synes jeg.	
		b) Jeg er skeptisk til motebegreper.	Jeg er skeptisk til motebegreper						

	I tråd med dette mener de at jeg har benyttet et for éntydig klassebegrep	c) De to andre kritikere er faglig-teoretisk i front når de betoner det tvetydige.	Mine kritikere B fornyer	E2					
76. Det klassebegrepet som er benyttet i Arbeiderklassens vekst og fall, er for «éntydig»;	som igjen hevdes å gjøre min analyse for enkel.	De to andre kritikere hevder at jeg har operert med et for éntydig klassebegrep.	Mine kritikere B tar delvis feil	E2	1, 3 og 5	Ja, det er vel ikke noe mål at begreper er tvetydige?	Ja, det er en pussig kritikk. Selv vil jeg være lykkelig hvis jeg kan frembringe en éntydig definisjon av et begrep.	Jo, men den gamle klassedefinisjonen hans kan sikkert nyanseres.	
77. det gir opphav til en «for enkel» analyse,	Og med et metafor-rikt språk hevder de jeg har grepet for lite av kompleksiteten i prosessen.	De to andre kritikere hevder at jeg på grunn av et for éntydig klassebegrep har servert en for enkel analyse.	Mine kritikere B tar delvis feil	E2	1, 3 og 5	Analyser kan godt være enkle, hvis de er skikkelige.	Tja, en enkel analyse er heller ikke å forakte.	--	

78. som ikke kan «kasta lys over ein prosess med fleire fasettar».	Grove og Heiret tar, som nevnt, et empirisk utgangspunkt.	De to andre kritikere hevder at jeg på grunn av et for éntydig klassebegrep har servert en for enkel analyse.	Mine kritikere B tar delvis feil	E2	1, 3 og 5	Jojo.	Da går jeg ut fra at Olstads kritikere har gjort det klart hvilke fasetter det er tale om. Hvis ikke er kritikken verdiløs.	De har sikkert rett i den kritikken. Vi må jo prøve å få fatt i kompleksiteten.	
79. NoteKnut Grove og Jan Heiret: «Ein utkant i sentrum:		a) Her er litteraturhenviseingen	Leseren kan selv kontrollere	E4 ^α	a) og b) 2	--	--	--	
		b) Dette er å forstå som en vitenskapelig artikkel.	Jeg bedriver vitenskap	E1#	c) 5 og 10				
	Empirien gjelder en relativt lang periode på to industristeder i norsk nyere historie.	c) De to andre kritikere tar et mer empirisk utgangspunkt enn den første.	Mine kritikere B er å regne med som historikere	E2					
80. industribygging og arbeidarar på Stord og i Aker 1945-1990»,		a) Her er litteraturhenviseingen	Leseren kan selv kontrollere	E4 ^α	a) og b) 2	Spennende materiale, husker de påviste ganske svære forskjeller mellom Østlandet og Vestlandet.	--	--	
		b) Dette er å forstå som en vitenskapelig artikkel.	Jeg bedriver vitenskap	D1"	c) 5 og 10				

		c) De to andre kritikere tar et mer empirisk utgangspunkt enn den første.	Mine kritikere B er å regne med some historikere	E2					
	--								
81. Arbeiderhistorie 1998, s. 122-151,		a) Her er litteraturhenviseingen	Leseren kan selv kontrollere	E4 ^a	2	--	--	--	
		b) Dette er å forstå som en vitenskapelig artikkel.	Jeg bedriver vitenskap	E1"					
	Leseren kan selv hurtig sjekke min utlegning av Grove/Heiret ovenfor.	c) Arbeiderhistorie har status som vitenskapelig tidsskrift i vår debatt	Jeg bedriver vitenskap						
82. sitert fra s. 126, 138 og 145.Note slutt.		a) Her er litteraturhenviseingen	Leseren kan selv kontrollere	E4 ^a	2	--	--	--	
	Grove og Heiret er mer destruktive enn konstruktive i sin diskusjon	b) Dette er å forstå som en vitenskapelig artikkel.	Jeg bedriver vitenskap	D1"					

<p>83. Riktig nok kan det sies at de analytisk er mer opptatt av å rive ned enn å bygge noe nytt,</p>	<p>Det er ikke nødvendigvis kritikkverdigg.</p>	<p>De to andre kritikere er imidlertid mer destruktive enn konstruktive i sin diskusjon</p>	<p>Mine kritikere B tar delvis feil</p>	<p>E2</p>	<p>1 og 3</p>	<p>Hehe, han må slå litt tilbake, ja.</p>	<p>Jo, jeg har ikke lest den, men jeg tror ham gjerne. Dette er blitt så vanlig, at folk gjør seg viktige på å pille kollegers arbeid fra hverandre uten å foreslå noe annet. Her skal noen og enhver passe seg, forresten.</p>	<p>Det har de lov til.</p>	
---	---	---	---	-----------	---------------	---	---	----------------------------	--

84. og det er for så vidt greit.	Hvis jeg hadde vært i det polemiske hjørnet	De to andre kritikernes kritikk er ikke nødvendigvis kritikkverdige av den grunn.	Mine kritikere B gir utilfredsstillende forklaringer	E2	1, 3 og 5	Enig i det. Man trenger ikke alltid gjøre alt samtidig.	Nei, det er slett ikke greit. Denne Olstad-formuleringen representerer en form for muntlig, sleivete underfundighet som intet har i en vitenskapelig artikkel å gjøre.	Ja, enig, hvorfor nevner du det da?
85. (Polemisk kunne det vært anført	hadde jeg nevnt at deres resonnement er inkonsistent.	Denne min artikkel er ikke ment polemisk	Jeg polemiserer ikke	E3	1, 4 og 5	Polemikk i parentes eller fotnoter, joda, det er et gammelt trick!	Er dette et radio-kåseri eller en teoretisk debattartikkel?	Ja, disse flinke gutta, de må polemisere, på de mest barnslig-subtile måter!

86. at nettopp ved hjelp av det klassebegrepet de angriper, har de kommet fram til interessante resultater,	a) Dette mulige poenget skal jeg ikke gå nærmere inn på	De to andre kritikernes resonnering er inkonsistent	Mine kritikere B tar delvis feil	E2	1 og 3	Artig.	Det kunne da vært en interessant og sannsynligvis treffende kritikk, men ikke når den kommer i én setning og i parentes.	
87. men jeg skal la det ligge.) /	b) Nå har jeg sagt det likevel, men bare i parentes og på en litt morsom måte.	a) Denne min artikkel er ikke ment polemisk	Jeg polemiserer ikke	E3	a) 1, 4 og 5	Ja, gjør det, du, og kom deg videre.	Slikt kåseritøv burde redaktøren slått ned på, uaktet om han selv er på tiltalebenken i denne artikkelen.	Den var sleip.
	På tross av at Terjesen, Grove/Heiret og jeg selv tenker på hver vår måte om klasser	b) De to andre kritikernes resonnering er inkonsistent	Jeg polemiserer	E1	b) 1 og 3			

88. Selv om en her kan sette opp mot hverandre tre måter å tenke klasser på,	Og selv om jeg har påvist en utvikling fra sosial kausalitetsforklaringer til oppfatthet av kultur	De to kritikkerne så vel som mine tidligere studier representerer tre noe ulike klassebegreper.	Mine kritikere og den gamle utgaven av meg selv står for variasjoner mht. klassebegrepet	E2	2, 3, 4 og 5	Tre varianter, ville jeg sagt.	--	--	
89. og selv om det kan påvises en utvikling i tråd med bredere historiografiske tendenser,	er de tre oppfatningene grunnleggende like	Jeg har påvist at de tre bidragene kan plasseres på en historiografisk skala fra sosial kausalitetsforklaringer til oppfatthet av kultur	En økende interesse for kultur innebærer ikke en tilstrekkelig radikal fornyelse	L1	2, 4 og 5	Joda, det er blitt mer kulturhistorie, det gjelder vel Olstad også, gjør det ikke det?	--	--	
90. er det også grunnleggende likheter.	I det de har en felles sosialhistorisk arv	Likevel er de tre bidragenes oppfatning grunnleggende lik.	Mine kritikere og den gamle utgaven av meg selv står for noenlunde det samme	E2	1 og 5	Nemlig.	Jo, så for meg å se var dette mest et påskudd.	Ja, de holder på med et felles prosjekt. Men med litt uklar teori, det sliter vi alle med.	

91. Samtlige bidrag kan sies å være forankret i den sosialhistoriske tradisjonen,	hvor kausalitet står sentralt	De er alle forankret i den sosialhistoriske tradisjonen	Mine kritikere og den gamle utgaven av meg selv står for noenlunde det samme	E2	1 og 5	Ja, og det er bra at den holdes i hevd.	Utvilsomt.	Det er vel den vi må frigjøre oss litt fra	
92. som postulerer en form for sosial årsakstenkning eller kausalitet	Selv om den suppleres av andre betraktningmåter.	I denne sosialhistoriske tradisjonen står kausalitet sentralt	Sosialhistoriens kausalitetsforklaringer holder ikke	L2	1, 3 og 5	Ja, det er vel et greit, felles grunnlag for sosialhistorie, skulle jeg tro.	Ja, og uten kausalitet stopper historiefaget, som jeg tillot meg å si i debatt med en svermer som hadde forlest seg på Foucault for noen år siden.	Vel, det er vel mer determinismen, altså mekanisk kausalitet, vi må riste av oss, enn tanken om årsak og virkning, skal vi det gjøre, da kan vi begynne å fortelle eventyr.	

93. (om enn ikke nødvendigvis enerådende).	Det er iboende uklarheter i den sosialhistoriske tradisjonen som gjør at de ulike posisjonene med full rett kan beskyldes hverandre for uklarhet	I denne sosialhistoriske tradisjonen står en lett oppmyket kausalitet sentralt	Sosialhistoriens kausalitetsforklaringer holder ikke	L2	1, 3 og 5	Det finnes selvsagt andre enn sosiale årsaker. Du kan få en murstein i huet. Hvor vil han med dette?	Hva menes nå med det? At det gis rom for tilfeldighet?	--	
94. Kanskje er det også symptomatisk at vi lett kan anklage hverandre for uklarhet.	I tråd med dette er jeg nesten nødt til å kvittere for en påstand fra Terjesen	Den sosialhistoriske tradisjonen rommer grunnleggende uklarheter som gjør at de ulike posisjonene med full rett kan beskyldes hverandre for uklarhet	Den sosialhistoriske tradisjonen rommer uklarheter	L1	1, 3 og 5	Joda, men jeg synes Olstad er ørlite grann uklar her, jeg.	Det er i så fall symptomatisk for at man diskuterer. Det er et gammelt retorisk våpen.	Bli nå ferdig med denne guttepolemikken.	[T: jeg brukte begrepet "uklar" da, [...]det er selvfølgelig et idiotbegrep, [...] eller sånn uklart begrep, da, men [...]du kan jo godt si da, på en måte si da at han har gått fra en veldig streng, som jeg tolker det, han er da uenig, tror jeg, med min tolkning, da, det er at han veldig streng determinisme i den forstand at så fra [...] atte det var kapitalisme, endring i kapitalismen eh førte til [...] endrete holdninger hos arbeiderne, det er det som [...] etter min mening da gjennomsyrrer doktorgradsavhandlingen, som er [...] liksom hovedpoenget til nå da, hvor eh jeg forsåvidt ikke riktig vet hva han mener, da. Men jeg oppfatter vel det at det finns, at det er eh veldig stor avstand mellom doktorgradsavhandlingen og det

									han nå sier, og det er han vel forsåvidt, forsåvidt også enig i kanskje da
95. Jeg er for min del fristet til å returnere Terjesens påstand	om at jeg er uklar.	Min ene kritiker for eksempel uklar på et helt sentralt punkt	Min kritiker A er uklar	E2	1 og 3	Nå begynner han polemikken igjen, uten parentes.	Det også.	Jada, jada.	
96. om at «Olstad er uklar»	a) Jeg bruker nå Terjesen som eksempel når jeg spør:	Samtidig anklager denne kritikeren meg for uklarhet	Min kritiker A anklager meg for uklarhet	E2	1 og 3	--	--	--	
97. med for å eksempel å spørre:	b) En av flere uklarheter hos Terjesen gjelder:	a) Min ene kritiker er for eksempel uklar på et helt sentralt punkt	Min kritiker A er uklar	E2	1 og 3	--	--	--	

	Hva ligger egentlig i Terjesens sentrale begrep "tenkemåte"?	b) Min ene kritiker er uklar på flere punkter. Jeg skal nevne ett.	Min kritiker A er uklar						
98. Hva er nå en «tenkemåte»,		Min ene kritiker for eksempel er uklar på et helt sentralt punkt: hans nøkkelbegrep "tenkemåte".	Min kritiker A er uklar	E2	1, 3 og 5	Typiske opponent-spørsmål.	Jo, men det er et godt spørsmål. Enda bedre ville det være hvis Olstad nå foreslo et svar.	--	
	Hva er det egentlig for en modell Terjesen bruker i sin analyse?								

99. hvordan virker egentlig modellen?	Og har egentlig Grove og Heiret noe alternativ til det de rakker ned på?	Min ene kritiker har dermed en uklar modell.	Min kritiker A er uklar	E2	1, 3 og 5	Den utfordringen skal nok Terjesen greie hvis han vil.	Dette blir en for naturvitenskapelig uttrykksmåte for meg. Roper Olstad nå på en ny teoretisk frukt-presse a la den historiske materialisme som alt skal tvinges gjennom? En modell skal ikke virke, den skal bidra til at vi ser klarere.	Det er aldri noen kunst å be forrige taler være mer presis. Det er et gammelt trick når man vil markere seg, men ikke har noe å bidra med selv.	
100. Og hvordan skal en forstå Grove og Heirets knapt tilstedeværende alternativ?/	I begge tilfeller er forholdet mellom den såkalt objektive virkelighet og aktørene uklart	Mine to andre kritikere har egentlig ikke kommet med noe konstruktivt bidrag i det hele tatt.	Mine kritikere B gir utilfredsstillende forklaringer	E2	1 og 3	Han har jo sagt at det er greit at de kritiserer uten å være direkte konstruktive?	Nei, å forstå noe som ikke er tilstedeværende er besværlig, du har helt rett, Olstad.	Du sa jo det var greit nok at de ikke var konstruktive!	

101. Det ligger her problemer i forholdet mellom en «objektiv» virkelighet og handlende subjekter,	Uklarheten er aldri blitt ryddet opp i.	Mine kritikere, så vel som jeg selv tidligere, opererer med et uavklart forhold mellom den såkalte objektive virkelighet og de handlende subjekter.	Mine kritikere og den gamle utgaven av meg selv står for noenlunde det samme	E2	1, 3 og 5.	Jo, men det har vi slitt med siden Marx og Engels.	Utvisomt	Nemlig	
102. som ikke er forklart	Det er antakelig heller ikke mulig innenfor en sosialhistorisk ramme.	Mine kritikere, så vel som jeg selv tidligere, har altså aldri maktet å bringe klarhet i dette.	Mine kritikere og den gamle utgaven av meg selv står for noenlunde det samme	E2	1 og 3	--	Utvisomt	--	

103. og neppe kan forklares innenfor det sosialhistoriske	a) Heller ikke innenfor en kulturhistorisk ramme.	Det er antakelig ikke mulig å bringe klarhet i dette forholdet innenfor en sosialhistorisk ramme.	Den sosialhistoriske tradisjonen rommer uklartheter	L1	1, 3 og 5	Mener han en sånn endelig, total forklaring?	Ja, hvis det søkes en "entgældige Verklärung" har han helt rett.	det kommer an på om du mener "klassisk sosialhistoriske", for de som jobber med arbeiderhistorie må da på et vis være sosialhistorikere?
104. og heller ikke innenfor det kulturhistoriske paradigmet.	b) Heller ikke innenrammen av 'New Cultural History'	a) Det er antakelig ikke mulig å bringe klarhet i dette forholdet innenfor en tradisjonelt kulturhistorisk ramme.	En økende interesse for kultur innebærer ikke en tilstrekkelig radikal fornyelse	L1	1, 3 og 5	Hva mener han med det? Sandmo og disse herre, er det ikke de som kaller seg "ny kulturhistorie"?	Hva er "det kulturhistoriske paradigmet"? Jeg synes i og for seg Olstad er klar og pedagogisk, men så kommer plutselig slike innforståtheter som gir meg liten mening. Det er vel fordi jeg står utenfor diskursen!	Hva for et paradigme mener han her? Dette er i alle fall "uklart"!

	Terjesen har selv erkjent dette.	b) Det er antakelig ikke mulig å bringe klarhet i dette forholdet innenfor rammen av 'New Cultural History'.	En økende interesse for kultur innebærer ikke en tilstrekkelig radikal fornyelse						
105. NoteUf. Terjesen 1999, s. 17:	Han har påpekt at det ikke finnes teorier som gir en fullgod konkret forklaring	Det uklare og uavklarte forholdet erkjennes også av min ene kritiker.	Min kritiker A har erkjent kulturhistoriens mangler	E2	1 og 2	--	--	--	
106. «Det finnes i dag ingen teorier som i egentlig forstand konkret kan forklare ...	Det han etterlyser forklaring på er forholdet mellom objektive interesser og faktisk felles handling	Det uklare og uavklarte forholdet erkjennes også av min ene kritiker.	Min kritiker A har erkjent gamle teories svakheter	E2	1 og 2	--	--	--	

107. hvordan individers interesser manifesterer seg i kollektiv handling.»\Note slutt.	På denne bakgrunn er vi nødt til å sprengte begge de nevnte rammene.	Min ene kritiker har presisert det uavklarte til å gjelde forholdet mellom objektive interesser og faktisk felles handling	Min kritiker A har erkjent gamle teories svakheter	E2	1 og 2	Ja, her er både Terjesen og Olstad og jeg enige. Det er derfor vi fortsetter å forske.	Ja, så Terjesen etterlyser også slike totalforklarende teorier. De finnes selvsagt ikke.	Nei, men jeg tror han har rett hvis han mener at det jeg vil kalle den nye kulturhistorien har endel å bidra med her.
108. Gamle redskaper duger ikke lenger;	På denne bakgrunn er vi nødt til å sprengte begge de nevnte teoretiske rammene.	a) Vi historikere/ arbeiderhistorikere bør bidra til historieteoretisk fornyelse når det er nødvendig	Vi bør fornye	P1	1 og 3	Hva er det nå han skal hive over bord, hele ”det sosialhistoriske paradigmet”? Har unge Olstad fått 50-årskrise?	Nei, hammeren og sigden er vel havnet på historiens skraphaug, er de ikke? Spøk til side, jeg har inntrykk av at han nå skal lansere en helt ny, diskursiv vidundermaskin.	Der kom den igjen. Skikkelig arrrbeidsfolkmetafor! Litt slitsomt.

		b) For å oppnå mer tilfredsstillende avklaring må historikere legge bak seg både den klassiske sosialhistorien og den varianten som i høyere grad trekker inn kulturforklaringer.	Vi bør legge både klassisk og kulturelt fornyet sosialhistorie bak oss	P1					
		c) For å finne en mer tilfredsstillende avklaring må historikere legge bak seg både den klassiske sosialhistorien og New Cultural History.	Vi bør legge både klassisk sosialhistorie og New Cultural History bak oss	P1					

109. det er på tide å ta i bruk nye.///	Vi må våge å finne en ny teori.	Historikere bør ta i bruk en ny og mer radikal teori.	Vi bør fornye	P1	1 og 3.	Skal vi skifte teori som en skjorte? Dette begynner å minne vel mye om visse linjeskifter.	Han er jo den rene salgsagent: "Bytt ut Deres gamle støvsuger nå, den duger ikke lenger."	Amen.	
110. Klasse som diskurs//	Den nye teorien er diskursteori	Historikere bør ta i bruk diskursanalyse i omgangen med klassebegrepet.	Klasse forstås best som diskurs	L6.1	1,2,3 og 5	Å fysj, også du min Brutus!	Der kommer den, ja.	Skal bli spennende å se hvordan den egentlig jordnær historiker utlegger dette.	T: Men nå spør jeg først om du kan husk, 'prøve å huske hva du følte da du leste artikkelen første gang' eh 'det kan for eksempel', og gjerne nå når du leste'n igjen. H: Mm. T: 'Det kan for eksempel være irritasjon, begeistring, frustrasjon, diskusjonslyst, tristhet, you name it.' H: Ja. .. Ehm. Nei, eh, det var vel en, jeg tro'kke det går an å si, bruke ett av de ordene, kanskje var det, var det, nei T: Bruk flere av dem, da. H: Ja, okey. Det var vel en blanding av nysgjerrighet og og . litt eh ehm . glede over å å lese en som går inn for den språklige vending og som jeg følte at jeg i allfall i rimelig grad skjønte @hva mente@. Eh, samtidig som jeg selvfølgelig også da, som den, ut fra min egen, mitt eget mer kon-

									servative ståsted kanskje hadde en sånn førstereaksjon: ”Ånei, ikke du og!” Med disse diskursgreiene
111. Jeg har lenge strittet imot uttrykket diskurs:	Jeg har lenge skjønt at ”diskurs” er et kraftfullt teoretisk redskap, men har ikke kunnet fordra ordet.	Jeg forstår mange historikers sterke motvilje mot ordet og begrepet diskurs.	Jeg forstår skepsisen mot ordet 'diskurs'	E3	1,2	Ja, det skjønner jeg godt. Det er et jåleord.	Og med god grunn.	Jeg skjønner jo det, men i en vitenskapelig artikkel lukter ikke fremmedord.	H: ikke sant? Eh, og det er jo da forsåvidt en reaksjon han sjøl innrømmer at han hadde også da han første gang ble konfrontert med dette her, og og så sånt sett så var det vel litt litt det også da, en litt blanda reaksjon, må jeg nok si. T: [...] han skriver, i begge artiklene vel, at han lenge hadde en motvilje mot ordet diskurs S: Ja T: som et jåleord S: Ja T: hvorfor tror du han tar med det? S: Jo, fordi at det ordet har jo blitt eh altså diskursbegrepet er jo blitt brukt mot det, altså mot vendingen i det hele tatt, altså jeg har jo hørt så mye latterliggjøring og og uthenging av det begrepet, altså det er et begrep som

								<p>ikke har gått hjem i blant historikere i Norge. Eh, og det er blitt befengt på en måte eh eller forbundet med det hansen, altså jåleri eh pret altså ønsket om å være pretensios og og så videre.</p> <p>T: Ja. Det er femten år siden eller no sånn allerede at Karin Moe skrev en diktsamling som het 'Kyss meg i diskursen'</p> <p>S: @Ja, ja@ Nettopp.</p> <p>S: Ellers så er jække helt overbevist om at diskurs er det rette begrepet, men eh eh jeg ser det, jeg syns jo det bærer langt, og eh men men det har en dårlig, eller det er så dårlige konnotasjon eller uriktige konnotasjoner i den i den norske konteksten, tror jeg, eh det det fungerer bedre på engelsk og fransk enn på norsk. For vi assosierer så veldig lett eller raskt til diskusjon eller debatt. Og det er jo ikke det det er</p>
--	--	--	--	--	--	--	--	---

112. En motesak, velegnet for dem som pynter seg med ord.	Jeg har betraktet det som et jålete moteord, og slikt liker jeg dårlig, jf mitt lille spark til Grove og Heiret [75]	Jeg forstår mange historikers sterke motvilje mot moteordet 'diskurs'.	Jeg forstår skepsisen mot ordet 'diskurs'	E3	1,2	Nettopp.	Nemlig.	Det blir litt for billig begrepskritikk.	<p>T: Nei. 'Kan du prøve å huske hva du følte da du leste artikkelen nå før intervjuet? Det kan {da} for eksempel være irritasjon, begeistring, frustrasjon, diskusjonslyst, tristhet, you name it.'</p> <p>S: Når jeg leste?</p> <p>T: Ja</p> <p>S: Jeg ble, ble begeistret, jeg var begeistret, absolutt og ganske udelt, uten at jeg det betyr atte jeg altså lissom sånn slutter meg totalt til det han skriver</p> <p>T: Jo, men den følelsen var begeistring</p> <p>ET: Ja, nei eh. Jo, litt, litt oppgitthet da, kanskje. Eller sånn, nei, nei det er liksom, det er sterkt sagt, altså</p>
113. Ofte brukt banalt	Det blir ofte brukt helt unødvendig og upresist.	Ut fra manges banale bruk av ordet forstår jeg mange historikers sterke motvilje mot moteordet 'diskurs'.	Jeg forstår skepsisen mot ordet 'diskurs'	E3	1,2	Ja, det betyr jo bare at man har lest Foucault på engelsk.	Nemlig.		Sikkert, men hvilke faguttrykk blir ikke ofte brukt banalt?

114. eller feilaktig i betydningen diskusjon.	Ofte brukes det også feilaktig som synonym for det etablerte og greie ordet 'diskusjon'.	Ut fra manges feilaktige bruk av ordet forstår jeg mange historikers sterke motvilje mot moteordet 'diskurs'.	Jeg forstår skepsisen mot ordet 'diskurs'	E3	1,2	Nei, det har jeg ikke sett. Men på fransk og engelsk betyr det jo begge deler.	Nemlig.	Det er vel i så fall fordi alle studenter leser på engelsk i dag.
115. En hemske hvis en vil skrive folkelig og forståelig,	Ordet er dårlig egnet for den som vil skrive folkelig.	Ut fra den sterke akademisk-elite klangen ordet har på norsk forstår jeg mange historikers sterke motvilje mot moteordet 'diskurs'.	Jeg forstår skepsisen mot ordet 'diskurs'	E3	1,2	Absolutt. Var det ikke en diktsamling som het "Kyss meg i diskursen"?	Ja.	Jo, her er vi enige. Så hvorfor forkaste Terjesens "tenkemåte"?

116. i tråd med de beste av våre forgjengere.	a) Folkelig og forståelig, slik de beste historikere før oss har skrevet	a) De beste historikerne skriver folkelig og forståelig.	Gode historikere skriver folkelig og forståelig	E1□	1, 2	Ja, jeg kan aldri tenke meg at verden den eldre eller den yngre Bull ville tatt ordet i sin munn, selv om de hadde masse teori innabords.	Ja, og hvordan i all verden kan han, en dyktig historiker med så vidt mange fornuftige instinkter, frivillig kle seg i dette julekostyme?	Du verden for en Rudolf Nilsen-patos, "Gi meg de beste blant dere, og jeg skal gi dere alt". Jeg blir litt svett av den tonen. Nå skal han liksom etablere det store "vi" og ovebevise om at diskurs er tingen. Helt OK, men litt teit også.	
	b) Vi historikere står i en kronologisk løpende rekke av svært gode og andre historikere. De beste før oss skrev folkelig og forståelig.	b) Vi historikere utgjør et laug og befinner oss i en kronologisk løpende rekke av forgjengere og etterkommere, slik slekt følger slekters gang.	Vi er et fellesskap sammen med våre forgjengere	E1					

117. Jeg tror likevel ikke det er til å komme utenom,	Dessverre må vi overvinne motviljen mot ordet diskurs	Historikere må nå overvinne motviljen mot ordet 'diskurs'.	Historikere må våge å bruke begrepet diskurs	P2	1,2	Huffda, mener han at det fordømte ordet er så viktig? Slagstads strategibok var direkte skjemet av det ordet.	Neivel, jeg kommer til å lese din begrunnelse nådeløst nøye, sannsynligvis med et "knapt tilstedeværende alternativ"	Nei, det har vi nå skjont.	
118. dersom en vil dra nytte av en betydelig teoretisk utvikling.	fordi vi bør dra nytte av en teoretisk utvikling som overskrider både det sosialhistoriske og det kulturhistoriske paradigmet.	Ordet 'diskurs' er helt uomgjengelig i den viktige teoriutviklingen som har vist seg å overskride både det sosialhistoriske og det kulturhistoriske paradigmet.	Historikere må våge å bruke begrepet diskurs	P2	1,2 og 5	Ja, jo. Innenfor materialistisk historieskrivning har vi vært ganske gode til å finne norske ord for de sentrale termene: merverdi, utbytting osv.. Kunne han ikke heller oversette denne diskursen sin?	Jeg venter.	Jo, internvitenskapelig er det sikkert riktig.	

119. Jeg vil forsøke å utvikle dette litt nærmere,	a) I denne artikkelen vil jeg begrunne nødvendigheten av diskursteori i historiefaget.	a) Jeg vil nå yte mitt viktige bidrag til historieteoretisk fornyelse.	Jeg vil begrunne hvorfor historikere må våge å bruke begrepet diskurs	P2	a) 1 og 2	Gjerne.	Jeg venter.	Bra.	
	b) Jeg er beskjeden.	b) Jeg er usikker på om jeg er i stand til å yte et viktig bidrag til historieteoretisk fornyelse.	Jeg er beskjeden	E3	b) 2				
120. og tar da utgangspunkt i en artikkel av Miguel A. Cabrera,	a) Som en referanse bruker jeg en artikkel av vår veljente fagfelle Miguel A. Cabrera.	a) En vesentlig bidragsyter som jeg vil bygge videre på er den kjente diskursanalytisk orienterte sosialhistoriker C.	Jeg bygger min framstilling på Cabrera	E1.1	a) 1, 3	Aldri hørt om.	Gud skje lov og takk. Nå ventet jeg meg en gjeng amerikanske klakører av fransk filosofi.	Cabrera? Jøss, han har gått meg hus forbi.	S: Og så kunne han, ikke svakhet, men kanskje litt sånn smalt også, altså han refererer til Car-bera, er det det han heter? T: Cabrera. S: Cabrera. Eh, som jeg ikke kjenner fra før a, ehm, bortsett fra, altså Olstads Hifonnytt og X, men eh, han kunne jo trukket det mye mere eh altså mye bredere teoritilfang her, som på alle måter kunne eh bygge ut og styrke eh artikkelens grunnlag

	b) Som referanse bruker jeg en artikkel av en viss Miguel A. Cabrera, som jeg i pakt med herværende publikasjons sjangerkonvensjoner ikke titulerer eller presenterer nærmere.	b) Jeg har funnet en artikkel om temaet som jeg synes er et greit utgangspunkt. Den er skrevet av C.	"		b) 2, 5				

121. som resymerer og argumenterer for den «nye historien» («new history»)	a) Blant alt jeg har lest om temaet synes jeg denne artikkelen resymerer og argumenterer på en glimrende måte. Derfor har jeg valgt den som utgangspunkt.	a)Cs artikkel er den mest konsise framstilling av temaet jeg har kunnet finne. Forfatteren kaller diskursteoretisk fundert historie for ”new history”.	Cabrera skriver om Den nye historien	P2	a) 1, 3	“New history”, jeg trodde det var den nye og gamle Annales-skolen. Er det ”New Cultural History”?	Ja, det er vel etikkettens alle fremstående vil sette på sitt eget. Ars nova.	OK, Cabrera er en god formidler. Hadde aldri hørt om ham som teoretiker. Her menes vel ”den nye kulturhistorien”. Jeg synes han kunne vært litt mer nøye med begrepsbruken.	
--	---	--	--------------------------------------	----	---------	---	---	---	--

	<p>b) I pakt med min motvilje mot diskurs og den slags har jeg ikke lest mye om temaet, men jeg falt pladask for denne artikkelen fordi den resymerer og argumenterer for hva den kalles "new history" på en så kortfattet og konsis måte.</p>	<p>b) Cs artikkel resymerer og argumenterer for diskursteoretisk fundert historie, som forfatteren kaller "new history" på en konsis måte.</p>	<p>"</p>		<p>b) 2 og 5</p>				
--	--	--	----------	--	------------------	--	--	--	--

<p>122. – tendenser som er blitt synlige i historikerdebatten og i historisk praksis</p>	<p>a) Det som her kalles "new history" betegner tendenser som har vunnet stadig mer fram blant historikere internasjonalt</p>	<p>a) Den viktigste historieteoretiske fornyelsen de siste årene har kommet fra diskursanalytisk hold.</p>	<p>Diskursanalysen er fornyende</p>	<p>P2</p>	<p>1, 2, 3</p>	<p>Jeg synes ikke vi har hatt så veldig mye mer enn denne sannhetsdebatten. Der ble da relativistene satt på plass av Førland.</p>	<p>Jeg venter.</p>	<p>Bra at han løfter fram disse tendensene i vårt litt trauste, norske miljø.</p>	
	<p>b) Det som her kalles "new history" betegner tendenser som nok er av gammel dato, men først nylig for alvor har blitt synlig for slike skeptikere som jeg</p>	<p>b) Diskursanalysen lar seg ikke lenger overse i historikerdebatten.</p>	<p>"</p>						

123. gjennom 1980- og særlig 1990-tallet.	særlig de siste ti årene	Den viktigste historieteoretiske fornyelsen de siste 10-20 årene har kommet fra diskursanalytisk hold.	Diskursanalysen er fornyende	P2	1,2,3	Han tenker vel internasjonalt her.	Jeg venter.	--	
124. Note\ Uttrykket «new history» synes å ha fulgt med siden slutten av 1980-tallet.	Det virker som diskursanalytisk fundert historieteori og historieforskning er blitt kalt "new history" de siste ti årene.	a) De siste ti årene har denne retningen gått under navnet "new history". --- b) Herværende artikkel har status som en vitenskapelig artikkel	Diskursanalysen kalles Den nye historien	P2	2	Fulgt med hva?	Snakket ikke Ranke om Neue Geschichte? Jeg er ikke helt sikker.	Det gjorde det ikke klarere.	
125. Hovedverket jeg bygger på er imidlertid		Jeg bygger min framstilling på et hovedverk	Jeg bygger min framstilling på solid grunn.	E1 ^α	2	Åssen får han Olstad lest så mye, så produktiv som han er?	"Hovedverk". Ser man det!	Nå er jeg spent.	

126. Miguel A. Cabrera: «Linguistic approach or return to subjectivism?»	d)	a) Her er litteraturhenvisningen	Leseren kan selv kontrollere	E4 ^α	a) og b) 2	For noen år siden skulle historikeren være sosiolog. Nå skal han være lingvist.	Dette begynner jo å likne den såkalte Sokal-debatten. Denne Cabrera stiller altså retorisk opp to alternativer: Overgang til lingvistikken eller tilbakevending til subjektivismen. Dette lover ikke godt.		
	b)	b)) Jeg har funnet en artikkel om temaet som jeg synes er et greit utgangspunkt. Den er skrevet av Cabrera.	Jeg bygger min framstilling på Cabrera	E1.1	c) 1 og 3				
	c) Cabrera viser allerede i tittelen at en lingvistisk-diskursiv tilnærming nå er nødvendig, alt annet vil være et tilbakeskritt til subjektivismen	c) En lingvistisk-diskursiv tilnærming er nå nødvendig, alt annet vil være et tilbakeskritt til subjektivismen	Lingvistisk tilnærming er nødvendig	L3					

127. In search of an alternative to social history»,	a)	a) Her er litteraturhenviingen	Leseren kan selv kontrollere	E4 ^α	a) og b) 2	Alternativ til sosialhistorien. Må bare innrømme at jeg er skeptisk.	Det er i alle fall intellektuelt redelig å innrømme at man er søkende.	Å, så det var ikke bare en artikkel.	
	b)	b) Dette er å forstå som en vitenskapelig artikkel.	Jeg bedriver vitenskap	E1#	c) 2 og 5				
	c)	c) C viser en søkende holdning i sitt ønske om å finne et alternativ til klassisk sosialhistorie.	Cabrera er søkende	E1.1	d) 1,3 og 5				
	d)	d) C tilbyr et samlet alternativ til klassisk sosialhistorie.	Cabrera beskriver et alternativ	E1.1					

128. Social History nr. 1 1999:74-89\nNote slutt	a)	a) Her er litteraturhenvisningen	Leseren kan selv kontrollere	E4 ^a	a) og b) 2	Å, så den ble tatt inn der. Ja, der har det stått mye rart etter hvert. Jeg har ikke lagt merke til den engang.	Aha, "hovedverket" var altså på 15 sider. Dette er etter min oppfatning en frekkhet.	Et "hovedverk" på 15 sider. Det var artikkelen likevel, altså. Her stiller du deg laglig til for hogg. Kanskje folk tror at du ikke har lest mer diskursteori enn 15 sider!	
	b)	b) Dette er å forstå som en vitenskapelig artikkel	Jeg bedriver vitenskap	E1	b) 1, 2 og 5				
	c)	Selv om retningen ikke er ny, har jeg valgt ut en ganske fersk framstilling som utgangspunkt.	Jeg har funnet en aktuell hovedkilde. Cabrera er aktuell	E1 SOLID FORNYE R					
	d)	Artikkelen er ikke å finne i et eller annet obskurt filosofisk tidsskrift, men i vårt eget Social History.	Artikkelen er selvsagt funnet verdig til å trykkes i det internasjonale felles-tidsskriftet for oss som arbeider med sosialhistorie. Cabrera har autoritet	E1.1 STØTTE HOS C					

129. Hva er en diskurs?	La meg nå starte frontalt og definere selve diskursbegrepet.	Det uomgjengelige ordet 'diskurs' har i denne sammenheng en ikke-jålete, ikke-banal betydning.	Diskurs er et uomgjengelig begrep og er etter hvert klart definert	P2	5	Ja, Olstad, la oss nå få en klar definisjon av dette nye redskapet som "vi" trenger.	Ja, la oss nå endelig høre.	Tøft at han våger en definisjon med det samme. Det finnes vel ikke én definisjon, forresten, men hundrevis.	
130. Det har med den «språklige vendingen» i forskningen å gjøre.	La oss først sirkle begrepet inn ved å plassere det i den vitenskapsteoretiske tendens som leserne vil kjenne som "den språklige vendingen"	Det uomgjengelige ordet 'diskurs' må forstås som del av den såkalte språklige vendingen i vitenskapen.	Den språklige vendingen gjorde diskursbegrepet viktig	L3	5	Selvsagt her den det, og den syns jeg Kjeldstadli har skrevet greit om flere steder, den lekse kan vi.	Jo, takk.	Blabla, ikke undervurder oss nå.	

131. Språklige begreper og kategorier som vi bruker til å ordne og skape mening i verden,	Den sentrale innsikt herfra er at menneskers meningsskapning skjer gjennom språket.	Den sentrale innsikt i "den språklige vendingen" er at menneskers meningsskapning skjer gjennom språket.	Menings- skapning skjer gjen- nom språ- ket	L4.1	5	Joda	Ingen har noen sinne benektet, i alle fall ikke etter Platon, at vi trenger språk for å ordne verden kategorielt og gi den mening.	--	
132. blir da et spesielt felt eller «terreng»	Et sett av språklige begreper og teorier sees å utgjøre et såkalt "terreng".	Et sett av språklige, meningsskapende elementer utgjør ifølge innsiktene fra den språklige vendingen et såkalt "terreng".	Diskurs er et språklig felt eller terreng	L3	5	Men det er jo bare enda en modell, sånn som basis og overbygning.	Blir og blir. Man kan selvsagt velge å se det slik - eller motsatt. "Sfærer", "felt" og så videre er jo modeller. Det underslås ofte når noen skiller ut en ny en.	Spennende.	

133. – et terreng som verken kan ses som en umiddelbar refleks av eller som en aktiv avkodning eller dechiffrering av en utenforliggende virkelighet.	Men dette terrenget er ikke noe mekanisk dannet speilbilde av virkeligheten.	Diskursen er ikke noe mekanisk dannet speilbilde av virkeligheten.	Diskursen er ingen refleks av virkeligheten	L2	3, 5	En overbygning som svever i lufta.	Nei, et terreng som var et speilbilde - da kunne han jo mer metaforisk treffende kalt det et tjern.	Nei, nettopp, det er jo det som er det spennende med disse diskursinspirerte framstillingene.	
134. Virkeligheten finnes nok.	a) Selvsagt finnes virkeligheten.	a) Selvsagt finnes virkeligheten.	Den ikke-språklige virkeligheten finnes	E3	a)1, 3	Gudskjelov for det. 50-årskrisa er ikke slått over i rein galskap.	Hva betyr dette "nok".	Bra at han slår det fast, altfor mange henger seg opp i denne propagandaen om at Lyotard skal ha sagt at Gulf-krigen ikke fantes, og så sammenlikner de det med Irwing, og hele den suppa.	
	b) La oss holde fast på antakelsen om at virkeligheten finnes.	b) Trolig finnes det vi kaller virkeligheten i en viss forstand.	" trolig		b)5				

135. (Den som vil benekte det, kan knapt gjøre meningsfylt arbeid som historiker.)	Det er sannsynligvis umulig å fortsette å arbeide som historiker hvis man fornekte virkelighetens eksistens.	Selvsagt finnes virkeligheten.	Den ikke-språklige virkeligheten finnes	E3	3	Haha, godt sagt. Som jeg skulle sagt det selv.	Det poenget var for godt og viktig til å glemmes bort i en parentes.	Ja, alle skjønner da det!
136. Men det språklige terrenget er som en verden i seg selv,	Men terrenget kan metaforisk beskrives som en verden i seg selv.	Diskursen er ikke noe mekanisk dannet speilbilde av virkeligheten, men lever så å si på siden av virkeligheten.	Diskursen er relativt autonom, og er altså ingen refleks av virkeligheten	L3	1, 3 og 5	Nei, nei.	Jo, gjerne det, eller rettere sagt: Man kan velge å se det som et terreng, og man kan velge å betrakte dette terrenget som en verden i seg selv.	Viktig at han sier som en verden i seg selv. Pass på at dette ikke blir en ny essensialisme om hvordan verden faktisk er på tvers av tid og rom.

137. uten direkte forbindelse til den ikke-språklige virkeligheten./	a) Det finnes en forbindelse mellom terrenget og virkeligheten, men forbindelsen er ikke direkte.	a) Diskursen er ikke noe mekanisk dannet speilbilde av virkeligheten, men det er en indirekte forbindelse.	Diskursen er relativt autonom, og er altså ingen refleks av virkeligheten	L3	1, 3, 5	"Det er ingen ting utenom språket", var det ikke det han tåkefyrsten Derrida sa for 30 år siden? Og dette skal liksom være våre nye, skarpe redskaper?	At det er en forbindelse, følger jo implisitt av dette. La den gjerne være indirekte. Forholdet mellom språk og virkelighet er vel uløst innen alle fag, så vidt jeg vet.	Det er en utfordrende formulering. Men han gir altså rom for en indirekte forbindelse, det vil nok betrolige mange.
	b) Det finnes ingen forbindelse mellom terrenget og virkeligheten.	b) Diskursen er ikke noe mekanisk dannet speilbilde av virkeligheten, det er ingen forbindelse.	"					
	c) Virkeligheten er helt fri for språk.	c) Virkeligheten er ikke-språklig	Virkeligheten er ikke-språklig.	E3				
138. En diskurs kan da ses som	a) La oss nå utvikle en forsøksvis og i denne sammenheng hensiktsmessig definisjon av 'diskurs'.	a) 'Diskurs' kan imidlertid ha flere brukbare definisjoner.	Diskurs' har flere betydninger	E3	3 og 5	Jeg skal prøve å åpne meg og skjønnere hvor han vil.	Godt. Tenk hvis det kunne stått "kan ses som" litt oftere.	"Kan ses som", hvorfor være så forsiktig når du har lovet en definisjon?

	b) En diskurs bør dermed defineres som	b) 'Diskurs' bør forstås slik vi her skal definere begrepet.	Diskurs er et uomgjengelig begrep og er etter hvert klart definert	P2					
139. en bunt sammenhengende språklige kategorier og begreper	Omtrent det samme som vi hittil har kalt "terreng": Et sett språklige kategorier og begreper	a) En diskurs kan for eksempel betraktes som en bunt sammenhengende språklige kategorier og begreper	Diskurs består av språklige kategorier og begreper	L4	3 og 5	Greit nok.	Godt.	Jeg liker det med "bunt".	
		b) En diskurs er en bunt sammenhengende språklige kategorier og begreper							

140. som vi bruker til å ordne og forstå verden,	Omtrent det samme som vi hittil har kalt "terreng": Settet brukes til kategorisering og meningsskaping.	Denne bunten brukes til å ordne og forstå verden.	Meningsskaping skjer gjennom diskursen	L4.1	5	Det også.	Ja, gjerne, men hvem er "vi"? Så vidt jeg kan forstå må diskurs, hvis man altså må bruke ordet, være knyttet til ett eller annet sosialt fellesskap.	Flott	
--	---	---	--	------	---	-----------	--	-------	--

141. som rase, kjønn, galskap, seksuelt avvik og så videre – og altså klasse.	Resultatet av kategoriseringen og meningsskapingen kan da bli diskursive størrelser som kjønn eller klasse.	Resultatet av kategoriseringen og meningsskapingen kan da bli diskursive størrelser som kjønn eller klasse.	Resultatet av meningsskapingen kan for eksempel bli klasse	L6.1	5	Ja, blir det så veldig forskjellig fra denne ”tenkemåten” til Terjesen, og til Georg Johannessen, da? Det er så mye bedre ord.	I så fall må altså diskursen omfatte alle disse underkategoriene. Men har de igjen hver sine diskurser? Dette er ofte helt uklart hos folk som skriver om diskurs. En viss taksonomi må det da være villighet til å oppstille.	Jo, men det begynner jo å nærme seg en diskursdefinisjon. Jeg tror jeg skal ta vare på den også.	
142. Note\ Cabreras mer spesifikke definisjon av diskurs er som følger (s. 81):	Cabrera har gitt følgende enda mer presise definisjon på s 81 i tidsskriftet	C har definert diskurs enda mer spesifikt.	Diskurs er et uomgjengelig begrep og er etter hvert klart definert	P2	5	Kanskje jeg må finne artikkelen til denne Cabrera.	Jeg har fremdeles til gode å finne en ordentlig definisjon av dette moteordet.	Jeg tror jeg må lese den Cabrera-artikkelen i original, siden nå Olstad finner den så viktig.	

143. «The term discourse is designated to a coherent set of categories	Mellom buntens kategorier skal det foreligge koherens	I følge C skal det i en diskurs foreligge koherens mellom kategoriene i bunten.	Diskurs består av språklige kategorier og begreper	L4	5	--	La meg prøve å oversette for å se om dette gir mening: Diskurs er et sammenhengende sett kategorier	--	
144. which, in a given historical situation,	Disse kategoriene må imidlertid også utføre en oppgave i en gitt historisk situasjon	Disse kategoriene må, i følge C, imidlertid også utføre en oppgave i en gitt historisk situasjon	Diskurs må forstås historisk	L5	5	--	som i en gitt historisk situasjon	--	
145. works as a basic organizer of social relations. ...	Denne oppgaven går ut på, på en grunnleggende måte, å organisere sosiale forhold	Denne oppgaven går ut på, i følge C, på en grunnleggende måte, å organisere sosiale forhold	Diskursen organiserer sosiale forhold	L4.2	5	Altså en tenkemåte med innbyrdes sammenheng som har grunnleggende betydning for samfunnsorganisering.	virker som en grunnleggende organisator av sosiale forhold eller forbindelser,	Dette er faktisk noe av det bedre jeg har lest.	

146. a historically, socially and institutionally specific structure of categories	Diskurs er altså en historisk, sosial og institusjonelt spesifikk struktur bestående av kategorier	Diskurs er altså, i følge C, en historisk, sosial og institusjonelt spesifikk struktur bestående av kategorier	Diskurs må forstås historisk og institusjonelt	L5	5	Ja, kall gjerne tenkemåten for struktur, og selvsagt forandrer den seg med historien.	en historisk, sosial og institusjonelt spesifikk struktur av kategorier	--	
147. which works as a conceptual pattern	som igjen virker som et begrepsmønster	Diskursens kategorier virker, i følge C, som et begrepsmønster	Diskursen danner et begrepsmønster	L4	5	--	som virker som et begrepsmønster	--	
148. through which individuals give meaning to reality	Gjennom dette begrepsmønsteret gir hvert menneske mening til virkeligheten	Det begrepsmønster som dannes av diskursens kategorier setter individet i stand til å gi virkeligheten mening.	Menings-skaping skjer gjennom diskursen	L4.1	5	Tenkemåten gir oss briller å se med, med andre ord. Hva er så storartet med det her?	gjennom hvilket individet gir virkeligheten mening	--	

149. and to their place in it,	og til deres plass i virkeligheten.	Det begrepsmønster som dannes av diskursens kategorier setter, i følge C, individet i stand til å finne sin plass i virkeligheten.	Diskursen organiserer sosiale forhold	L4.2	5	--	inkludert deres plass i virkeligheten	--	
150. and by which they make sense of their lives and social life in general. ...	Gjennom begrepsmønsteret gir menneskene mening til sitt individuelle og sosiale liv.	Gjennom begrepsmønsteret gir, i følge C, menneskene mening til sitt individuelle og sosiale liv.	Individuell og sosial menings-skaping skjer gjennom diskursen	L4.1	5	Ja, det lærte vi på forberedende, at vi må ha ord og begreper for å forstå verden.	og gjennom hvilket de gir både sitt individuelle liv og samfunnslivet betydning – "sense of" er egentlig litt vanskelig å oversette.	Nettopp, det er diskursen som gir verden mening, hva den nå er. Det er vel noe sånt jeg ville mene med diskurs hvis jeg brukte ordet.	
							Det ble jo en lang definisjon, men dette er jo et forsøk.		

151. To be precise,	For å presisere	Det er, i følge C, mulig å etablere en enda mer presis diskursdefinisjon enn den hittidige	Diskurs er et uomgjengelig begrep og er etter hvert klart definert	P2	1, 5	Gjerne	Da kommer kanskje kortversjonen.	Jeg synes ikke det var så upresist.	
152. every discourse contains a theory of society,	Enhver diskurs inneholder en samfunns-teori	Enhver diskurs inneholder, i følge C, en samfunns-teori	En diskurs inneholder en samfunns-teori	L4	5	En tenkemåte inneholder en samfunns-teori, jeg ville heller sagt "ideologi".	Enhver diskurs bærer i seg en samfunns-teori. Tja, teori og teori.	Kanskje vi heller kunne oversette diskurs med "virkelighetsoppfatning" hvis folk har så mye imot ordet?	
153. a social imaginary,	som vi kan kalle et sosialt forestillingssystem	Den samfunns-teorien som enhver diskurs, i følge C inneholder, kan vi på engelsk kalle et social imaginary.	En diskurs inneholder en felles virkelighetsoppfatning	L4	5	Det passer jo bra med mine "briller"!	En sosial forestillingsverden.	Men det er ubrukbart på norsk. Jeg tror "virkelighetsoppfatning" egentlig er veldig bra norsk synonym.	

154. and in consequence it continually deploys itself in the form of social practice,	diskursen er i stadig utvikling i det den tar form av sosial praksis	I følge C er diskursen i stadig utvikling i det den tar form av sosial praksis	En diskurs er i stadig utvikling	L5	5	Joda, men problemet er jo at disse diskursfolkene tror diskursen svever for seg selv i en akademisk himmel.	Diskursen utfolder seg således hele tiden i form av sosial praksis.	--	
155. and defines the general guidelines	og den definerer de allmenne retningslinjene	I følge C er diskursen i stand til å definere allmenne retningslinjer.	Diskursen organiserer sosiale forhold	L4.2	5	--	Diskursen definerer de allmenne retningslinjer	--	
156. which govern social, economic and power relations. ...»\Note slutt	som styrer sosiale, økonomiske og maktmessige forhold	De allmenne retningslinjer som defineres av diskursen styrer, i følge C, sosiale, økonomiske og maktmessige forhold.	Diskursen organiserer sosiale forhold	L4.2	5	Nei, det kan ikke tenkemåten gjøre alene.	som styrer sosiale, økonomiske forhold og maktforhold.	Her går han kanskje litt langt i retning av å snu den historiske materialismen på hodet.	
							Ja, jo, jeg synes ikke dette er særlig tilfredsstillende.		

157. En slik diskurs framstår på ingen måte som en fastfrosset enhet	a) Diskurs må imidlertid slett ikke forstås som noe endelig fastlagt	Diskurs skal på ingen måte forstås strukturelt, i den betydning at det er tale om fastfrosne strukturer.	Diskursen er dynamisk	L5	3,5	Nei, jeg skjønnte på denne Cabrera at det skulle være en stadig foranderlig struktur, hva nå det er for noe.	Det blir veldig lett å finne mange vakre ord i sånn debatt. Ingen historiker vil selvsagt akseptere en "fastfrosset" struktur, selv om jeg kan huske at Levi Strauss faktisk har talt om "krystaller".	Bra at han får med det dynamiske.	
	b) Tross Cabreras ord structure og pattern må ikke diskurs forstås som noe endelig fastlagt.								
158. uten forløp og utvikling.	Slike faste strukturer kunne jo ikke ha verken forløp eller utvikling.	Diskurs er dynamisk.	Diskursen er dynamisk	L5	5	Enda godt at den har forløp og utvikling.	Jeg synes nok diskursen blir litt amøbeaktig.	--	
159. Tvert imot vil diskursen være et historisk fenomen,	Tvert imot betrakter diskursteorien diskurs historisk	Diskurs er et historisk fenomen.	Diskurs må forstås historisk	L5	5	Ja, nettopp.	--	--	

160. stadig i forandring og utvikling.	Diskursen er som ethvert historisk fenomen i stadig forandring og utvikling	Diskurs er dynamisk	Diskursen er dynamisk	L5	5	Men dette er litt laust, Olstad!	Selvsagt: En kontinuerlig foranderlig abstraksjon.	Ja, hvis vi historikere skal "kjøpe" diskursteori, må den for det første åpne for historisk forandring, for det andre må diskurser forstås i sin historisitet.	jeg tror jeg vet, har, et begrep om klasser. Stikk motsatt av [...] måten Finn tenker på, da. Så jeg vil vel da si at klasser, begrepet klasser, har en eller annen verdi i form av økonomisk-sosiologisk eh begrep, som da har materiell, virkelig eksistens. Men som da, okey, nå utvikler vi det gjennom sproget, men da har du hele videnskapsteorien som gjør at, og da er den typen resonnementer som gjør at historikere kan si noe sant om virkeligheten, det er ikke sant, da kommer den debatten, men hvis du mener at faktisk, at historikerne kan si noe sant om virkeligheten, så vil jeg nok mene at eh klasser finns [...] eller kan finnes, da, for det [...] blir [...] et empirisk spørsmål.
161. Klasse finnes,	Hva har dette å si for vår diskusjon om klassebegrepet? Klasse finnes riktig nok.	Den diskursive kategorien klasse finnes.	Klasse finnes	E3	3, 5, 6	Javel	--	--	ET: det ligger under en forestilling om, <i>fremdeles</i> , at den <i>egentlige arbeiderklassen</i> er en radikal arbeiderklasse. Og det er noe jeg prøver å argumentere litt rundt da, eller mot, [...] på sett og vis, så lever, tror jeg, [...] søttallet <i>videre</i> , <i>men</i> de bli'kke diskutert lenger nå, og, hvis folk blir <i>spurt</i> , så vil de antagelig distansere seg <i>fra</i> det. Men eh jeg føler

								<p> vel at det likevel i måten å <i>argumentere</i> på, så ligger det under kanskje, sikkert hos meg også, måten å argumentere på, begrepene du bruker, [...] men igjen er det ikke sikkert at det at du bruker begrepene nødvendigvis er utslag av posisjoner så de går veldig over i hverandre, jeg oppfatter i dag at innenfor feltet arbeiderbevegelsens historie er (det) , i hvert fall ikke <i>teoretisk</i> sett, noen store posisjoner, det har vært, ikke sant en tradisjonell skille kanskje mellom [...] sosialhistorie, teknologihistorie, den type eh ting som var veldig, stod veldig <i>stert</i> på åttitallet, jeg føler at det er er glidd, posisjonsgrensene har <i>glidd</i> unna </p>
--	--	--	--	--	--	--	--	---

162. men bare som språklig fenomen.	Men klasse er kun et språklig fenomen.	Den diskursive kategorien klasse finnes imidlertid kun i den forstand at den eksisterer som et språklig fenomen.	Klasse må forstås som diskurs	L6.1	3, 5 og 6	Hva i all verden mener han nå med det? Jeg minner igjen om vesle Einar Gerhardsens første livserfaringer, gjort gjennom øra, selvsagt, men også gjennom magen og øynene og nesa!	Dette gir dårlig mening. Selvsagt har 'klasse' en språklig komponent, såpass har vi lært. Men kunne han ikke skrevet: Når begrepet "klasse" er dannet, og begrepet har en faktisk referanse i den ikke-språklige virkeligheten, finnes klassen.	Det var å gå vel langt.
163. I virkeligheten utenfor finnes mennesker som handler sånn og slik,	I den ikke-språklige virkeligheten finnes levende mennesker som handler	I den ikke-språklige virkeligheten finnes levende mennesker som handler	Den ikke-språklige virkeligheten finnes, men er i seg selv uten mening	L4.1	5	Jeg liker ikke så godt dette skillet mellom utenfor og innenfor.	Ja, nettopp.	Jo, men det er jo en forbindelse til denne virkeligheten, da.

<p>164. men det er ingen nødvendig forbindelse mellom dette og det språklige klassebegrepet.</p>	<p>a) Forbindelsen mellom disse menneskene og det språklige klassebegrepet er ikke kausalt bestemt</p>	<p>a) Forbindelsen mellom konkrete mennesker og det språklige klassebegrepet er ikke kausalt bestemt</p>	<p>Diskursen er relativt autonom, og er altså ingen refleks av virkeligheten</p>	<p>L3</p>	<p>3, 5</p>	<p>En forbindelse er det i alle fall, la oss bli enige om det.</p>	<p>Nei, man kunne, hvis vi først skal følge marxistisk tankegang, kalt ”en distinkt gruppe mennesker som står i det samme utbyttingsforhold til en annen, distinkt gruppe mennesker” for ’quack’. Hvem var det som snakket om at ordet var arbitrært igjen?</p>	<p>Spent på hva han gjør ut av dette med forbindelsen, det mener jeg er noe av et kjernepunkt.</p>	<p>ET: [...] det han har bestandig ikke i seg selv, de eksisterer, [...] som sånt sosiologisk, [...] økonomisk begrep, men at de bare finns når de manifesterer seg gjennom klassebevissthet og klassekamp. [...] så sier han at eh klassebevisstheten, hva nå den måtte være, er eh noe som <i>ikke</i> [...] har [...] noen <i>direkte</i> relevans, eller relasjoner, til virkeligheten, virkelige kapitalistiske utviklingen. [...] hovedpoenget er vel kanskje at den klassebevisstheten ikke er en del av virkeligheten, sier den, og det aner jeg ikke hva betyr</p>
	<p>b) Det er ikke nødvendigvis noen forbindelse mellom disse menneskene og det språklige klassebegrepet.</p>	<p>b) Det er ikke nødvendigvis noen forbindelse mellom konkrete mennesker og det språklige klassebegrepet.</p>	<p>"</p>						

165. Det blir dannet og omdannet	Klassebegrepet skapes og gjenskapes	Det språklige klassebegrepet skapes og gjenskapes	Klassedis-kursen er dynamisk	L5	3, 5 og 6	Klassebegrepet kan nok forandre seg, men klassen kan jo grunnleggende være den samme, for eksempel under føydalismen eller under kapitalismen.	Jo, hvis man mener at det finnes ulike oppfatninger av hva en klasse er. Slik er det vel med de fleste begreper. 'Kjønn' f.eks., utover det rent fysiologiske eller grammatiske.	--	
166. ut fra den spesi-fikke utviklingen og logikken innenfor det språklige feltet.	Klassebegrepet bestemmes innenfor in-ternspråklig logikk og utvikling	Klassebegrepet bestemmes in-nenfor in-ternspråklig lo-gikk og utvik-ling	Klassedis-kursen er relativt au-tonom, og er altså ing-len refleks av virkelig-heten	L6.1	3, 5 og 6	Nei.	Nja, ut fra ulike holdninger, ideer og erfaringer, inkludert alt som er formidlet språklig.	Jojo, det språklige feltet, la gå, men også i en utveks-ling med det han kaller ikke-språklig virkelighet. Det kunne han godt lagt til, for ikke å støte folk fra seg.	

167. Vi skal diskutere dette litt nærmere nedenfor./	Dette fortjener en grundigere diskusjon, som jeg skal komme tilbake til.	Spørsmålet om klassebegrepet generelt og forholdet mellom språklig terreng og ikke-språklig virkelighet skal jeg komme tilbake til.	Jeg fornyer i dialog med mine lesere	E4	2, 5	Jeg skal prøve å holde dette ut.	Jo, takk.	Ja, det håper jeg. Dette er vanskelig.	
168. La meg imidlertid først ta opp noen konsekvenser av et slikt syn.	Jeg foretrekker imidlertid å føre slik teoretisk diskusjon tett knyttet opp mot de konsekvenser den nye posisjonen innebærer.	a) En diskursteoretisk tilnærming har viktige konsekvenser for arbeiderhistorie.	Diskursteorien er relevant for arbeiderhistorie	L6	a) 5 og 6	Da håper jeg det blir litt konkret. Olstad er jo en glimrende historiker, hva vil han med alt dette?	--	--	
		b) Jeg foretrekker å knytte teoriebatt til bestemte og kjente historiske debattemaer	Diskursteoretisk diskusjon må knyttes til empirisk forankret kunnskap	L6	b) 4 og 5				

169. Det blir da umulig å opprettholde et skille mellom «objektiv» og «subjektiv» klasse	Diskursanalysen umuliggjør det utbredte skillet mellom såkalt objektiv og subjektiv klasse.	Diskursanalysen umuliggjør det utbredte skillet mellom såkalt objektiv og subjektiv klasse.	Skillet mellom subjektiv og objektiv klasse er uforenlig med diskursanalysen	L2	5	Det skillet har jeg heller aldri tenkt som absolutt. Det må jo bli en blanding.	Jo, men dette er jo en gammel kritikk av mekanisk marxisme, skulle jeg mene. Jeg tenker på Weber.	Ja, det skillet er bare for-dummende.
170. – mellom klasse «an sich» og «für sich»,	Dette skillet er etablert i tyskpreget, internasjonalt debatt.	Skillet mellom objektiv og subjektiv klasse er solid etablert i tyskpreget, internasjonalt debatt.	Skillet mellom subjektiv og objektiv klasse er uforenlig med diskursanalysen	L2	05.jun	--	--	--
171. for å bruke den tradisjonelle marxistiske terminologien.	Nærmere bestemt innenfor tradisjonell marxisme.	Skillet mellom objektiv og subjektiv klasse er solid etablert i tradisjonelt marxistisk debatt.	Skillet mellom subjektiv og objektiv klasse er uforenlig med diskursanalysen	L2	5 og 6	”I seg selv” og ”for seg selv”, det er da fremdeles fruktbart å forsøke å skille her.	Var det Marx? Tenk, det husket jeg ikke.	Jeg tror ikke Marx hadde frydet seg om vi fremdeles nøyde oss med å skrive historieforskningen langs Kapitalens lest.

172. Innenfor en sosialhistorisk ramme kan denne distinksjonen kritiseres	Dette skillet er allerede kritisert innenfor klassisk sosialhistorie.	Skillet mellom objektiv og subjektiv klasse er ikke nødvendig innenfor det sosialhistoriske paradigmet	Skillet mellom objektiv og subjektiv klasse er ikke nødvendig innenfor det sosialhistoriske paradigmet	L1	3 og 5	Jo, den er da blitt kritisert mange ganger	--	Jeg tror mange av oss sitter fast i den enten vi vil eller ei.
173. for å være unødvendig	Et argument har vært at skillet er unødvendig.	Skillet mellom objektiv og subjektiv klasse er unødvendig.	Skillet mellom objektiv og subjektiv klasse er ikke nødvendig innenfor det sosialhistoriske paradigmet	L1	3 og 5	Nei, unødvendig er vel ikke skillet	--	I alle fall i dag.
174. og potensielt villedende.	Et annet at det kan føre galt avsted.	Skillet mellom objektiv og subjektiv klasse er potensielt villedende.	Skillet mellom objektiv og subjektiv klasse er ikke nødvendig innenfor det sosialhistoriske paradigmet	L1	3 og 5	Jo, hvis det brukes for firkanta	Ja, jeg skulle mene at diskursbegrepet er unødvendig for å fremme en slik kritikk.	Ja.

175. Note\ En slik kritikk finnes i Olstad 1993.\Note slutt	Jeg har selv, da jeg berfant meg innenfor det sosialhistoriske paradigmet, levert en slik kritikk.	a) Skillet mellom objektiv og subjektiv klasse er blitt kritisert innenfor det sosialhistoriske paradigmet.	Skillet mellom objektiv og subjektiv klasse er ikke nødvendig innenfor det sosialhistoriske paradigmet	L1	a) 3 og 5	Jeg husker ikke at han påstod at skillet mellom subjektiv og objektiv klasses tilhørighet var unødvendig. Det trengs for eksempel i dag for å forstå "arbeidergutten" Kjell Inge Røkke.	--	Ja, Olstad var da en av dem som i sin tid hjalp meg fram til en litt mindre forstokket forestillingsverden.
		b) Jeg har selv levert viktige bidrag til den historieteoretiske debatt.	Jeg fornyer	E1	b) 1			
176. I den nye historien oppløses selve grunnlaget for dette skillet mellom objektivt og subjektivt./	I diskursanalytisk basert historieteori og -forskning finnes inntet grunnlag for skillet.	Skillet mellom objektiv og subjektiv klasse er uaktuelt innenfor "den nye historien"s paradigme.	Skillet mellom subjektiv og objektiv klasse er ufor-tenlig med diskursanalysen	L2	3 og 5	Der har vi det, si "diskurs", og så vips er verden borte.	Mon det.	Dette blir litt for nyfrelst selv for meg: "Kom til Jesus, så oppløses alt som er vanskelig og vondt." Huff, den var slem.

177. Eksistensen av det språklige feltet	a) I og med at man i denne retningen som omtalt ovenfor har postulert et eget "språklig felt"	a) Innenfor "den nye historien"s paradigme er det fremmet et postulat om eksistensen av et eget "språklig felt"	Det språklige terrenget finnes	L3	a) 4 og 5	--	Ja, her postuleres altså eksistensen av et språklig felt, samtidig som eksistensen av et ikke-språklig felt forlengst er fastslått.	Bra at han insisterer på at det eksisterer, for "det språklige feltet" er jo også virkelig!	
	b) I og med at man har oppdaget at det faktisk eksisterer et språklig felt	b) Det eksisterer faktisk et språklig felt	"		b) 3 og 5				

178. innebærer at hvert meningsfullt forhold mellom virkelighet og bevissthet blir etablert innenfor et spesielt sett eller en «matrise» av språklige kategorier	betraktes nå forholdet mellom ikke-språklig virkelighet og bevissthet som skapt innenfor en/et bunt/sett/matrise av språklige kategorier	(Postulatet om) eksistensen av det språklige forholdet mellom ikke-språklig virkelighet og bevissthet skapes innenfor en/et bunt/sett/matrise av språklige kategorier	Menings- skaping skjer i en spesiell kategori- matrise	L4.1	4, 5	Tåkeprat.	Jo, gjerne det. Men da skulle vel virkeligheten utmerket godt kunne karakteriseres som mer objektiv enn bevisstheten?	Her begynner han å våge seg på vanskelighetene med forbindelsen mellom virkelighet og bevissthet.	
179. («within a particular categorical matrix»),	«innenfor en spesiell kategori-matrise»	a) Jeg bidrar til historieteoretisk fornyelse ved å oversette viktig teori til norsk	Jeg fornyer	E1	a) 1, 2	--	--	Ja, jeg blir ikke så mye klokere av det.	

		b) Menings- skap- ing skjer i en spesiell katego- ri-matrise	Menings- skap- ing skjer i en spesiell ka- tegori- matrise	L4.1	b) 5				
--	--	--	--	------	------	--	--	--	--

180. for å si det med Cabrera.	slik Cabrera uttrykker det.	a) Jeg gjør alle Cabreras ord til mine	Jeg bygger min framstilling på Cabrera	E1.1	a) ?	Gjør han egentlig annet her enn å gulpe opp sine nye helt Cabrera?	Hvis jeg skulle skrive en stygg kommentar til denne Olstad-artikkelen, skulle jeg kalle den "For å si det med profeten Cabrera"	<p>T: Mm. 'I motsetning til mange andre som diskuterer "New Cultural History" hvor diskursbegrepet står sentralt henviser Olstad bare til én spesifikt diskursteoretisk artikkel.' [...] 'Hvorfor tror du han har valgt å gjøre det slik?'</p> <p>H: Ja, det er vanskelig for meg å svare på. Jeg vil jo tro at han da må ha syns at den artikkelen til Cabrera var eh, at han på en måte har sett lyset etter å ha lest den, og at han syns den da har vært eh eh godt skrevet og med gode poenger som kanskje eh eh ikke har vært tilfelle med, med andre, jeg vil jo kanskje tro hvis han leste flere, så ville det blir flere @flere standpunkter og flere tolkninger å forholde seg til@, kanskje enklere og, så om det skyldes at han, jeg går ut fra at han har lest flere, så hvorfor han da bare eh har valgt én å ta ta utgangspunkt i, må jo være for at han mener den er mest eh den som har gitt han mest, og som han mener er mest nyttig for eh for oss som historikere, av dem han har lest, men jeg vet jo'kke hvorfor han ikke bruker flere.</p> <p>T: 'Hadde du hørt om {Cabrera} før du leste artikkelen?'</p> <p>H: Nei.</p> <p>T: Eh, har du lest selve den artikkelen i Social History som han</p>
--------------------------------	-----------------------------	--	--	------	------	--	---	---

		b) Cabrera har forklart oss at meningsskapings skjer i en spesiell kategori-matrise	"		b) 5					
--	--	---	---	--	------	--	--	--	--	--

<p>181. Det objektivt gitte så vel som subjektet konstrueres og forstås innenfor det språklige feltet.</p>	<p>Både det som oppfattes som objektivt gitt og det vi kan kalle subjektet blir konstruert og forstått innenfor det språklige feltet.</p>	<p>NH: Det objektivt gitte så vel som subjektet konstrueres og forstås innenfor det språklige feltet.=</p>	<p>Meningsskaping skjer gjennom diskursen</p>	<p>L4.1</p>	<p>3, 5</p>	<p>”Forstås”, ja, ”konstrueres”, nei.</p>	<p>At det forstås gjennom språket, er fullstendig ukontroversielt, hvis man da opererer med et kognitivt forståelsesbegrep. Men at det konstrueres, dette blir jo karikaturutgaven av konstruktivisme. Da motsier han seg selv: Virkeligheten finnes først når den er konstruert av bevisstheten. I så fall finnes altså ikke gresset eller oksen for kua. Dette er klassisk, filosofisk tøv.</p>	<p>Det han snakker om her er jo meningsskaping, den kan selvsagt ikke skje uten språk.</p>
--	---	--	---	-------------	-------------	---	---	--

182. Utenfor språket finnes bare en samling løsrevne fakta uten noen egen mening	Den ikke-språklige virkeligheten består av løsrevne fakta uten egen mening, men disse faktaene finnes altså, i motsetning til i populærutlegningen av Derrida: Det finnes intet utenfor språket.	Utenfor språket finnes bare en samling løsrevne fakta uten noen egen mening [konkretisering av virkeligheten]	Den ikke-språklige virkeligheten finnes, men er i seg selv uten mening	L4.1	3, 5	Hør nå her. Hvis arbeidskjøperen bokstavelig talt sparker deg ut og du står på gata og skal brødfø en familie, er det ”løsrevne fakta uten mening”?	Ja, jo, gresset har jo mening for kua som tilfredsstillende for sult. Og oksen har en liknende mening.	Men det er bra at han ikke insisterer på at disse løsrevne faktaene ikke finnes. Selv mener jeg vel at materiaen vil finnes om alle mennesker så var døde.	
--	--	---	--	------	------	---	--	--	--

183. («a conglomeration of facts without its own meaning»).	a) I en engelsk utlegning uttrykkes det slik: «Et konglomerat av fakta uten noen egen mening.»	Utenfor språket finnes bare en samling løsrevne fakta uten noen egen mening [konkretisering av virkeligheten]	Menings- skapning skjer gjennom dis- kursen		3, 5	Hele artikkelen er visst mest oversettelse. Jeg får finne denne Cabrera en dag jeg har tid.	Men apropos "løsrevne". Jeg husker at Jon Elster engang fikk kritikk for å komme med løsrevne sitater. "Et hvert sitat er løsrevet", svarte han. Slik er det jo også med fakta.	Hvorfor er det så viktig for ham å sitere denne Cabrera uavlatelig? Det er jo forresten litt elskverdig, det er sikkert ikke mer enn tre lesere som har lest den Cabrera-artikkelen fra før.
184. Det er først innenfor språket og det diskursive feltet mening produseres,	Mening produseres kun i det språklige feltet	Meningsskapning kan bare skje innenfor det diskursive/språklige feltet.	Menings- skapning skjer gjennom dis- kursen	L4.1	3, 5	Jo, men dette løper jo fram og tilbake hele tiden.	--	Ja, nettopp
185. som et sett med regler og prosedyrer som definerer,	Meningen produseres som regler og prosedyrer som igjen definerer	Meningsskapningen skjer gjennom spesielle regler og prosedyrer.	Diskursen inneholder regler og prosedyrer	L4	5	--	Jo, mening på et mer utviklet nivå, synes han å mene.	Skal vi se: Mening = et sett med regler som definerer

186. alt etter de historiske omstendighetene,	Reglene og prosedyrene varierer historisk	Reglene og prosedyrene varierer historisk.	Diskurs må forstås historisk	L5	5	--	--	...ut fra historisk situasjon	
187. hva som kan sies og hvordan det kan sies,	--	Reglene og prosedyrene regulerer hva som kan uttrykkes og hvordan dette kan uttrykkes .	Diskursen inneholder regler og prosedyrer	L4	5	Jo, men det er vel sånt vi har språk til. Men også biene og maurene lever jo i samfunn med meningsfull organisering, og jeg har aldri hørt at de har språk.	Her mener jeg at Thomas Luckmanns sosiologiske genretenkning kan være vel så givende. Hvorfor trekker han ikke inn den?	...hva og hvordan verden kan formuleres.	
								Bra.	

188. og som konstruerer en verden av objekter og subjekter.	--	Gjennom den av historisk varierende regler og prosedyrer betingede meningsskaping konstrueres en verden av subjekter og objekter.	Meningsskaping skjer gjennom diskursen	L4.1	3, 5	Nei, nei. Objekte- ne finnes. Løsre- ve eller ikke.	Nok engang.	Ja, men husk nå på at objek- tene i en viss forstand finnes uavhengig av språk- et, det har du jo selv sagt. Her låter det som ren, ekstrempostmodernisme, men det må jo sees i lys av det som er sagt før om at virkeligheten, gudksjelov for historikerne, finnes.	
189. Note\ Det siste er resymert etter John E. Toews,	a) Sitatet er fra John E. Toews.	NN er bare én av mange som har skrevet klokt om dette temaet. Her er et sitat fra XX.	Cabrera er ikke alene	E1.1	1, 2 og 3	Han har visst lest en- del, ja.	--	Har ikke hørt om ham heller, jeg må visst begynne å følge mer med.	

	b) Nå bringer jeg inn en annen stemme enn Cabreras								
190. sitert etter Cabrera 1999, s. 81.	Toews har bare resymert Cabrera.	a) Her er litteraturhenviseingen	Leseren kan selv kontrollere	E4 ^a	2	Åja, "hovedverket" nok en gang.	--	Så det er flere som har sett Cabreras storhet.	
		b) Dette er å forstå som en vitenskapelig artikkel.	Jeg bedriver vitenskap	E1#					
		c) Det XX gjør er imidlertid å resymere C. Flere enn jeg har sett Cs storhet.	Cabrera har autoritet	E1.1					
191. Ellers sitert fra Cabrera 1999, s. 80.	De andre sitatene mine er fra Cabrera.	a) Her er litteraturhenviseingen	Leseren kan selv kontrollere	E4 ^a	2	Ser man det.	Det kunne vært morsomt å pille denne Cabrera-artikkelen grundig fra hverandre, hvis da ingen andre har gjort det allerede.	--	
		b) Dette er å forstå som en vitenskapelig artikkel.	Jeg bedriver vitenskap	E1#					
		c) Cabrera har skrevet et hovedverk innenfor denne litteraturen.	Cabrera har autoritet	E1.1					
^Note slutt									

192. Men hvordan skal vi i en slik sammenheng tenke om klasseinteresser og om identitet?///	Til nå har vi tatt opp selve klassebegrepet i lys av NH. a) Men hva innebærer NH for oppfattelsen av klasseinteresser og identitet? b) Hvordan må vi nå begynne å tenke?	a) NH har også viktige konsekvenser for oppfatningen av klasseinteresser og identitet.	Jeg fornyer i dialog med mine lesere	E4	a) 5 og 6	"Vi" og "vi", jeg vet ikke om jeg er helt med lenger.	Her finner jeg en underlig blanding av gammelmarxistisk kollektivism, "hvordan skal vi tenke" og oppgjør med den samme.	Bra, nå blir han konkret.	
		b) Hvis vi velger å konvertere til NH, hvordan blir vi da nødt til å tenke om klasseinteresser og identitet?			b) 1, 3 og 6				
193. Interesser og identitet//	--	NH har viktige konsekvenser for oppfatningen av klasseinteresser og identitet.	Diskursteorien har konsekvenser for begrepene "interesse" og "identitet"	L6.2	5 og 6	--	--	--	

194. Disse berømmelige begrepene,	Disse problematiske begrepene	Begrepene "interesse" og "identitet" er problematiske	Begrepene "interesse" og "identitet" er problematiske	L1	5	--	--	Ja, berømmelige, han mener vel de er problematiske, det mener jeg også.	
195. med relevans for sosialhistorien så vel som for den nyere kulturhistorien,	som er relevante				5	Jojo, "identitet" er jeg litt redd for, det blir gjerne litt sjåvinistisk, men "interesser" er nyttig.	Jeg vil vel knytte 'interesse' til sosialhistorien og 'identitet' til kulturhistorien, det er vel kanskje det han mener.	Her kom "den nyere kulturhistorien". Hva er det egentlig her?	
	a) i begge paradigmenene								
	b) både i klassisk sosialhistorie og i NH	Begrepene "interesse" og "identitet" er åpenbart relevante a) i begge paradigmenene b) både i sosialhistorie og NH	Begrepene "interesse" og "identitet" er problematiske, men viktige	L1					

196. kan ikke lenger opprettholdes i sin opprinnelige betydning.	a) Innenfor NH kan de ikke opprettholdes i sin opprinnelige betydning	a) Begrepene ”interesse” og ”identitet” må, dersom de i det hele tatt skal benyttes, gis en ny betydning innenfor NH	Begrepene ”interesse” og ”identitet” er problematiske	L1	a) 3, 5	Klasseinteresser er og blir klasseinteresser. Men identitet, jeg vet ikke hva som skulle være den opprinnelige betydningen.	Hva slags begrepsforståelse er dette? Er det den latinske betydningen som er den ”opprinnelige”?	Nei, men det er da lenge siden gud og hvermann begynte å snakke om håndtering, og ikke minst konstruksjon, av identitet - nasjonal eller individuell.	
	b) Det lar seg ikke lenger forsvare å opprettholde disse begrepene i deres opprinnelige betydning	b) Begrepene ”interesse” og ”identitet” må, dersom de i det hele tatt skal benyttes, gis en ny betydning			b) 1, 3 og 5				
197. I den type analyse det her er snakk om,	Innenfor den analyse som drives innenfor NH	NH innebærer en ny type analyse	Fornyelsen ligger i Den nye historien/Diskursanalyse/Diskursteori	P2	1, 3 og 5	--	Altså den ”berømmelige” diskursanalysen.	--	

<p>198. kan ikke interesser og identitet identifiseres som objektive størrelser</p>	<p>betraktes ikke disse begrepene som noen objektive størrelser</p>	<p>Innenfor NH betraktes ikke begrepene "interesse" og "identitet" som objektive størrelser.</p>	<p>Begrepene "interesse" og "identitet" er ikke objekter</p>	<p>L6.2</p>	<p>1, 3 og 5</p>	<p>Sant å si veit jeg ikke hva en objektiv størrelse er. Det har i hvert fall alt dette snakket om språk innskjerpet, at det ikke er likegyldig hvilke ord vi velger om et fenomen.</p>	<p>Jeg skjønner ikke hvorfor han vil diskutere disse to begrepene under ett. Interesse har da en helt annen, objektiv forankring: Kua har interesse av gress, kanskje også av okse. Men kuaas identitet blir nok noe vi tillegger den og bygger opp gjennom språkets beskrivelse av dens atferd.</p>	<p>Nei, hvem i dag omtaler dette sånn? Jo, kanskje når det gjelder "objektive interesser". Vi tror kanskje at innvandrerkvinner har "objektiv interesse" av å bli økonomisk selvstendig. Det er selvsagt noe tøv.</p>	
---	---	--	--	-------------	------------------	---	--	---	--

199. uavhengig av det språklige eller diskursive feltet./	og som sådan --	Som kjent inngår det i NHs forståelse av "objektive størrelser" at disse har sin eksistens uavhengig av språket.	Objekter eksisterer uavhengig av språket	E3	1, 3 og 5	Nei, i hvert fall ikke totalt uavhengig av språket, så langt er jeg med.	Interesser: Nei. Identitet: Enig.	En viss avhengighet her må jo alle kunne gå med på.	
200. Riktig nok vil vi finne en bestemt oppfatning av klasseinteresser knyttet til arbeiderbevegelsen,	Vi vil fremdeles i kildene kunne finne vitnesbyrd om oppfatninger av klasseinteresser som hadde med arbeiderbevegelsen å gjøre	NH innebærer imidlertid ikke at vi fornekter eksistensen av oppfatninger av klasseinteresser knyttet til arbeiderbevegelsen	Klasse må forstås som diskurs	L6.1	1, 3, 5 og 6	Sier du det, gitt, jeg vil da tro at du har oppdaget det i kildene dine.	--	--	

<p>201. men uten at dette kan betraktes som en refleks av virkeligheten.</p>	<p>Men disse oppfatningene er ikke kausalt betinget av den ikke-språklige virkeligheten.</p>	<p>NH tillater ikke en gjenspeilingsteori mellom ikke-språklig virkelighet og diskurs, heller ikke mht. diskursen om klasseidentitet og -interesser</p>	<p>Diskursen er ingen refleks av virkeligheten</p>	<p>L2</p>	<p>1, 3, 5 og 6</p>	<p>Dette med refleks er en karikatur, også av Marx, forresten.</p>	<p>Men som den utmerkede historiker Olstad vet, finnes det mange andre typer forbindelser mellom historien og kildene enn refleks. Ingen kildekritiker har vel noen gang trodd på kilden som refleksbrikke.</p>	<p>Bra at han insisterer såpass på dette. For ingen vil jo si at de mener at kulturen og bevisstheten er ren gjenspeiling, men mange tenker søren meg sånn fremdeles.</p>	
--	--	---	--	-----------	---------------------	--	---	---	--

202. I stedet vil diskursanalysen bruke begrepet artikulasjon,	Derimot brukes i NHs analysemetode, som vi uten videre omsvøp introduserer som ”diskursanalysen”, begrepet artikulasjon.	I NHs analysemetode, diskursanalysen (DA) bruker man begrepet artikulasjon om forholdet mellom virkelighet og diskurs	Virkeligheten artikuleres i diskursen	L4	1, 3, 5	Jåleuttrykk. Å artikulere er å uttrykke, så hvorfor ikke kalle det ”uttrykk”.	--	Jo, men det er et artig begrep. Verken ’formulere’ eller ’uttrykke’ kunne vært brukt om dette. Her er noen fine nyanser som er ganske så viktige.	
203. som innebærer at virkeligheten bare får mening når den «artikuleres»	Med dette menes at virkeligheten må artikuleres for å få mening.	I NH/DA vår virkeligheten først mening når den artikuleres.	Virkeligheten får først mening når den artikuleres i diskursen	L4	1, 3 og 5	Ja, altså ”uttrykkes”. Jeg ville sagt det sånn: Virkeligheten får mer mening når vi setter ord på den.	Ikke så dumt. Hvis vi prøver å oversette med det norske ’uttrykk’, blir det litt galt, for det konnoterer med ’avtrykk’, eller altså refleks.	Bra.	

204. gjennom et sett kategorier som eksisterer på forhånd.	--	I NH/DA ser man det slik at artikuleringen må foretas ved hjelp av allerede gitte språklige kategorier	Artikulasjonen av virkeligheten skjer gjennom språklige kategorier og begreper som eksisterer på forhånd	L4	1, 3 og 5	Jo, det var det jeg kalte "briller".	Kanskje. Men det er vel også mulig å tenke seg at kategoriene utvikles i det de tas i bruk? Jeg er spent på hvor viktig dette "fiks ferdig på forhånd" blir i resonnet hans.	Jo, kanskje eksisterer de, men de forandres vel sementisk under artikuleringen de også, gjør de ikke? Ellers er vi tilbake i strukturalismens fryseboks.	
205. Når det i en diskurs om klasseinteresser refereres til utbytting,	a) Hvis vi i en diskusjon eller samtale om klasseinteresser finner uttrykket 'utbytting'	I klasseinteressediskursen vil man ofte støte på uttrykket 'utbytting'.	"Utbytting" står sentralt i klassediskursen	L6.1	1,3,5 og 6	Her bruker han da ordet både banalt og unødvendig! Her kunne han sagt "diskusjon" eller "samtale".	--	Han er uhyre konsekvent med denne begrepsbruken, det er deilig. Man ser lik som for seg diskursen.	
	b) Hvis vi i kilder hvor "klasseinteresser" står sentralt også finner tale om "utbytting"		"						

206. har nok det en referanse («referent») til	refererer nok uttrykket 'utbyttning' til	DA fornekter ikke at språket på et vis kan ha referanse i virkeligheten	Diskursen har referanse i den ikke-språklige virkeligheten	L3	1, 3, 5, 6	--	--	--	
207. i handlinger og begivenheter.	i slike deler av den ikke-språklige virkeligheten som vi kaller handlinger og begivenheter	DA fornekter ikke at språket på et vis kan ha referanse i den ikke-språklige virkeligheten, dvs. i handlinger og begivenheter.	Den ikke-språklige virkeligheten består blant annet av handlinger og begivenheter	L2	1, 3, 5 og 6	Jeg skulle tro det, ja.	--	I grunnen underlig hvor mye vi sitter fast i konvensjonell tankegang om en slags automatisk referensialitet. Jeg også.	
208. Men det artikuleres som utbyttning innenfor det diskursive feltet.	Men artikulasjonen av "utbyttning" skjer innenfor det diskursive feltet.	DA ser det slik at "artikuleringen" av for eksempel "utbyttning" skjer innenfor det diskursive feltet.	Virkeligheten artikuleres i diskursen, for eksempel som "utbyttning"	L4	5 og 6	Dette er tullprat, hvis det skal være noe annet enn en tautologi: Du kan bare uttrykke det språklig gjennom språket!	Tenk, dette synes jeg er godt.	Nettopp. Dette begynner å bli veldig klart.	

209. Avgjørende er da	Artikulasjonen skjer ikke i et tomrom	Også i DA skjer artikuleringen i forhold til noe gitt	Virkeligheten artikuleres i distrikursen	L4	5	--	--	--	
210. hvilke kategorier om rettigheter, plikter, frihet, likhet, klasse og så videre som står til rådighet.	men innenfor et slikt sett av kategorier vi har vært inne på, i dette tilfelle et sett av kategorier om rettigheter, --- og så videre.	DA: Det gitte som artikuleringen skjer innenfor er et sett av allerede eksisterende kategorier. I forbindelse med "utbytting" kan dette settet omfatte for eksempel kategorier om frihet, likhet og klasse.	Artikulasjonen av virkeligheten skjer gjennom språklige kategorier og begreper som eksisterer på forhånd	L4	5 og 6	Jo, dette med brillene du ser med, eller er utstyrt med, det syns jeg er et interessant spor.	Jo, men dette forutsetter vel litt god, gammeldags begrepshistorie. Er det ikke slikt man har arbeidet med i Tyskland i årevis?	Tilsynelatende er jo dette en slags begrepshistorie, men det pussige er at Olstad ikke lar begrepene henge i løse lufta – samtidig som han presenterer det diskursive feltet som noe for seg sjøl. Godt gjort.	

211. Det er disse kategoriene som gir mening til handlingene og begivenhetene,	--	DA: Handlingene og begivenhetene i den ikke-språklige virkeligheten gis mening gjennom et sett av kategorier.	Menings- skaping skjer i en spesiell kategori- matrise	L4.1	5	Ja, eller mer mening, da.	--	Ja, nettopp, som et slags felles, mentalt kart i en gruppe.	
212. og som gir rammene for konflikter og mulige politiske alternativer.	De gitte kategoriene gir rammer for --	DA: De på forhånd gitte kategoriene gir rammer for konflikter og mulige politiske alternativer.	Menings- skaping skjer i en spesiell kategori- matrise	L4.1	5 og 6	Definerer rammene, jo helt klarat.	Godt	Yes.	

213. Slik sett er klasseinteresser altså ikke uttrykk for stilling i produksjonsprosessen	a) Hvis man betrakter det slik, uttrykker ikke klasseinteressene om man er f.eks. håndverker, bonde, manufaktur- eller industriarbeider.	DA: Klasseinteresser uttrykker ikke folks stilling i produksjonen	Klasseinteresser uttrykker ikke folks stilling i samfunnet	L2	5 og 6	Det blir da en kortslutning, det kan da være begge deler, jf. Olstads utmerkede definisjon her i starten!	Nei, altså ikke "avtrykk av", er det forresten jeg som har funnet på dette med den norske synonymiteten mellom inn- og avtrykk? Det skal jeg sannelig bruke en gang.	"Ikke først og fremst uttrykk for", ville jeg sagt	
	b) Derfor kan vi ikke lenger se det slik at --								
214. eller i det politiske systemet,	--	DA: Klasseinteresser er ikke uttrykk for folks stilling i det politiske systemet.	Klasseinteresser uttrykker ikke folks stilling i samfunnet	L2	5,6	Joda, det også	--	vel	

215. ikke for materielle levekår		DA: Klasseinteresser er ikke uttrykk for folks materielle levekår	Klasseinteresser uttrykker ikke folks stilling i samfunnet	L2	5,6	Ikke det, nei	--	tja	
216. eller for klassekamp,		DA: Klasseinteresser er ikke uttrykk for klassekamp	Klasseinteresser uttrykker ikke folks stilling i samfunnet	L2	5,6	Brutus!	--	hvor vil han?	

217. men for en artikulering av slike elementer gjennom språket./	Klasseinteresser er uttrykk for en artikulering av stilling i produksjonen etc. – gjennom språket.	DA: Klasseinteresser er i stedet uttrykk for artikuleringen av alt dette.	Klasseinteresser er artikulering av folks stilling i samfunnet	L4	5,6	God dag, mann.	Jo, men dette henger på greip.	OK, jo, men da er det jo greit. Den var ganske fikst bygd opp. Han driver liksom og avliver virkeligheten gang på gang i denne artikkelen, og så puster han diskursivt liv i den igjen. Elegant, jeg håper dette blir lest av mange.	
218. Nå er det for så vidt ingen ukjent tanke innen sosialhistorien	Jeg skal innrømme at noe av dette perspektivet finnes allerede i sosialhistorien.	Deler av sosialhistorien og DA har noe felles	Deler av sosialhistorien og Diskurshistorien har noe felles	L1	5	--	--	--	

<p>219. at interesser ikke har «objektiv» eksistens.</p>	<p>Jeg tenker her på kritikken av tanken om interessers "objektive" eksistens.</p>	<p>Deler av sosialhistorien og DAs er ikke på interesser som noe som har "objektiv eksistens"</p>	<p>Skillet mellom objektiv og subjektiv klasse er ikke nødvendig innenfor det sosialhistoriske paradigmet</p>	<p>L1</p>	<p>5</p>	<p>Nei, det er det jeg sier, kritikerne gjør oss dummere enn vi er. Jeg har aldri påstått at du kan ta fotografere eller måle en interesse med tommestokk.</p>	<p>Tja, det var dette med gresset og kua da. Om Finn Olstad sulter fordi han har gått seg vill på fjellet, har han en objektiv interesse av å få mat hurtigst mulig. Om det samme gjelder en større befolkningsgruppe, gjelder det samme. Dette å avvise den objektive interessen skulle ikke være nødvendig for det fruktbare artikulasjonsresonnementet!</p>	<p>Nei, egentlig tror jeg ikke noen historikere vil påstå noe slikt.</p>	
--	--	---	---	-----------	----------	--	--	--	--

220. Verre er det kanskje å forsone seg med	Derimot er det vel en ganske ny tanke	For sosialhistorikere og folk knyttet til arbeiderbevegelsen vil nok følgende tanke være vanskelig å forsone seg med:	Vi bør forsone	P1	5, 6	Nå kommer det	--	--	
221. at identitet så å si løftes ut av virkelighetens verden	--	Da: Identitet hører hjemme i den språklige verden, ikke i den ikke-språklige.	Identitet dannes i diskursen	L6.2	5	tja	--	Nei, det er uproblematisk for meg. Det er dødsfarlig, der kan du snakke om politisk forskning, å si at for eksempel nasjonal identitet ligger i for eksempel noen norske fjell eller på en slette i Kosovo.	

222. og henføres til det språklige feltet;	--	Da: Identitet hører hjemme i den språklige verden, ikke i den ikke-språklige.	Identitet dannes i diskursen	L6.2	5	Jo, det er dette absolute skillet, da.	Nei, tvert imot, som sagt.	Jo, men det må bare gammel-fundamentalistene forsones seg med!	
223. det er jo ikke minst i de nyere, kulturhistorisk pregede tendensene i historieforskningen blitt noe av et nøkkelbegrep.	Identitet er blitt viktig i det jeg tidligere kalte 'det kulturhistoriske paradigmet'	Identitet er et sentralt begrep i det kulturhistoriske paradigmet.	Begrepet "identitet" er viktig i ny kulturhistorie	L1	5	--	Jeg leste igjen de første sidene i Feldbæks Dansk identitetshistorie. Jeg kan ikke finne noe der som strider mot oppfatningen av at identitet løftes litt ut, han snakker imidlertid om hvor mange fells identiteter vi bygger opp under oppveksten.	Identitet er et spennende begrep, kanskje også identiteter.	

224. Vi ser da også at for eksempel Grove og Heiret er opptatt av arbeidsplassen som «identitetsskaper».	Jeg har tidligere plassert Grove og Heiret i dette paradigmet, og de er opptatt av arbeidsplassen som skaper av identitet.	Et eksempel på bruk av identitet i det kulturhistoriske paradigmet er mine to andre, ovennevnte kritikere, som skriver om arbeidsplassen som identitetsskaper.	Begrepet "identitet" er viktig i ny kulturhistorie	L1	1, 3, 5 og 6	Jo, det uttrykket synes jeg er bra.	--	Det høres fruktbart ut.	H: . Ja, og der er vi da inne på det jeg ser som det problematiske hos, eller uavklarte hos Finn Olstad, nemlig, at jeg syns han . ja, dels er uavklart, dels kanskje noe selv-motsigende i forholdet mellom virkelighet og eh diskurs om en vil, da, det er altså de språklige kategorier, nei ut fra hans eh syn, så vil jo da identiteten først og fremst være knytta til diskursen, som nå på en måte da lever litt sitt eget liv, og da kan man jo ikke si at det er arbeidsplassen, som da er en eh konkret, materiell eh faktor som som er avgjørende, fordi det vil jo da ut fra han aldri være noen, ingen diskurs vil da være en en ren refleks av, av for eksempel en arbeidsplass.
225. Note\Grove og Heiret 1998, s. 146.\Note slutt	---	a) Her er litteraturhenvisningen	Leseren kan selv kontrollere	E4 ^a	2	--	--	--	--
		b) Dette er å forstå som en vitenskapelig artikkel.	Jeg bedriver vitenskap	E1#					

226. Innenfor diskursteorien kan vi ikke formulere oss slik.	a) En slik tenkemåte er avleggs, her trengs nye redskaper	a) Å tale f.eks. om arbeidsplassen som identitetsskaper er avleggs.	Begrepet "identitet" er problematisk	L1	a) 1,3,5 og 6	Nei, for der skal jo alt hete "diskurs" og "artikulasjon" og "kategorier".	Jo, det korrekte ville kanskje vært å si "arbeidsplassen som bidragsyter til identitetsdannelse", men det blir litt tungt.	Tja, hvorfor skal du være sånn begrepspoliti?	
	b) Hvis vi, slik vi bør, konverterer til NH/DA, Diskursteorien (DT), kan vi ikke lenger bruke en slik formulering	b) Innenfor Diskursteorien (DT) kan vi ikke tale f.eks. om arbeidsplassen som identitetsskaper.	Diskursteorien forlanger en alternativ forståelse av "identitet"	L6.2	b) 5				
227. Klasseidentiteten har nok en faktisk referanse til virkeligheten.	Jeg innrømmer at "klasseidentiteten", akkurat som jeg hevder om "utbytting" ovenfor, har en referanse i virkeligheten.	Også DT innrømmer at klasseidentitet har referanse i virkeligheten.	Diskursen har referanse i den ikke-språklige virkeligheten	L3	5, 6	Tenk det, han har ikke helt sluppet taket.	Ja, så det spør hvor godt dette uttrykket 'løftes ut av virkeligheten' egentlig er.		

228. Men vi kan ikke ut fra en enkel analyse av for eksempel forholdene på arbeidsplassen slutte til klasseidentitet.	Men det er ingen ensidig, kausal forbindelse.	Innenfor DT kan vi ikke slutte fra ikke-språklig virkelighet, f.eks. forholdene på arbeidsplassen, til diskursive fenomener som ”klasseidentitet”	Diskursen er ingen refleks av virkeligheten	L2	5 og 6	Hvem har sagt at analysen må være enkel, eller at vi skal foreta mekaniske slutninger?	Nei, kanskje ikke slutte, men vi kan rekonstruere sammenhenger.	Det er ikke sikkert at disse Grove og Heiret mente å si at arbeidsplassen skapte all identitet, bare at den var en viktig faktor.	
229. Det avgjørende er hvordan elementer av virkeligheten tas opp og artikuleres	Det som avgjør er, som vi allerede har vært inne på noen ganger, hvordan elementer av virkeligheten blir ”artikulert”	Innenfor DT skjer menings-skaping rundt et begrep som ”klasseidentitet” gjennom at språkløse elementer fra virkeligheten blir artikulert.	Virkeligheten artikuleres i diskursen	L4	5	--	Godt.	Jo, men det er riktig	

230. innenfor det diskursive feltet,	--	DT: Artikulasjonen skjer innenfor det diskursive feltet.	Virkeligheten artikuleres i diskursen	L4	5	tja	Nettopp.	Hvorfor insisterer han sånn på disse poengene?	
231. og det er avhengig av hvilke kategorier og diskursive mekanismer	Hvordan artikuleringen foregår er, som også tidligere nevnt, avhengig av kategorier	DT: Artikulasjonen i det diskursive feltet er avhengig av kategorier .	Artikulasjonen av virkeligheten skjer gjennom språklige kategorier og begreper som eksisterer på forhånd	L4	5	tja	--	Antakelig fordi han vet at de bryter sånn med vår vanetenkning.	

<p>232. som står til rådighet.</p>	<p>som finnes på forhånd.</p>	<p>DT: Artikulasjonen i det diskursive feltet er avhengig av på forhånd eksisterende kategorier.</p>	<p>Artikulasjonen av virkeligheten skjer gjennom språklige kategorier og begreper som eksisterer på forhånd</p>	<p>L4</p>	<p>5</p>	<p>Jeg holder på ”brillene” mine, jeg. Forslag: Det avhenger av hvilke briller folk innenfor en gruppe ser verden gjennom. Kanskje ikke helt godt, forresten, alle bruker jo ikke briller, noen har kontaktlinser. Men du får meg aldri til å spjåke meg til med ”diskursive mekanismer”, Olstad.</p>	<p>Jeg skulle ønske at han kunne framføre dette uten å insistere på dette tøvet om relativ autonomi. Her er jo sammenhengen beskrevet!</p>		
------------------------------------	-------------------------------	--	---	-----------	----------	---	--	--	--

233. Det er lett å se at det her er et vekselforhold mellom klasse og klasseidentitet.	Det er lett å være enige om at det er en vekselvirkning (?) mellom klasse og -identitet	a) Alle må være enige om at det er et vekselforhold mellom klasse og klasseidentitet.	Det foregår en interaksjon mellom diskurs og ikke-språklig virkelighet	L3	a) 2, 5, 6	Vekselforhold, greit.	Ja, og her skjer vel ikke alt i "det språklige feltet", gjør det vel?	Ja, vekselforhold, det er det jeg også tror på.	
		b) Også innenfor DT er det rom for et vekselforhold mellom klasse og klasseidentitet.	"		b) 5				
		c) Den som ikke i denne sammenhengen straks ser vekselforholdet mellom klasse og -identitet er sløv, eller bruker særlig sløve redskaper.	"		c) 1				

234. samtidig som klassen først får meningsfull eksistens i samband med konstruksjonen av klasseidentitet./	Klassen har imidlertid ingen meningsfull eksistens før den inngår i et vekselspill med konstruksjonen av klasseidentitet.	DT: Klassen får, i pakt med det som tidligere er sagt om meningsskaping, først en meningsfull eksistens i forbindelse med at klasseidentitet konstrueres i det diskursive feltet.	Meningsskaping skjer gjennom diskursen	L4.1	5,6	Hvis du sier mer meningsfull eksistens, er jeg med.	Dette synes jeg er vanskelig å holde fra hverandre. På den annen side: Hvis jeg skal bedrive klasseanalyse i et helt fremmed samfunn, må jeg av den grunn bygge opp min egen klasseidentitet?	Den må jeg ta en gang til. Å ja: Klassen er ikke noe før klasseidentiteten – og motsatt. Nei.	
235. At identitet er noe ustabil, fragmentarisk og historisk betinget	At identitet er fragmentarisk og historisk betinget	Identitet er noe ustabil, fragmentarisk og historisk betinget.	Identitet er noe ustabil	L6.2	5	--	Jo, men de store, nasjonale identitetsprosjektene er vel ikke alltid fragmentariske.	--	

236. er ikke noe nytt, men et etablert synspunkt i sosialhistorien.	a) er gammelt nytt	At identitet er noe ustabil, fragmentarisk og historisk betinget, er	Også sosialhistorien har erkjent at identitet er noe ustabil	E2	1,5	Nettopp. Derfor blir mye av diskusjonen din en kamp mot vindmøller.	Kanskje mer klasseidentitet, den er vel mer flyktig, ja.	Nei, men det ødelegger heller ikke begrepet for meg.	
	b) er gammelt nytt mellom sosialhistorikere	a) gammelt nytt	"						
		b) gammelt nytt blant sosialhistorikere	"						
237. Det nye er dette:	Men diskusjonen om identitet har ført fram til en ny innsikt.	DT tilbyr en ny innsikt om identitet.	Fornyelsen ligger i Den nye historien/Diskursanalyse/Diskursteori	P2	1,3,5	La oss se	--	--	

238. at det er gjennom den språklige diskursen identiteten konstrueres,	--	DT: identitet konstrueres i den språklige diskursen.	Menings- skaping (rundt identitet) skjer gjennom dis- kursen	L4.1	1,3,5	Jo, kanskje det går an å si det sånn, i hvert fall gruppe- identitet. Men ”konstrueres”?	--	Ja	
239. holdes opp i et kortere eller lengre historisk tidsrom	identiteten opprettholdes en avgrenset periode i den språklige diskursen.	DT: identitet opprettholdes temporært i den språklige dis- kursen.	Diskurs må forstås historisk	L5	1,3,5	Greit	Jeg gjentar at jeg tviler på hvor nytt dette er.	Nettopp	
240. og gjøres til et effektivt redskap for handling.	identiteten tjener som et virksomt redskap for handling.	DT: Identitet skal forstås som et effektivt redskap for handling.	Diskursen må være effektiv for å leve videre	L5.1		Jo.	”Effektivt redskap”, det var et slående uttrykk når det gjelder identitet. Det var riktig godt.	Diskursen som effektivt redskap for handling. Bra. Der har vi jo egentlig vekselvirkningen i et nøtteskall.	H: primært er en eh skal vi si er et eget felt som eh er eh redskaper vi vi ordner og forstår verden på og eh at den dette er eh et eget terreng, som han sier, som på en måte har sitt eget liv, med utspring i tidligere diskurser, da. Og eh eksisterer så lenge det er det han kaller de er effektive, men i den grad de, i det øyeblikk de ikke er lenger, så vil de bli erstattet med nye diskurser, som da er språk og og og begreper som vi nettopp bruker til å forstå og gripe verden på og fremme våre interesser for den saks skyld, og at for eksempel klasse, da, først og fremst er en eh kate-

									gori som blir en et begrep som blir eh nyttig og og for å fors, og effektiv for å forstå verden på i en i en gitt periode, gitte situasjoner, men at det i og for seg da ikke er avhengig av at det finns noe som objektivt sett kan kalles klasse, eller og, men men da først og fremst ha, har utgangspunkt i aktørenes egne språk og begreper, eh og at det, når det da ikke lenger snakkes så mye om klasse og i dag, så er det fordi det da ikke lenger er eh effektivt
241. All identitet vil da konstrueres i opposisjon mot annen identitet	a) Identiteten konstrueres som motsetning til annen identitet	DA: Identitet konstrueres i opposisjon mot annen identitet	Identitet konstrueres i opposisjon mot annen identitet.	L6.2	3,5	Der gir jeg ham et poeng. Det har jeg faktisk ikke tenkt på, at man ofte definerer seg sjøl i kontrast til andre. Men alltid? Jeg synes han er litt påståelig.	Det er jeg ikke sikker på. Utvilsomt definerer man seg i forhold til andre, men ikke nødvendigvis kontrastivt.	Jeg og Den Andre, jojo. Begynner å bli litt lei av det der med Den Andre.	
	b) Det følger av det som er sagt ovenfor at...		"						

242. og innenfor et system som omfatter all identitetsdannelse./	Identiteten konstrueres innenfor et system som avgrenses ved at all identitetsdannelse foregår i systemet.(?)	DT: identitet konstrueres innenfor et system som omfatter all identitetsdannelse.	Menings- skaping (rundt identitet) skjer gjennom diskursen	L4.1	3,5	Tja.	Her innfører han ordet "system". Tro om han vet hva han vil med det, for meg ringer det klokker fra "systemteori".	Hva slags system er egentlig det? Identitet dannes vel i mange systemer, hvis vi skal snakke ordentlig om dette herre her?	
--	---	---	--	------	-----	------	--	--	--

<p>243. Men hvordan kan virkeligheten virke inn på det diskursive feltet?</p>	<p>Vi har til nå nøydt oss med å understreke at det diskursive feltet ikke reflekterer virkeligheten og at avstanden mellom diskursive ytringer og deres referenter er fjernere enn man tradisjonelt har tenkt seg. Men hvordan virker virkeligheten inn på diskursen?</p>	<p>Det er viktig å diskutere, innenfor rammen av DT, hvordan virkeligheten innvirker på diskursen.</p>	<p>Det foregår en interaksjon mellom diskurs og ikke-språklig virkelighet</p>	<p>L3</p>	<p>4,5</p>	<p>Ja, det var det, da.</p>	<p>Her stilles spørsmålet som vi igjen er ved punkt null. Jeg ville nå bygget på det foregående og spurt: Hvordan kommer artikulasjonsprosessen i gang?</p>	<p>Ja, den delen av vekselvirkningen har han vel ikke utdypet helt ennå.</p>	
---	--	--	---	-----------	------------	-----------------------------	---	--	--

244. Inviteres vi til å bytte ut sosiale årsaker med språklig determinisme?////	(Retorisk spørsmål hvor negativt svar er gitt:) Går DT ut på at vi a) erstatter sosiale kausalitetsforklaringer med lingvistiske?	DT innebærer ingen ny determinisme.	Diskursens regler er ikke kausale	L3	3,5	Jeg skjønner ikke helt hva han mener med "språklig determinisme". Kanskje at "alt bestemmes i språket", og han er jo ganske langt utpå den glattisen.	Nei, ikke dersom vi tar dette med 'artikulasjon av virkeligheten' på alvor.	Det er jo en gammel kritikk mot poststrukturalismen.	
	b) går over til å betrakte språket som determinerende i stedet for sosiale forhold?		"						

	<p>[Til spørsmålet: Hvis dette skal være et mulig svar på spørsmålet i 243, er det vel feilslått, ettersom språklig determinisme måtte forklart hvordan diskursen virker på virkeligheten, ikke motsatt. Ev. kan det være tale om en tredje tolkning:]</p>											
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

		c) Går DT ut på at det fremdeles er et slags automatisk årsaks- /virkningsforhold mellom virkelighet og diskurs, bare at språket nå kommer inn på et tidlig tidspunkt i årsakskjeden?							
245. Språk og virkelighet//	--	DT har ny innsikt å tilby om forholdet mellom språk og virkelighet.	Det foregår en interaksjon mellom diskurs og ikke-språklig virkelighet	L3	5	Ja, det er den varme grøten her, som han hittil har trippet rundt, synes jeg.	--	--	

246. Cabrera avviser dette kontant.	Cabrera svarer nei på vårt (retoriske) spørsmål.	DT innebærer ingen ny determinisme.	Diskursens regler er ikke kausale, slår Cabrera fast	L3	3 og 5	Javel, men det var jo "linguistic approach" som var hans medisin.	Ja, og det skal jeg gjerne innrømme blir en litt for primitiv kritikk av diskurstenkningen. Men han har jo stilt seg lagelig til for hogg med disse helt unødvendige formuleringene om det språklige feltets autonomi, og at virkeligheten kun eksisterer gjennom språket og slikt.	Flott.	
-------------------------------------	--	-------------------------------------	--	----	--------	---	---	--------	--

247. Han understreker at en diskurs er et sosialt fenomen,	--	DT: diskurs er et sosialt fenomen	Diskurs er et sosialt fenomen	L4	3 og 5	Er det lingvistikk?	Det må den jo være.	Bra, det er bra at Olstad har funnet han Cabrera, hvis han først skal være epigon for noen. Det virker jo som Cabrera interesserer seg litt for historie som noe mer enn ideer.	
248. i den forstand at den oppstår og endres innenfor sosial praksis.	--	DT: diskurs er et sosialt fenomen i det diskursen avhenger av sosial praksis	Diskurs er et sosialt fenomen	L4	3 og 5	Jo, hvis jeg nå oversetter med "tenkemåte", jeg stritter fremdeles mot "diskurs", Olstad, du har ikke overbevist meg!	Selvsagt.	Nettopp.	

249. Men hvordan kan vi nærmere bestemt tenke oss forholdet mellom virkelighet og diskurs?	I stedet for å stille spørsmålet ensidig om hvordan virkeligheten virker på diskursen, kan vi spørre om hva som er det gjensidige forholdet mellom de to.	a) TF har ny innsikt å tilby om forholdet mellom virkelighet og diskurs.	Det foregår en interaksjon mellom diskurs og ikke-språklig virkelighet	L3	a) 3,5	Det er den varme grøten, ja.	Det er jo da det hele kan bli interessant, når noen prøver å operasjonalisere denne betraktningmåten.	Ja, blir du konkret her, så har du lagt gullegget. Da kan du kanskje gjøre det Sandmo ikke har greidd her i den nasjonalpositivistiske andedammen.	
		b) Jeg skal nå gi et originalt bidrag i debatten ved å gå tungt inn i diskusjonen om kjerne-spørsmålet: Forholdet mellom virkelighet og diskurs.	Jeg fornyer	E1	b) 1,3,5				

250. La oss ta utgangspunkt i arbeiderklassens framvekst på 1880- og 1890-tallet./	For å søke svar må vi søke i faktiske, historiske forhold, jeg velger min egen spesialperiode.	Diskursanalytiske beskrivelser må, som det vil være framgått av det ovenstående, knyttes til en historisk periode. Vi skal her velge den perioden jeg kjenner best.	Diskursteoretisk diskusjon må knyttes til empirisk forankret kunnskap	L6	2,5,10	Det er jeg med på.	Der er jo Olstad hjemme.	Gjerne.	
251. I Arbeiderklassens vekst og fall var det et hovedpoeng å trekke linjer	I den boka både kritikerne i Arbeiderhistorie og jeg selv nå kritiserer la jeg vekt på å trekke store linjer.	I mitt tidligere bidrag til historieteoretisk utvikling, som nå er lagt under lupen, trekkes lange linjer.	Jeg fornyer	E1	1, 5	--	--	--	

252. mellom på den ene siden utviklingen av produksjonsforholdene	mellom produksjonsforholdene	I mitt tidligere bidrag til historieteoretisk utvikling, som nå er lagt under lupen, opereres det med det marxistiske begrepet "produksjonsforhold"	Jeg har tidligere tenkt kausalt om forholdet mellom virkelighet og språk	E2	5	Ja	--	--	
253. og på den andre siden den framvoksende forståelsen av verden som delt i ulike og motstridende klasser.	og den framvoksende forståelsen av en klassedelt verden sist på 1800-tallet	I mitt tidligere bidrag til historieteoretisk utvikling, som nå er lagt under lupen, forsøkte jeg å trekke linjer mellom produksjonsforhold og utvikling av bevissthet om en klassedelt verden.	Jeg har tidligere tenkt kausalt om forholdet mellom virkelighet og språk	E2	1,5	Nettopp, og jeg synes du trakk linjene ganske greit opp.	--	Ja, det gjorde han vel i doktoravhandlingen også, og Jern og Metallbindet hans, har ikke det også med et sånt perspektiv?	

<p>254. Det viste seg at klassetenkningen slo tidligst og sterkest igjennom i de håndverksfagene som var sterkest preget av en utvikling mot arbeidsdeling og spesialisering.</p>	<p>Denne empirisk funderte undersøkelsen viste at---</p>	<p>Min empirisk funderte undersøkelse av forholdet mellom produksjonsforhold og klassebevissthetsdannelse ga et klart funn: Klassebevisstheten oppstod først i de håndverksfag som nå ble splittet opp gjennom arbeidsdeling og spesialisering.</p>	<p>Diskursteoretisk diskusjon må knyttes til empirisk forankret kunnskap</p>	<p>L6</p>	<p>7, 12</p>	<p>Nettopp, og det er jo faktisk et Olstad-resultat som burde vært publisert internasjonalt.</p>	<p>Ja, og det resultatet er vel blitt stående, og vil neppe kunne rokkes av diskursteori.</p>	<p>Ja, og det står jo nå i lærebøkene.</p>	
---	--	---	--	-----------	--------------	--	---	--	--

255. Forbløffende presist kom gjenombruddet for klassetenkning og uttalt klassekamp idet vedkommende fag nådde det stadiet	Det var et forbausende sterkt samsvar mellom framveksten av klassebevissthet og et bestemt stadium.	Mitt funn viste et meget sterkt samsvar mellom den første klassebevissthetsdannelsen og et bestemt stadium.	Diskursteoretisk diskusjon må knyttes til empirisk forankret kunnskap	L6	1, 5,6	Nettopp.	Nemlig	Nettopp. Det må egentlig ha vært morsomt for Olstad å få fram disse resultatene, litt sånn arkeologaktig. Sånt greier aldri jeg i min forskning.	
256. som med Marx? begreper kunne identifiseres som «manufaktur».	Dette stadiet i utviklingen av produktjonsforholdene er det Marx kaller 'manufaktur'.	Mitt funn viste et meget sterkt samsvar mellom den første klassebevissthetsdannelsen og det stadiet Marx kalte 'manufaktur'.	Mine tidligere forskningsresultater har delvis stemt godt overens med Marx	L6	1,5 og 6	Ja.	Ja, og disse produktjonsforholdene er vel mer enn "løsrevne fakta", er de ikke?	Ja, nettopp. Bra at vi har en Olstad til å knytte forbindelsen med marxismen.	
257. Note\Olstad 1991, s. 19 ff.	--	a) Her kommer en litteraturhenvisning	Leseren kan selv kontrollere	E4 ^a	a) og b) 2	--	--	--	

		b) Dette er å forstå som en vitenskapelig artikkel.	Jeg bedriver vitenskap	E1#	c) 1 og 6				
		c) Jeg er en (arbeider)historiker å regne med	Jeg er en historiker å regne med	E1					
258. Jf. Olstad 1987\Note slutt	--	a) Her kommer en litteraturhenvisning	Leseren kan selv kontrollere		a) og b) 2	--	--	--	
		b) Dette er å forstå som en vitenskapelig artikkel.	Jeg bedriver vitenskap	E1#	c) 1 og 6				
		c) Jeg er en (arbeider)historiker å regne med	Jeg er en historiker å regne med	E1					
259. Det ga grunnlag for å betrakte utviklingen av produksjonsforholdene som et sett av sosiale årsaker	Jeg betraktet resultatet av den empirisk funderte undersøkelsen som et godt grunnlag for å betrakte--	Jeg syntes tidligere at mitt ovenfor nevnte funn ga godt grunnlag for å postulere en klar kausalitetsforbindelse fra (sosiale) produksjonsforhold	Jeg har tidligere tenkt kausalt om forholdet mellom virkelighet og språk	E2	7, 10	--	Men det vil jeg tro holder vann fremdeles.	Joda, men jeg husker ikke at han tenkte mekanisk kausalt.	

260. som virket inn på tanke og handling.	Jeg så det da slik at disse årsakene mer eller mindre determinerte tanke og handling.	Jeg syntes tidligere at mitt ovenfor nevnte funn ga godt grunnlag for å postulere en klar kausalitetsforbindelse fra (sosiale) produksjonsforhold og menneskers tanke og handling.	Jeg har tidligere tenkt kausalt om forholdet mellom virkelighet og språk	E2	1,3, 5, 6	Ja, ”virket inn på”, er greit, men det er vel en vekselvirkning.	Ja, i alle fall hvis man tilføyer noe og sier ”som blant mange faktorer virket inn på tanke og handling”	--	
261. De sosiale endringene ga opphav til konflikter,	Jeg så det slik at --	Jeg fant tidligere godt grunnlag for å se det slik at de sosiale endringene jeg hadde studert førte til bestemte konflikter.	Jeg har tidligere tenkt kausalt om forholdet mellom virkelighet og språk	E2	1,3,5 og 6	--	--	Jo nettopp	

<p>262. som igjen så å si åpenbarte motsetningsforholdet mellom arbeider og arbeidsgiver.</p>	<p>Disse konfliktene fikk, som i en slags åpenbaring, fram hva jeg da mente var et strukturelt forankret motsetningsforhold mellom arbeider og arbeidsgiver.</p>	<p>Slik jeg dengang så det, fikk konflikter som oppstod pga sosial endring, "åpenbart" hva jeg dengang mente var en strukturelt forankret og dermed grunnleggende motsetning mellom arbeider og arbeidsgiver.</p>	<p>Jeg har tidligere tenkt kausalt om forholdet mellom virkelighet og språk</p>	<p>E2</p>	<p>1,3,5,6</p>	<p>Jo, men det er vel klart at motsetningene lå der, også da folk var vant til å stå med lua i handa.</p>	<p>Her slår det meg at han kritiserer seg selv nettopp for en for mekanisk atskillelse av språk og virkelighet. Hele denne tankegangen fra Kapitalens første bind om skjult virkelighet, er jo nettopp preget av den atskillelse som Olstad i alle fall delvis plederer.</p>	<p>Vel, her karikerer han seg selv litt. Men vi har vel alle lett for å tenke gammeldags om de "virkelige" motsetningene som liksom står i motstrid til de innbilte.</p>	
---	--	---	---	-----------	----------------	---	--	--	--

<p>263. Innenfor diskursteorien kan vi ikke tenke slik.</p>	<p>a) Hvis vi vil benytte de skarpere redskaper som DT tilbyr, må vi gi avkall på en slik tankegang.</p>	<p>a) Hvis vi vil benytte de skarpere redskaper som DT tilbyr, må vi gi avkall på en slik tankegang.</p>	<p>Diskursteorien forlanger en alternativ forståelse av "klasse"</p>	<p>L6.1</p>	<p>a) 1,3,5 og 6</p>	<p>Nei, jeg tenkte meg det. Fortell oss hvordan vi skal tenke fra nå av, da Olstad. Jeg tar med glede på meg din diskursanalytiske tenkehette og lover å snakke kauderwelsk fra nå av.</p>	<p>Nei, og i så fall er den jo et viktig korrektiv til en primitiv materialisme.</p>	<p>Greit nok, men her er du ikke bare politimester Bastian, men Tante Sofie!</p>	<p>T: Ja, altså han sier "I diskursanalysen kan vi ikke tenke slik" H: Ja T: Eh, hva med den måten å å skrive på? H: Ja, nei altså da da har han jo forsåvidt eh bestemt at det er diskursanalysen som skal legges til grunn og som skal være utgangspunkt, men det er jo greit, det er hans utgangspunkt eh så forsåvidt så er det, ser jeg det bare som en en påpekning av eh av hva som blir konsekvensen av hans ståsted i dag, i den artikkelen. Ja, det er forsåvidt greit nok, eh selv om han da sier 'vi', så @ @får han vel få lov til det@</p>
---	--	--	--	-------------	----------------------	--	--	--	---

	b) Slik tankegang er avleggs.	b) Slik tankegang er avleggs.	"		b) 1,3				<p>T: Eh. 'Har du lagt merke til eksempler på det vi i dagligtalen gjerne kaller særskilte retoriske virkemidler i artikkelen?'</p> <p>S: Har jeg det? Jo, denne gjentagelsen, ja, den la jeg merke til, altså eh hva er det han sier, (blar) han sier atte 'innenfor diskursteorien kan vi ikke formulere oss slik?'. Det gjentar han, flere ganger gjennom. Veldig sånn eh, det er retorikk, ikke sant? [...]Atte han utlegger, han utlegger en posisjon, en teori, en anfektelse ikke sant hos de han argumenterer imot, og så parkerer han dem, eller sånn sier at eller an, sånn sier at "dette går ikke. Sånn kan vi ikke gjøre det." @ Og så overbeviser han leseren på den måten.</p>
264. Det gjenstår likevel som et ubestridelig faktum	--	Også DT gir rom for ubestridelige historiske fakta	Diskursteoretisk diskusjon må knyttes til empirisk forankret kunnskap	L6	7,12	Jeg trodde ikke det fantes ubestridelige fakta for diskursfolkene.	--	Er det så morsomt med ubestridelige fakta, da?	

<p>265. at klassesdiskursen tidligst og sterkest ble utbredt i miljøer som var preget av en bestemt type sosial endring,</p>	<p>at oppfatningen av å høre til en klasse oppstod først og sterkest i miljøer preget av--</p>	<p>Min undersøkelse har uansett teoretisk utvikling etterlatt seg det ubestridelige resultat at klasse(diskursen) oppstod først i miljøer på et visst stadium.</p>	<p>Diskursteoretisk diskusjon må knyttes til empirisk forankret kunnskap</p>	<p>L6</p>	<p>1,5,6</p>	<p>Ja, og kast nå ikke det barnet ut med badevannet,</p>	<p>Ja, nettopp. Den nye teorien tar ikke livet av hans gamle funn. Enda godt at han ikke forneker dem.</p>	<p>Jo, men er du sikker på at ingen kommer til å bestri- de det funnet ditt? Det kan også hende at det var bias- sed, bare at vi ikke ser det i dag.</p>	
--	--	--	--	-----------	--------------	--	--	--	--

266. nemlig forandringen av tradisjonell håndverksproduksjon	--	Min undersøkelse har uansett teoretisk utvikling etterlatt seg det ubestridelige resultat at klasse(diskursen) oppstod først i miljøer hvor tradisjonell håndverksorganisering var i rask endring.	Diskursteoretisk diskusjon må knyttes til empirisk forankret kunnskap	L6	1,5, 6, 7 og 10	nettopp	--	--	
--	----	--	---	----	-----------------	---------	----	----	--

<p>267. mot et system som vi med Marx kunne kalle «manufaktur»./</p>	<p>--</p>	<p>Min undersøkelse har uansett teoretisk utvikling etterlatt seg det ubestridelige resultat at klasse(diskursen) oppstod først i miljøer preget av det Marx kaller 'manufaktur'</p>	<p>Mine tidligere forskningsresultater har delvis stemt godt overens med Marx</p>	<p>L6</p>	<p>1, 5, 6,7 og 10</p>	<p>ja, det skrev du for et øyeblikk siden.</p>	<p>Det har han nettopp sagt.</p>	<p>Litt mye gjentakelser her.</p>	
--	-----------	--	---	-----------	------------------------	--	----------------------------------	-----------------------------------	--

<p>268. Diskursteorien må gi rom for en slik interaksjon mellom virkeligheten og det språklige feltet</p>	<p>Vi må forlange av DT at den må ---</p>	<p>Vi må forlange av DT at den inkorporerer en interaksjon mellom virkeligheten og det språklige feltet</p>	<p>Det foregår en interaksjon mellom diskurs og ikke-språklig virkelighet</p>	<p>L3</p>	<p>3,5</p>	<p>Interaksjon? Ja, altså vekselvirkning, det er nettopp det. Forklarer du hvordan interaksjonen foregår, så er jeg klar. Men slutt da med dette tullet om en fritt-svevende, diskursiv himmel.</p>	<p>Nettopp, kanskje denne teorien egentlig kan få bedre fatt på interaksjonen enn andre teorier. Men da må han gud hjelpe meg slutte med å snakke om den ikke-språklige virkeligheten som noe knapt eksisterende, som må konstrueres språklig for å få eksistens. Det virker kun villedende, i alle fall på herværende leser.</p>	<p>Helt riktig</p>	
---	---	---	---	-----------	------------	---	---	--------------------	--

269. dersom den skal gi mening.	a) dersom den skal gi oss mening.			L3	3,5	Ja nettopp, uten det blir den meningsløs.	Utvisomt.	Bra at han understreker dette. Historikere er ikke utdannet for å drive diktanalyse.	
	b) dersom den skal gi transhistorisk meningsfulle resultater.	En diskursteori uten interaksjon mellom virkelighet og språkfelt er meningsløs.	Det foregår en interaksjon mellom diskurs og ikke-språklig virkelighet						
270. Utgangspunktet er da det språklige feltets mangfold og mangel på stabilitet.	Utgangspunktet for interaksjonen må vi søke i --	Utgangspunktet for interaksjonen må vi søke i det språklige feltet, som som nevnt er mangfoldig og dynamisk.	Utgangspunktet for interaksjonen finnes i det språklige feltet	L4	5	Tja.	Ja, det var noe slikt jeg tenkte på tidligere da jeg var skeptisk til dette med de allerede fiks ferdige kategoriene.	Snakker om sola, jeg nevnte dikt, her høres jo ”det språklige feltet” ut som et dikt. Det er litt fint.	

271. Ut fra de kategorier og begreper som er tilgjengelige,	Som nevnt må det foreligge et sett av kategorier og begreper	DT: I det språklige feltet må det foregå et sett av allerede eksisterende kategorier.	Artikulasjonen av virkeligheten skjer gjennom språklige kategorier og begreper som eksisterer på forhånd	L4	5	Briller, øyne, ja.	Der kom det ja.	Den har vi hørt nå, litt omstendelig, denne professor Olstad.	
272. vil nye diskurser oppstå, omdannes og avvikles.	Ut fra et slikt sett vil nye diskurser dannes, forandres og forsvinne.	DT: I det språklige feltet må det foregå et sett av allerede eksisterende kategorier som en forutsetning for at nye diskurser kan dannes, forandres og forsvinne.	Diskurs må forstås historisk	L5	5	Hvor ble virkeligheten av her?	Mitt enkle tilleggspoeng er altså da at kategoriene og begrepene selv utvikles under denne prosessen. Men det er han sikkert enig i.	Diskursens historisitet, bra at han får fram den.	

273. For å forklare dette nærmere må vi,	Dette krever en nærmere forklaring	Det som hittil er sagt, på ulike måter, om forholdet mellom diskurs og virkelighet, er ennå ikke tilfredsstillende for en historiker.	Det foregår en interaksjon mellom diskurs og ikke-språklig virkelighet, denne er ennå ikke godt nok forklart	E3	5	Det er ikke det vi skal ha forklart nok engang. Det er vekselvirkningen vi vil ha forklart.	--	--	
274. med Cabrera,	Også her kan vår venn Cabrera hjelpe oss.	C kan veilede oss også her.	Jeg bygger min framstilling på Cabrera	E1.1	2	--	Han har sannelig byttet ut Marx med Cabrera. Jeg skal søke på nettet etter denne guren.	--	
275. innføre bevisste menneskelige valg mellom språklige alternativer.	Han innfører en teori om ---	C innfører en teori om bevisste menneskelige valg mellom språklige alternativer.	Diskurs innebærer valg mellom språklige alternativer	L4	5	OK, nå skjønner jeg dette med språklig determinisme.	--	Godt. For diskursanalyse kan også utarte til ideologikritikk, hvor folk liksom sitter hjelpeløst fast i ideologisk sirup.	

276. Disse valgene gjøres ut fra hensynet til «effektivitet»,	Menneskene handler ut fra hensynet til såkalt effektivitet.	Cs teori om bevisste menneskelige valg mellom språklige alternativer innebærer en delteori om at menneskene handler ut fra hensynet til såkalt effektivitet.	Diskursen må være effektiv for å leve videre	L5.1	5	Folk velger fritt, men ut fra hva som er mest effektivt.	Der kom 'effektivitet' igjen. Godt. Men 'system' har vi foreløpig ikke hørt om. Det blir litt lite stringent.	Han nevnte det begrepet, det er artig. Marxismen er f.eks. selvsagt så effektiv i dag som på 70-tallet, men hvorfor, egentlig?	H:[...] dette begrepet han er opptatt av om atte atte, med utgangspunkt i Cabrera da, atte, de språklige kategoriene hevder seg, er i bruk så lenge de er effektive, men eh hva det er som gjør at noe, at de da ikke lenger er effektive, det det framstår også som noe uavklart. Er det også rent språklig betinga, eller er det, har det noe med endra virkelighet å gjøre i så fall, og og eh hva er da forbindelseslinjen? Jeg syns altså nettopp den derre mekanismen, formidlingsmekanismen der er eh framstår som både litt, i noen grad noe selvmotsigende
277. sier Cabrera.	altså ifølge Cabrera.	--	Jeg bygger min framstilling på Cabrera	E1.1	2	--	--	--	Så lyder Herrens ord.

<p>278. Diskursen må «garantere at individenes handlinger er effektive».</p>	<p>--</p>	<p>Cs delteori om at menneskene handler ut fra hensynet til såkalt effektivitet innebærer at diskursen garanterer effektive handlinger.</p>	<p>Diskursen må være effektiv for å leve videre</p>	<p>L5.1</p>	<p>5</p>	<p>Men hva menes nå med "effektiv"?</p>	<p>Ja, hvis det skal stilles opp garantier, må vel 'effektiv' erstattes med 'adekvat'. Det kan da tenkes mange adekvate, men i praksis ineffektive diskurser.</p>	<p>Garantere høres litt voldsomt ut. De fleste av mine handlinger sånn daglig er direkte ineffektive, særlig om sommeren, uansett diskurs.</p>	
--	-----------	---	---	-------------	----------	---	---	--	--

279. I den grad den ikke tilfredsstillende et slikt krav, vil den suppleres og endres,	--	Cs tanke om at diskursen må garantere effektive handlinger innebærer at diskursen endres når den ikke lenger kan garantere dette.	Diskursen må være effektiv for å leve videre	L5.1	5	Kanskje kan jeg bruke brilleanalogien: hvis du skifter fra å være nærsynt til å være langsynt, må du bytte briller!	--	OK, da. Han vil forklare hvorfor én diskurs blir passé. Men holder dette for eksempel moten for skjortelengder eller skjortesnipper? Har ikke moter, politiske, faglige og konfeksjonsmessige, sin egen pussige logikk, tro?	
280. ut fra de kategorier og begreper som er tilgjengelige.	Men fremdeles kan den bare bygge på allerede eksisterende og tilgjengelige kategorier og begreper.	Endringer i diskursen må bygge på allerede eksisterende og tilgjengelige kategorier og begreper.	Artikulasjonen av virkeligheten skjer gjennom språklige kategorier og begreper som eksisterer på forhånd	L4	5	Ja, dette er visst veldig viktig, men det er da banalt. Noe nytt må da alltid bygge på noe gammelt, gjerne som tese og antitese.	Du verden for en sans for pedagogiske gjentakelser.	--	

282. Note«Discourses transform themselves	Diskurser forandrer seg selv	C har som nevnt en teori om diskursforandring	Diskurs må forstås historisk	L4	5	Forandrer diskursene seg selv eller gjør menneskene det?	--	--	
283. because of the constant creation of new meanings,	på grunn av den kontinuerlige meningsproduksjonen	Cs teori om diskursforandring går ut på at den kontinuerlige meningsproduksjonen betinger diskursforandring	Diskurs må forstås historisk-dynamisk	L5	5	--	--	--	
284. with which discourse has to supply an ever-changing reality	med hvilken diskursen er nødt til å forsyne en virkelighet i stadig endring	Cs teori innebærer videre at diskursen ved hjelp av den kontinuerlige meningsproduksjonen skal forsyne en virkelighet i stadig endring med mening	Diskurs må forstås historisk-dynamisk	L5	5	--	--	Dette er jo godt.	

285. in order to guarantee that the individuals' actions are effective.»	for å garantere at individenes handlinger er effektive.	Cs delteori om at menneskene handler ut fra hensynet til såkalt effektivitet innebærer at diskursen garanterer effektive handlinger.	Diskursen må være effektiv for å leve videre	L5.1	5	Jo, men heller ikke her står det noe om "effektivt i forhold til hva".	Ja, dette var jo ren oversettelse. Unødvendig sitat.	Dette er jo kjempegodt.	
286. Cabrera 1999, s. 84; \Note slutt	--	a) Her er litteraturhenviingen	Leseren kan selv kontrollere	E4 ^a	2	--	--	--	
		b) Dette er å forstå som en vitenskapelig artikkel.	Jeg bedriver vitenskap	E1#					
286. I siste instans kan diskursen,	Omtrent som et kuhnsk paradigme kan diskursen til sist	Cs tanke om diskursens forandring innebærer at den kommer til et endepunkt.			5	--	--	--	

287. stilt overfor en virkelighet i stadig forandring,	konfrontert med en virkelig i stadig forandring	Cs tanke er at diskursen stadig konfronteres med en virkelighet i forandring.	Diskurs må forstås historisk-dynamisk	L5	5	--	--	--
288. miste enhver troverdighet	--	Cs tanke om diskursens endepunkt er at den mister all troverdighet når virkeligheten har forandret seg tilstrekkelig mye vis a vis den virkelighet som diskursen ble skapt i interaksjon med..	Diskursen må være effektiv for å leve videre	L5.1	5	Altså at nærsyntbrillene blir ubrukbare	Jo, den er altså ikke lenger adekvat vis a vis den historiske situasjonen.	Ja, da tenker jeg på motstanden mot kvinnelige prester i kjerka.

289. og bli erstattet av en ny diskurs,	--	Cs tanke er at når diskursen er kommet til sitt endepunkt vil den bli erstattet av en ny.	Diskursen må være effektiv for å leve videre	L5.1	5	og må byttes med langsyntbriller	--	Nettopp.	
290. som vil være mer «effektiv» i den foreliggende situasjonen./	--	Cs tanke om diskurs-skifte innebærer at den nye tilfredsstillen det før omtalte kravet til effektivitet.	Diskursen må være effektiv for å leve videre	L5.1	5	som det er mulig å se gjennom. Tror det er nesten så enkelt, det Olstad og hans guru prøver å si.	Eller mer adekvat!	Tro om ikke motstanden mot homofile begynner å bli mindre "effektiv". Dette må kunne brukes veldig fruktbart på kirkehistorie, hvor det diskursive feltet mildt sagt har en sterkere status enn i mange andre historier.	

291. Overført til håndverksfagene i Kristiania	La oss nå knytte Cs teori til de nevnte empiriske forhold knyttet til håndverksfagene i Kristiania sist på 1800-tallet.	La meg nå knytte Cs teori til den empiri hvor jeg selv har størst kompetanse, og som vi allerede har vært inne på.	Diskursteoretisk diskusjon må knyttes til empirisk forankret kunnskap	L6	5, 10	Ja, la oss se om han greier å være konkret.	--	Hans gamle favoritttema nok en gang.	
292. kan vi legge vekt på at tidligere diskurser,	Vi kan se på diskurser før arbeiderklassediskursen	I forbindelse med min empiri kan vi se på diskurser før arbeiderklassediskursen.	Arbeiderdiskursen må forstås historisk, organisk og dynamisk	L5	5,1	Gamle tenkemåter, ja	--	--	
293. enten de gikk ut på paternalistisk herredømme	En av dem forfektet paternalistisk herredømmetenkning.	En diskurs før arbeiderklassediskursen som finnes i mitt materiale er den som forfektet paternalistisk herredømmetenkning.	Diskursen før arbeiderdiskursen var paternalistisk	L5	5,6, 10	Nettopp	Innenfor ikke minst marxistisk tradisjon har vel omtrent det samme tidligere blitt kalt 'ideologier', har de ikke?	Jo, men dette tilsvarer jo kirkehistorien min, det passer jo fint på arbeiderhistorie også.	

294. eller framhevet enhet og samarbeid mellom svenner og mestere,	En annen forfektet gjensidigheten mellom mester og svenner	En annen diskurs før arbeiderklasse-diskursen som finnes i mitt materiale er den som forfektet enhet og samarbeid mellom svenner og mester.	Diskursen før arbeiderdiskursen var paternalistisk	L5	5,6 og 10	Nettopp	--	--	
295. framsto som stadig mindre «effektive».	Begge disse diskursene framstod for aktørene i min periode som mindre "effektive"	Begge paternalisme-diskursene framstod for aktørene i min periode som mindre "effektive".	Diskursen må være effektiv for å leve videre, hvilket skulle være demonstrert	L5	5,6,10	Ja, de brillene viste seg å gi et skjevt bilde av verden, folk så ikke at de var undertrykt.	Adekvate, nok en gang. Men kanskje kan dette med "effektiv" ha noe for seg, her dreier det seg jo om hvorvidt diskursene tjente interesser – dvs. "interesser" i denne forstand er jo også avvist.	Nettopp, men NB virkeligheten hadde forandret seg, akkurat som med kvinnene på 1960-tallet eller de homofile i dag.	

296. Dette presset kom først og fremst der arbeiderne sto midt oppe i en utvikling	Presset mot diskursene kom særlig der hvor arbeiderne møtte en del-verden i rask endring	Særlig ble de to paternalisme-diskursene lite effektive for de arbeiderne som befant seg i en del-verden i rask endring.	Diskursteoretisk diskusjon må knyttes til empirisk forankret kunnskap	L6	5,6, 10	--	--	Jo, men dette må jo alle kunne være enige om	
297. som drastisk endret deres arbeidsforhold og sosiale stilling.	--	Arbeidernes del-verdens endring gjaldt deres arbeidsforhold og sosiale stilling.	Diskursteoretisk diskusjon må knyttes til empirisk forankret kunnskap	L6	5,6,10	Ja, men det er jo reprise av det du nylig har sagt, og som jeg har anerkjent deg for, Olstad.	--	Dette også	
298. I denne situasjonen ble utbytting et sentralt begrep for stadig flere,	--	a) I denne situasjonen ble begrepet "utbytting" hyppig blant stadig flere arbeidere.	"Utbytting" står sentralt i klassediskursen	L6.1	5,6,10	Ja.	--	Ja, det forteller vel kildene	

		b) I den nye og mer effektive diskursen inn-gikk begrepet "utbytting".	"						
299. samtidig som klassesdiskursen fikk fotfeste. /	--	a) Samtidig festet det vi nå kan kalle klassesdiskursen seg.		L5	5,6	Altså at folk definerte seg sjøl som tilhørende arbeiderklassen.	Jo, det er jo en kosmetisk omskrivning av hans gamle resultater, så vidt jeg kan se.	Altså at folk oppfattet seg som tilhørende en klasse.	
		b) Den nye og mer effektive diskursen kan vi kalle "klassesdiskursen".	Arbeiderdiskursen må forstås historisk, organisk og dynamisk						
300. I denne prosessen gjenkjenner vi Thompsons begrep om klassekamp uten klasse.	Her var altså klassekampen i gang, men uten at klassen egentlig var skapt ennå, slik Thompson har beskrevet det.	Min gamle sosialhistoriske helt har karakterisert en slik historisk overgangssituasjon ved begrepet "klassekamp uten klasse"	Thompsons begreper har visse fellesstrekk med Diskursteorien	E2	5,6	Vel, jeg er ikke med på at klassen ikke fantes. Du sa jo selv at den finnes.	Tja, det ene forutsetter vel det annet, uansett om det er diskursive eller rotekte fenomener.	Vel, var ikke klassen der, da?	

301. Note\Se E. P. Thompson: «Eighteenth-Century English Society:	Thompson behandler som jeg 1800-tallet, men altså i England.	a) Her kommer en litteraturhenvisning	Leseren kan selv kontrollere	E4 ^α	a og b) 2	--	--	--	
		b) Dette er å forstå som en vitenskapelig artikkel.	Jeg bedriver vitenskap	E1#	c) 5,6,10				
		c) Min gamle sosialhistoriske helt omtalte da også med samme periode som jeg, men altså i England.	Diskursteoretisk diskusjon må knyttes til empirisk forskningret kunnskap	L6					
302. Class Struggle without Class?»,		Min gamle sosialhistoriske helt har brukt begrepet "klassekamp uten klasse" som tittel på en artikkel.	Thompsons tenkning har visse feilstrekk med Diskursteorien	E2	5,6,10	--	--	--	
303. Social History 1978 , s. 133-165.		a) Her kommer en litteraturhenvisning	Leseren kan selv kontrollere	E4 ^α	a) og b) 2	--	--	--	
		b) Dette er å forstå som en vitenskapelig artikkel.	Jeg bedriver vitenskap	E1#	c) 1 og 6	--	--	--	

	Denne artikkelen stod, som Cabreras, i vårt felles Social History, samme år som jeg leverte min hovedoppgave.	*Her er... etc. mangler* Min gamle sosialhistoriske helt publiserte sin artikkel i samme tidsskrift som Cabrera benyttet 21 år seinere.	*Thompson og Cabrera er med i samme, gode selskap	E1	2	--	--	--	
304. Jf. Olstad 1991, s. 42-43. Note slutt		a) Her kommer en litteraturhenvisning	Leseren kan selv kontrollere	E4 ^a	a) og b) 2	--	--	--	
		b) Dette er å forstå som en vitenskapelig artikkel.	Jeg bedriver vitenskap	E1#	c) 1 og 6	--	--	--	
	Jeg har selv presentert Thomsons oppfatning i min bok og knyttet den til egen empiri.	Jeg presenterte begrepet "klassekamp uten klasse" i den boka som nå kritiseres.	*Jeg fornyer	E1	1,2,3,5,6	--	--	--	

305. I et tidlig stadium forekom konflikter mellom arbeidere og arbeidsgivere	--	Før klassediskursen oppstod forekom konflikter mellom arbeidere og arbeidsgivere.	Diskursen blir til gjennom interaksjon med ikke-språklig virkelighet	L3	5,6,10	--	--	--	
306. som ikke ble oppfattet i lys av begreper som klassekamp,	--	De tidlige konfliktene mellom arbeidere og arbeidsgivere ble ikke oppfattet som "klassekamp"	Klassediskursen forutsetter eksistensen av visse språklige kategorier og begreper	L6.1	5,6,10	--	--	Jo, men var det uten klasse? Jeg synes nok Olstad går litt langt.	

307. men som først siden – etter utviklingen av klassesdiskursen – er blitt fortolket som klassekamp.	--	Først etter utviklingen av klassesdiskursen er de tidlige konfliktene mellom arbeidere og arbeidsgivere retrospektivt blitt oppfattet som "klassekamp".	Klassesdiskursen må forstås historisk-organisk-dynamisk	L5	5,6,10	Jeg ville heller sagt: Det tok litt tid før folk så hvilket grunnleggende motsetningsforhold som var oppstått gjennom den nye organiseringen av produksjonen.	Ja, nettopp. Da kan man like godt tale om 'kamp uten klassebegrep'. Men det blir jo ikke så fikst. Jeg skal kikke etter i denne Thompson-artikkelen.	Om man ikke kalte det klassekamp, så så man vel at det langt på vei var de små mot de store.	
308. Slike konflikter må på sin side ha vært en viktig del av den sosiale praksis	De tidlige konflikterne har altså vært en viktig del av den sosiale praksis	De tidlige konfliktene må forstås som del av en sosial praksis i rask endring.	Endringer i den ikke-språklige virkeligheten kommer før diskursens endring	L4	5,6	--	--	--	

309. som underminerte troverdigheten og «effektiviteten» til diskurser om enhet og samarbeid	som gjorde paternalistisk diskurs "ineffektiv"	Den konfliktfylte, sosiale praksis i rask endring gjorde den samarbeidsbetonte paternalistiske diskursen "ineffektiv".	Endringer i den ikke-språklige virkeligheten kan gjøre diskursen ineffektiv	L5.1	5,6	--	Jo, dette er en utmerket omskrivning til diskursteorien.	Her kommer jeg til å tenke på kvinnekampen. Da på arbeidsmarkedet, ble det konflikter, og da fikk den harmoniske ekteskapsdiskursen seg noen skudd for baugen.	
310. mellom arbeidsgivere og arbeidere,	--	Den gamle diskursen proklamerte samarbeid mellom parter som nå var i konflikt.	Endringer i den ikke-språklige virkeligheten kan gjøre diskursen ineffektiv	L5.1	5,6	Ja, eller at folk så at kapitaleiernes interesser ikke var sammenfallende med deres egne.	--	--	

<p>311. og dermed åpnet opp for å fortolke virkeligheten på nye måter. /</p>	<p>--</p>	<p>Når den gamle diskursens effektivitet var underminert, ble det en åpning for ny fortolkning av virkeligheten.</p>	<p>Endringer i den ikke-språklige virkeligheten kan gjøre diskursen in-effektiv og åpne for ny diskurs</p>	<p>L5.1</p>	<p>5</p>	<p>Jo, men akkurat dette gir god mening. ”Åpne opp for å fortolke virkeligheten” annerledes. Det er jo litt sånn som med kvinnebevegelsen, ja med bevisstgjøring i det hele tatt.</p>	<p>Nettopp. Det er et slående uttrykk. La oss se hvilke andre ord for diskurs vi eventuelt kunne benytte i denne sammenheng: Virkelighetsforståelse, tenkemåte...åpnet opp for ny fortolkning. Kanskje det verdifulle med ’diskurs’ er at det har med seg det overindividuelle og bindingen til materiell virkelighet.</p>	<p>Det passer også flott på andre undertrykte: Kvinner, homser: Plutselig fortolker vi virkeligheten på en ny måte. Den setningen er egentlig verd hele artikkelen.</p>	
--	-----------	--	--	-------------	----------	---	--	---	--

<p>312. På denne måten er det altså ikke virkeligheten som dikterer våre forestillinger, våre følelser og håp,</p>	<p>Vi kan konkludere dette historiske eksemplet med at virkeligheten ikke dikterer vår bevissthet</p>	<p>I lys av det historiske eksemplet kan vi a) ut fra DT's overbevisende argumentasjon, b) dersom vi konverterer til DT, slå fast vår tidligere tese om at det ikke er en mekanisk, kausal sammenheng mellom virkelighet og det språklige feltet.</p>	<p>Diskursen er ingen refleks av virkeligheten, hvilket skulle være demonstrert.</p>	<p>L2</p>	<p>5,1</p>	<p>Nei, "dikterer" er det vel ingen som mener.</p>	<p>Tilbakefall til plattheter igjen.</p>	<p>Nei, men at virkeligheten ikke "dikterer", har du jo sagt noen ganger, med forskjellige ord, kanskje.</p>	
--	---	---	--	-----------	------------	--	--	--	--

<p>313. men interaksjonen mellom virkeligheten og de foreliggende språklige kategoriene.</p>	<p>--</p>	<p>I lys av det historiske eksemplet kan vi slå fast vår tidligere tese om at forbindelsen mellom virkelighet og det språklige feltet best betegnes som interaksjon.</p>	<p>Det foregår en interaksjon mellom diskurs og ikke-språklig virkelighet</p>	<p>L3</p>	<p>5,1</p>	<p>Jo, men jeg synes fremdeles du har sagt fint lite om interaksjonen eller vekselvirkinga.</p>	<p>Så da er det altså interaksjonen som ”dikterer”, det gir dårlig mening. Har Olstad noen gang selv tenkt seg ren speiling og diktat i forholdet virkelighet/bevissthet? Kan jeg aldri tenke meg.</p>	<p>Nettopp.</p>	
--	-----------	--	---	-----------	------------	---	--	-----------------	--

<p>314. Det eksisterer ifølge Cabrera en «retorisk» forbindelse mellom virkelighet og bevissthet,</p>	<p>Cabrera betegner den interaktive forbindelsen, som a) han postulerer eksistensen av, b) leseren nå vil være overbevist om eksistensen av, som "retorisk"</p>	<p>C velger å betegne den interaktive forbindelsen som "retorisk"</p>	<p>Det foregår en interaksjon mellom diskurs og ikke-språklig virkelighet som Cabrera velger å kalle "retorisk"</p>	<p>L3</p>	<p>5</p>	<p>Yes. Det var eneste akademiske motteordet som manglet: Retorisk.</p>	<p>Ja, her skal vel retorisk forstås mer aristotelisk enn Olstad uttrykker seg når han snakker om "rent språklig". Intet er "rent språklig", språket er vel langt på vei retorisk i sitt vesen.</p>	<p>"Retorisk forbindelse", det kunne han da gjort litt ut av. De fleste av oss er vel fortrolige med den retoriske vending, han kaller det "språklig" akkurat som Kjeldstadli, jeg synes retorisk er bedre.</p>	
---	---	---	---	-----------	----------	---	---	---	--

315. et uttrykk som nok kan synes vanskelig å forholde seg til.	a) Dette uttrykket er jeg kritisk til.	Cs uttrykk "retorisk" om den interaktive forbindelsen passer ikke særlig godt i norsk arbeiderakademisk diskurs av i dag.	Jeg anbefaler ikke Cabreras term "retorisk"	E3	2,5	Ikke så ille som diskurs, riktig nok.	Nå, det er jo vesentlig eldre i vitenskapshistorien enn 'diskurs', det synes meg ikke særlig vanskelig.	For hvem da? Kanskje Olstad "stritter imot" det også? Retorikk har jo en elendig klang blant norske puritanere, men her synes jeg han er for bleik. Han pendler skikkelig mellom å trå skikkelig til og gi oss en midt i diskursen – og å være puslete.
	b) Dette er et nytt uttrykk av "diskurs"-typen som kan virke jålete.		"					

<p>316. For min egen del synes jeg det er fristende og ikke unaturlig å tale om en indirekte årsakssammenheng</p>	<p>Jeg vil heller nøye meg med å betegne den interaktive forbindelse som en "indirekte årsakssammenheng"</p>	<p>Jeg foretrekker å betegne den interaktive forbindelse som en "indirekte årsakssammenheng"</p>	<p>Det foregår en interaksjon mellom diskurs og ikke-språklig virkelighet, gjennom en "indirekte årsakssammenheng"</p>	<p>L3</p>	<p>1,5</p>	<p>Du mener at du foretrekker å snakke om "indirekte årsaker". Men hva er nå det?</p>	<p>Tja, hvor meningsfylt er egentlig dette skillet mellom "direkte" og "indirekte" årsakssammenheng. Slik jeg forstår disse ordene, betegner den indirekte sammenhengen simpelthen at der finnes mellomledd mellom årsak av 1. grad – nemlig årsak av 2. grad osv. opp mot virkning av 1., 2. grad osv.</p>	<p>Litt av en fristelse! Jeg tenner mer på ordet 'retorikk'.</p>	
---	--	--	--	-----------	------------	---	---	--	--

317. mellom deler av virkeligheten	--	Den interaktive forbindelsen eller indirekte årsakssammenheng oppstår mellom deler av virkeligheten og en diskurs.	Det foregår en interaksjon mellom diskurs og ikke-språklig virkelighet, gjennom en "indirekte årsakssammenheng"	L3	5	--	Utvisomt, å tenke seg at "hele virkeligheten" skal bevirke noe som helst, blir vel absurd.	--	
318. (som utviklingen av produksjonsforholdene)	En del av virkeligheten kan være produksjonsforholdene.	En del-virkelighet kan være det vi i marxistisk tradisjon kaller "produksjonsforholdene"	Det foregår en interaksjon mellom diskurs og ikke-språklig virkelighet, (produksjonsforholdene) gjennom en "indirekte årsakssammenheng"	L3	5,6	--	--	Jo, her kommer vi kanskje på sporet av denne forbindelsen.	

319. og for eksempel utbredelsen av klassediskursen./	Og den korresponderende diskursen kan da være klassediskursen.	Den korresponderende diskursen til delvirkeligheten "produksjonsforhold" kan være klassesdiskursen.	Det foregår en interaksjon mellom diskurs og ikke-språklig virkelighet, (produksjonsforholdene) gjennom den "indirekte årsakssammenheng"	L3	5,6	Dette med "indirekte" blir metafysikk for meg så lenge du ikke viser meg årsakskjeden.	Jo. Men har Olstad tenkt over hvilke kategorier han nå selv velger, og hvilken retorisk effekt dette har for hans nye teori?		
320. Det er imidlertid enda et element fra analysen av håndverksfagene i Kristiania på 1800-tallet	Vi skal nå trekke inn nok et element fra min gamle analyse av--	Vi skal trekke inn nok et element fra min empirisk baserte analyse fra 1800-tallet.	Diskursteoritisk diskusjon må knyttes til empirisk forankret kunnskap	L6	5,7,10	--	--	Nå begynner jeg jo å se strukturen hans: Han liker diskursteoerens nødvendighet inn i leserne med historiske eksempler som han kjenner bedre enn de fleste. Ikke så dumt, men litt autoritært.	

321. som må forlikes med diskursteorien.	og forsøke å vise hvordan det passer inn i DT.	Vi skal vise hvordan også dette elementet kan innpasses i DT.	Diskursteoretisk diskusjon må knyttes til empirisk forankret kunnskap	L6	5	Så nå er vi liksom overbevist og forliket? Nei, ikke helt, Olstad.	Morsomt uttrykk. Jeg må jo innrømme at han til en viss grad får meg til å forlikes med diskursbegrepet.	Og da er liksom leserens motstand overvunnet.
322. Det ble den gang kalt «føringer»,	-- Elementet ble a) for et snaut tiår siden, b) i min doktoravhandling og i 91-boka kalt "føringer"	Dette elementet ble tidligere kalt "føringer".	Habitus må også innpasses i Diskursteorien	L6.2	5	--	--	--
323. og minner om det vi i dag kanskje ville legge under habitus-begrepet.	Elementet vil jeg i dag under noe tvil betegne som habitus	Det kan kanskje i dag heller litt moteriktig, kalles habitus.	Habitus må også innpasses i Diskursteorien	L6.2	2, 5	Åja, "habitus", jeg trodde disse Bourdieu-sakene var gått litt av moten.	Jo, men er ikke Bourdieus prosjekt nettopp å forene disse objektive og subjektive forholdene hos Marx og Weber?	Hvorfor ikke bare si "habitus", alle som følger med veit da sånn omtrent hva det er. Tror han er veldig redd for dette med moteuttrykk.

324. Det dreier seg om forhold knyttet til individenes livssituasjon, bakgrunn og erfaringer.	--	Føring-er/habitus har å gjøre med forhold knyttet til individenes livssituasjon, bakgrunn og erfaringer.	Habitus må også innpasses i Diskursteorien	L6.2	5	Greit	Nettopp, hvorfor vil han ikke trekke veksler på habitusbegrepet, det er jo godt etablert.	--	
325. Note\ Dette er ikke trukket fram i Olstad 1991.	a) Dette temaet har jeg forsømt i Arbeiderklassens vekst og fall.	a) I den boka som nå kritiseres, la jeg beklagelig liten vekt på føring-er/habitus.	Leseren kan selv kontrollere	E4 ^α	1,2,5	--	--	--	
	b) Dette valgte jeg å ikke trekke inn i Arbeiderklassens vekst og fall.	b) I den boka som nå kritiseres, valgte jeg å legge liten vekt på føring-er/habitus.							
326. Det vises til Olstad 1987, del 4./Note slutt	Jeg viser til min doktoravhandlings fjerde del [nb skaff den, skriv ev. inn tittel her]	I min doktoravhandling la jeg vekt på føring-er/habitus.	Leseren kan selv kontrollere	E4 ^α	1,2,5	--	--	--	

327. Uten å gå i detalj kan det postuleres	Jeg vil ikke gå detaljert til verks her, men nøyer meg med å slå fast	Vi skal her nøye oss med å fremme et hovedpostulat om føring-er/habitus.	Jeg skal ikke gå unødvendig i detalj	E4	5	Jo, gå gjerne litt i detalj. Fremdeles går du rundt grøten.	--	--	
328. at ulik bakgrunn og erfaringer i ulik grad disponerte for å godta den nye klassesdiskursen	at ikke bare de faktorer som tidligere er nevnt – stillingen i produksjonsprosessen og endringstakten i produksjonsforholdene – men også variasjoner i habitus bestemte i hvilken grad individene tok del i den nye diskursen om klasse.	Jeg vil postulere at variasjoner i habitus var med å bestemme i hvilken grad individene tok del i den nye klassesdiskursen.	Variasjon i habitus disponerer for grad av diskurstilsetning	L6.2	5,6	Jo, men det har jeg jo sett mange steder: En arbeidsmann som er oppdratt kristent-puritansk med sterk vekt på absolutt lydighet blir ofte en slappere klassekjemper enn naboen.	Dette kunne kanskje knyttet til Terjesen igjen, hvis dette først skal være debattartikkel, Terjesen skrev jo om erfaringer.	Det rimer bra.	

329. som bredte seg mot slutten av 1800-tallet.	--	I Norge bredte klasseskursen seg som kjent mot slutten av 1800-tallet.	Klasseskursen må forstås historisk-organisk-dynamisk	L5	5,1	--	--	--	
330. Også her er vi ved forhold som kunne betraktes som del av en indirekte årsakssammenheng./	Også her synes jeg det gir god mening å snakke om indirekte årsaker.	Det gir god mening å beskrive årsakssammenhengen mellom habitus og oppslutning om /tilegnelse av klasseskurs som indirekte, slikt jeg har gjort mht. den allmenne sammenhengen mellom språk og virkelighet.	Det foregår en interaksjon mellom diskurs og ikke-språklig virkelighet, gjennom en "indirekte årsakssammenheng"	L3	3,5	Økseskaft.	Jeg synes fremdeles ikke dette "indirekte" som Olstad fant så fristende og naturlig, tilfører særlig meget.	Det er jo ganske intrikat, men jeg tror nok dette er en spennende vei å gå.	

331. Vi må altså tenke oss en komplisert prosess,	a) I lys av DT må vi abstrahere fram en kompleks [nb jeg har ikke åpnet for at han med komplisert mener vanskelig] prosess.	a) Hvis vi følger DT, blir dannelsen av klasse(diskursen) å anse som en kompleks prosess.	Diskursteorien viser kompliserte prosesser	L6	a) 5,6	Men så kom med den.	--	Ja, jeg sa intrikat.	
	b) Med den kunnskap vi nå har, er vi nødt til å akseptere at dannelsen av klassediskursen er en meget kompleks prosess.	b) DT har avdekket hvilken kompleks prosess dannelsen av klasse/klasediskurs er.	"		b) 5,6 og 12				

332. som så å si utfolder seg i skjæringspunktet	Med en geometrisk metafor, kan vi tenke oss et skjæringspunkt mellom ulike linjer i denne prosessen.	Dannelsen av arbeiderdiskursen kan lokaliseres geometrisk-metaforisk i et skjæringspunkt mellom ulike linjer.	Diskursteorien viser kompliserte prosesser	L6	5	--	Her kommer den mer visuelle modellen.	Han er god til å tegne på tavla sånn skriftlig.	
333. mellom individets erfaringer,	Den ene linjen utgjøres av individuell habitus.	I arbeiderdiskursdannelsens skjæringspunkt utgjør individuell habitus den ene linjen.	Diskursteorien viser kompliserte prosesser (individene)	L6	5	Ja, de er viktige	Linje 1, greit.	altså habitus	
334. den sosiale virkeligheten	Den andre av den sosiale virkeligheten	I arbeiderdiskursdannelsens skjæringspunkt utgjør den sosiale virkeligheten den andre linjen.	Diskursteorien viser kompliserte prosesser (samfunn)	L6	5	så den er fremdeles med	Linje 2, også greit	altså ikke-språklig virkelighet	

335. og det språklige feltet.	a) Den tredje av det språklige feltet.	a) I arbeiderdiskursdannelsens skjæringspunkt utgjør det språklige feltet den tredje linjen.	Diskursteorien viser kompliserte prosesser (språkfelt)	L6	5	joda.	Hvis metaforikken først skal holde, må man jo si at skjæringspunktet finnes innen et felt. Et areal kan ikke, såpass husker jeg fra gymnasmatematikken, ha noe skjæringspunkt med noe som helst. Men med det enkle byttet fra konjunksjonen 'og' til preposisjonen 'i' er dette en fin modell.	og den språklige virkeligheten – som fortolker den ikke-språklige. Jeg tror nok denne artikkelen kan puttes inn på mange pensumlister, den er jo ganske pedagogisk.	
	b) De to linjene habitus og sosial virkelighet krysses i det språklige feltet.	b) Arbeiderdiskursdannelsen kan lokaliseres til det språklige feltet hvor skjæringspunktet mellom individuell habitus og den sosiale virkeligheten befinner seg.	"						

<p>336. Det er imidlertid først gjennom den språklige diskursen den sosiale virkeligheten</p>	<p>a) Bildet med tre linjer er likevel litt misvisende: Det språklige feltet har en særstatus vis a vis den sosiale virkeligheten.</p>	<p>Den sosiale virkeligheten må gjennom en prosess i det språklige feltet for å danne og omdanne diskurs. [nb denne biten var vanskelig, men morsom.]</p>	<p>Menings- skapingen (samfunnet) foregår i diskursen</p>	<p>L4.1</p>	<p>5</p>	<p>Men så kommer det enda en gang</p>	<p>Hvorfor 'imidlertid'? Skjæringspunktet er jo allerede plassert her, er det ikke?</p>	<p>Her får vi det gjentatt, kanskje litt overpedagogisk: I den språklige virkeligheten fortolkes virkeligheten</p>	
	<p>b) Når vi ikke betraktet det språklige feltet/diskursen som en linje slik som den sosiale virkeligheten, var det fordi den/det har en særstatus.</p>								

337. så vel som individets egenskaper	Som over	Individuell habitus må gjennom en prosess i det språklige feltet for å danne og omforme diskurs.	Menings- skapingen (individet) foregår i diskursen	L4.1	5	--	--	og den forbevisste habitus	
338. begrepsfestes og erkjennes.	Prosesen i det språklige feltet kan beskrives som "begrepsfestelse" og "erkjennelse".	Den diskursdannende prosessen i det språklige feltet kan beskrives som "begrepsfestelse" og "erkjennelse".	Menings- skapingen foregår i diskursen	L4.1	5	Å, det var ikke verre, jo men det er jeg faktisk med på.	Ja.	og blir til erkjennelse. Bra.	
339. Det skjer gjennom en historisk utvikling,	Diskursdannende prosesser skjer gjennom utvikling	Diskursdannel- se skjer historisk gjennom utvikling.	Diskurs må forstås historisk- dynamisk	L5	5	Absolutt.	Også det har vi hørt før.	--	

340. som utfolder seg i en ubrutt kjede.///	altså ikke ved fullstendige brudd, men ved en kjede hvor alt henger kronologisk sammen.	Diskursdannelser skjer ikke gjennom fullstendige brudd eller mutasjoner, men i en kontinuerlig, kronologisk rekke. [nb Jeg ser ingen polemikk mot Foucault her, parallellen er vel igjen Kuhn.]	Diskurs må forstås historisk-organisk-lineært	L5	3,5	Å, jøss, jeg trodde postmodernistene insisterte på at alt var brudd og ”diskontinuitet”.	Utmerket at han opprettholder lineariteten og insisterer på det ubrutte.	Neivel. Her skuffer han, jeg blir så skeptisk når jeg hører om disse kjedene, skikkelig sånn genetisk modell med gener fra far og mor og besteforeldre. Jeg pleier å si til studentene når de begynner med den analogien: Husk på mutasjonene!	
341. En ubrutt kjede//	--	Diskursdannelser skjer i en kontinuerlig, kronologisk rekke.	Diskurs må forstås historisk-organisk-lineært	L5	3,5	Hurra, nå begynner det å hjelpe. Han har ikke klart å kaldkvæle historikeren i seg.	Godt.	Fysj. Her kjører han gammel teleologi videre som om intet var skjedd.	

342. En diskurs framstår som et historisk produkt.	En diskurs a) er b) kan betraktes som et historisk produkt.	En diskurs a) er b) kan betraktes som et historisk produkt.	Diskurs må forstås historisk	L5	5	Gjerne det, men jeg ville gjort som Terjesen og sagt "tenkemåte".	Hvorfor "framstår"? Diskursen, hvis den da finnes, er jo oppstått i historien.	"Produkt"! Det blir to skritt tilbake. Alt er prosess, det har du da selv sagt, ikke ting og produkter.
343. Diskursen oppstår, endres og vil i siste instans erstattes	--	Enhver diskurs har begrenset varighet.	Diskurs må forstås historisk-organisk-lineært	L5	5	OK	--	Jojo, men vær forsiktig med forutsigelser.
344. av nye kategorier og begreper til å ordne og forstå virkeligheten.	a) En diskurs vil, når den dør, bli erstattet av en eller flere nye diskurser, som altså består av nye kategorier og begreper til å ordne og forstå virkeligheten.	a) Enhver diskurs vil, når dens tid er forbi, bli erstattet av en eller flere nye diskurser, som altså består av nye kategorier og begreper til å ordne og forstå virkeligheten.	Diskurs må forstås historisk-organisk-lineært	L5	5	Joda.	Som altså er mer effektive eller adekvate.	Ja, nettopp. Og her kan det godt hende at kjeden brytes opp, at det foreligger diskontinuitet gjennom mutasjoner. Dette stemmer forresten fint med den slekt- og armetaforikken han dyrker tidligere: "Våre redskaper", "De beste av våre forgjengere". Tror neppe han kan ha lest særlig mye poststrukturalisme.

	<p>b) Som nevnt ovenfor, forutsetter diskursdannelse forhåndenværende kategorier og begreper til å ordne og forstå virkeligheten. Når en diskurs dør og en annen oppstår, er det altså delvis fordi det mellomtiden er skapt nye slike kategorier og begreper.</p>	<p>b) Enhver diskurs vil, når det foreligger et nytt og mer effektivt sett av forhåndenværende kategorier og begreper til å ordne og forstå virkeligheten, erstattes av en ny diskurs.</p>	"									
--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

345. Det skjer i en stadig interaksjon mellom den sosiale virkeligheten og det språklige feltet.	Den før omtalte interaksjon mellom språkfelt og sosial virkelighet er kontinuerlig.	Diskursdannelsen skjer gjennom en kontinuerlig interaksjon mellom språkfelt og sosial virkelighet.	Det foregår en interaksjon mellom diskurs og ikke-språklig virkelighet	L3	5	Det har du sagt noen ganger, men akkurat ved dette kjernepunktet er jeg omtrent like klok.	Men så veldig mye nærmere denne interaksjonens vesen er vi vel ikke kommet.	Ja, men sånn interaksjon kan skje i plutselige rykk!	
346. Ut fra dette kan vi trekke fram noen poenger	Ut fra a) den betraktningmåte vi her har anlagt	I. Jeg vil nå vise hvordan diskursanalysen a) kan tilby ny innsikt b) kan framskaffe ny, sann innsikt.	Vi kan nå trekke noen konklusjoner	E1	1,5	--	--	--	
	b) den bruken av nye og skjerpede teoretiske redskaper jeg her har framskaffet,	II. Jeg vil nå på bakgrunn av drøftingen ovenfor trekke fram a) noen sentrale b) noen blant mange mulige poenger	"						
	skal jeg nå								

	c) begynne å konkludere.								
	d) trekke fram noen e) sentrale f) blant mange mulige poenger.								
347. med relevans for framstillingen av arbeiderklassens vekst og fall./	Konklusjonene/poengene vil ha konsekvenser for framtidig framstilling av arbeiderklassens vekst og fall.	a) Konklusjonene/poengene fra min drøfting i denne artikkelen vil ha konsekvenser for framtidig framstilling av vårt tema.	Diskurs-teorien er relevant for arbeiderhistorisk forskning	L6	1,5,6	Nå skal jeg en gang-- for alle kutte ut den litt barnslige skepsisen mot ordet, og høre hva han har å si.		Her kommer oppsummeringen.	

		b) Jeg er en som i den grad bidrar til den historieteoretiske utvikling at jeg lar min egen boktittel fra 1991 definere debattens og forskningens tema.	Jeg fornyer	E1					
348. Diskursen om klasse må, slik den tok form i siste del av 1800-tallet,	Klassediskursen oppstod i Norge i siste del av 1800-tallet.	Klassediskursen oppstod i Norge i siste del av 1800-tallet .	Klassediskursen må forstås historisk-organisk-dynamisk	L5	5,1	--	--	--	
349. forstås i en lengre diskursiv sammenheng.	Skal vi forstå klassediskursen, må vi trekke lengre, diskurshistoriske linjer.	Klassediskursen må forstås i en lang, diskurs-historisk sammenheng.	Klassediskursen må forstås historisk-organisk-dynamisk	L5	5	Greit nok.	Jo, men det gjør jo også Marx og Hegel når de lager kjeder av tese-antitese-syntese-triangler?	Jo, det er bra, men den ubrutte lenken er et dårlig bilde på en lang, diskursiv sammenheng.	

350. Siden diskursen ikke reflekterer de sosiale endringene,	Ettersom diskursen, tråd med gjennomgangen ovenfor, ikke--	Diskurs reflekterer ikke sosial endring, like lite som den reflekterer annen ikke-språklig virkelighet.	Diskursen er ingen refleks av virkeligheten	L2	5	--	--	Pedagogisk igjen:	
351. men er en artikulering av slike endringer	--	Diskurs artikulerer sosial endring, på samme måte som den artikulerer annen ikke-språklig virkelighet.	Virkeligheten (endringene) artikuleres i diskursen	L4	5	Eller "uttrykk for", eller går ikke det?	Nok en gang, ja.	artikulasjon	
352. gjennom allerede eksisterende kategorier og begreper,	--	Diskursen artikuleres gjennom allerede eksisterende kategorier og begreper.	Artikulasjonen av virkeligheten skjer gjennom språklige kategorier og begreper som eksisterer på forhånd	L4	5	--	Han har ennå ikke begrunnet dette "allerede eksisterende".	allerede eksisterende kategorier	

353. må utviklingen og spredningen av slike kategorier bli et hovedpunkt i den historiske analysen.	--	Diskursanalytisk fundert historieforskning må i hovedsak beskjeftige seg med utbredelse og spredning av diskursive kategorier og begreper.	Utgangspunktet for interaksjonen finnes i det språklige feltet	L4	5	Jo, i alle fall et helt legitimt forskningsfelt. Men alt behøver jo ikke være diskurshistorie!	Jo, men hvis "slike kategorier" utvikles er de vel ikke "allerede eksisterende".	Dette kunne man jo startet et helt forskningsprogram rundt, kanskje en ide for forskningsrådet? "Arbeiderbevegelsens diskurser" eller noe sånt.
354. Det kan synes som en tilbakevendning til intellektuell historie eller idéhistorie,	a) Noen vil feilaktig oppfatte dette som en overgang til idéhistorie/intellectual history	a) Diskursteorien i historiefaget er ikke det samme som idéhistorie eller intellektuell historie.	Diskursteorien skiller seg fra idéhistorie/intellectual history	P2	a) 5	Ja, nettopp, idéhistorie er og blir litt luftige greier for meg.	Men hvis den drives i så vidt nær dialog med sosialhistorisk viten som den Olstad besitter, så ser jeg da ikke det som noen fare.	Ja, for dem som ikke har fått med seg det kvalitative nye ved diskursteori: Blikket for det språklige feltets relative autonomi. Men det er dumt hvis denne forskningen som Olstad går inn for skal sitte fast i en lineær, teleologisk oppfatning, hvor målet liksom er et stadig høyere nivå, med vårt eget nivå (diskursanalysen) som foreløpig høyeste.

	b) Noen vil feilaktig oppfatte dette som et tilbakeskritt til et historieteoretisk mindre avansert stadium.	b) Idéhistorie/intellektuell historie er ikke på høyde med sosialhistorien. Det er derimot diskursteori i historiefaget.	"		b) 1,3				
	c) Noen vil, med en viss rett, oppfatte dette som en overgang til idéhistorie/intellectual history	c) Diskursteorien i historiefaget har fellesstrekk med idéhistorie/intellektuell historie.	"		c) 5				

<p>355. men en må gå bredere ut enn den tradisjonelle idéhistorien.</p>	<p>Men vi tidligere sosialhistorikere som nå konverterer til DT må søke et bredere forskningsfelt enn tradisjonell idehistorie har gjort.</p>	<p>Uansett hvilket forhold det måtte være mellom diskursteoretisk historiefaglig virksomhet og fagbetegnelse 'idéhistorie' og 'intellektuell historie', er det en forskjell mellom den DT jeg her plederer og idéhistoriefaget slik vi kjenner det. Forskjellen går ut på at DT, i alle fall den som har røtter i sosialhistorien, må arbeide med et bredere forskningsfelt.</p>	<p>Diskursteorien skiller seg fra idéhistorie/intellectual history</p>	<p>P2</p>	<p>1,3,5,6</p>	<p>--</p>	<p>Nettopp, den kan forankres i allmennhistorien, herunder sosialhistorien.</p>	<p>Utvisomt.</p>	
---	---	--	--	-----------	----------------	-----------	---	------------------	--

356. I forbindelse med klassediskursen vil jeg særlig peke på tre hovedlinjer	I forbindelse med vårt tema vil jeg trekke opp et forskningsprogram i tre punkter.	For å få til en diskursteoretisk fornyelse i forskningen om klasse og klassediskurs, stiller jeg opp et forskningsprogram i tre punkter.	Jeg vil trekke fram tre punkter av felles interesse	E4	1,3,5,6	--	--	--	
357. vi kan rette vår oppmerksomhet mot./	--	Her er punktene som vi a) kan, b) bør, c) må arbeide med heretter.	Jeg vil trekke fram tre punkter av felles interesse	E4	1,3,5,6		Dette virker jo konstruktivt.	Her kommer vel nesten forskningsprogrambeskrivelsen.	
358. Jeg tenker for det første på det som kanskje kan kalles «naturrettslige» kategorier	For det første bør vi undersøke kategorier som omfattes av naturrettslig tankegang.	Mitt anbefalte forskningsprograms første punkt er naturrettslige kategorier.	Diskursteorie har konsekvenser for "naturrettslige" kategorier	L6.2	1,3,5	--	--	--	

359. om rett og urett, frihet og ufrihet.	Slike kategorier a) gjelder b) kan f.eks. gjelde --	De naturrettslige kategoriene i første punkt i mitt anbefalte forskningsprogram a) gjelder, b) kan f.eks. gjelde rett vs urett, frihet vs ufrihet.	Diskursteorien kan gi ny innsikt om utviklingen av "naturrettslige" kategorier og begreper	L6.2	1,3,5	--	--	Ja, de begrepene har sannelig ikke vondt av å bli historisert. Vi greier liksom ikke å sortere fra hverandre vår politiske universalisme om menneskerettigheter og vår faglige forståelse av nødvendig variasjon.	
360. Det viktige og vanskelige blir da ikke å etterspore utviklingen av dette i intellektuell og idéhistorisk sammenheng,	Det er ingen kunst på tradisjonelt idéhistorisk vis å følge slike begreper opp gjennom historien.	DT's utfordring mht. de naturrettslige kategoriene ligger ikke i å følge begrepenes utvikling historisk.	Diskursteorien/Den nye historien skiller seg fra idéhistorie og intellectual history	P2	1,3,5	Nei, nettopp, dvs. slik Koselleck arbeider, kan sånt også være nyttig nok.	Her synes jeg kanskje han gjør det litt enkelt for seg ved å satse på at publikum ikke liker idéhistorie eller de intellektuelles historie.	--	

361. men å se hvordan slike begreper han gått inn i	Kunsten er å undersøke hvordan slike begreper har festet seg i	DT's utfordring mht. de naturrettslige kategoriene ligger i å undersøke hvordan slike begreper har festet seg.	Diskursteorien undersøker begrepers spredning	L5	1,3,5	--	--	--	
362. og vært med på å bestemme	og hatt innflytelse over	DT's utfordring mht. de naturrettslige kategoriene ligger i å undersøke hvordan naturrettslige begreper på en (delvis) determinerende måte har festet seg.	Diskursteorien undersøker begrepers spredning	L5	1,3,5	--	--	--	

<p>363. vanlige menneskers oppfatning av verden.</p>	<p>--</p>	<p>DTs utfordring mht. de naturrettslige kategoriene ligger i å undersøke hvordan naturrettslige begreper på en (delvis) determinerende måte har festet seg i vanlige menneskers oppfatning av verden.</p>	<p>Diskursteorien undersøker begrepers spredning og innflytelse på meningsdanning</p>	<p>L5</p>	<p>1,3,5</p>	<p>Jo, men det er viktig. En slags folkets idehistorie, eller mentalitetshistorie, er det det han etterlyser?</p>	<p>Tja, hva er nå et "vanlig menneske"? Hvordan skal vi forstå "vanlig menneske-diskursne", Olstad?</p>	<p>Jo, gjerne vanlige mennesker, men også blant elitene, det må vi ha lov til å si, også i Arbeiderhistorie.</p>	
--	-----------	--	---	-----------	--------------	---	---	--	--

<p>364. Det kan gi grunnlag for å identifisere et reservoar av språklige kategorier</p>	<p>Gjennom en slik undersøkelse kan vi identifisere--</p>	<p>En undersøkelse av hvordan naturrettslige begreper på en (delvis) determinerende måte har festet seg i vanlige menneskers oppfatning av verden vil kunne avdekke et eller flere sett av språklige kategorier.</p>	<p>Diskursteorien identifiserer begreper og kategorier som eksisterer på forhånd</p>	<p>L4</p>	<p>5</p>	<p>--</p>	<p>Slikt er alltid spennende.</p>	<p>Spennende. Jeg tenker meg nesten en katalog her, her kunne man jo samarbeide med noen norskfilologer.</p>	
---	---	--	--	-----------	----------	-----------	-----------------------------------	--	--

<p>365. som var grunnleggende for artikuleringen av endringene i produksjons- og samfunnslivet</p>	<p>--</p>	<p>En undersøkelse av hvordan naturrettslige begreper på en (delvis) determinerende måte har festet seg i vanlige menneskers oppfatning av verden vil kunne avdekke et eller flere sett av språklige kategorier som lå til grunn for artikuleringen av samfunnsmessige endringer, altså i den ikke-språklige virkeligheten.</p>	<p>Diskursteorien identifiserer begreper og kategorier som eksisterte på forhånd</p>	<p>L4</p>	<p>5</p>	<p>Flott skal det være.</p>	<p>Formulert slik er det utmerket. Man kunne tegne seg et slags kart over kategorireservoarer og deres utvikling.</p>	<p>--</p>	
--	-----------	---	--	-----------	----------	-----------------------------	---	-----------	--

366. som utbytting og utslag av klasseinteresser./	--	En undersøkelse av hvordan naturrettslige begreper på en (delvis) determinerende måte har festet seg i vanlige menneskers oppfatning av verden vil kunne avdekke et eller flere sett av språklige kategorier som lå til grunn for at bestemte av samfunnsmessige endringer ble artikulert med begrepene "utbytting" og "utslag av klasseinteresser".	Diskursteorien identifiserer begreper og kategorier som eksisterte på forhånd	L4	5,6	La meg se en gang til: Ved å undersøke hva slags briller som var på torget, skal man undersøke hvordan klassebrillen, nei, jeg får gi opp det bildet.	For eksempel, ja.	Flott.	
--	----	--	---	----	-----	---	-------------------	--------	--

367. På et annet plan kan vi ta for oss utviklingen og spredningen av sosialistiske begreper og kategorier	Det andre punktet, som også befinner seg på et annet plan, gjelder de spesifikke sosialistiske begrepene og kategoriene	Mitt anbefalte forskningsprograms annet punkt er specifikt sosialistiske kategorier.	Diskursteorien kan gi ny innsikt om utviklingen av sosialistiske kategorier og begreper	L6.2	1,3,5,6	--	Et høyere plan?	OK, det er kanskje her arbeidereliten kommer inn.	
368. i en bredere arbeideroffentlighet.	i en ganske bred deoffentlighet på slutten av 1800-tallet som vi kan kalle "arbeideroffentlighet"	Mitt anbefalte forskningsprograms annet punkt er specifikt sosialistiske kategorier slik de utviklet og spredte seg i hva vi kan kalle en "bredere arbeideroffentlighet"	Diskursteorien kan gi ny innsikt om utviklingen av sosialistiske kategorier og begreper	L6.2	1,3,5,6	I ja, er det et annet plan?	Hva mener han med 'et annet plan', det er vil bare tale om inn snevring til ett tema: Sosialismideene.	Bredere enn hva?	

369. Da må arbeiderintellektuelle og sosialistiske pionerer,	I et slikt forskningsprogram blir arbeiderintellektuelle og sosialistiske pionerer viktige.	I mitt anbefalte forskningsprograms annet punkt om sosialistiske kategorier må vi studere de arbeiderintellektuelle og de sosialistiske pionerene.	Slik kan Diskursteorien gi ny innsikt om utviklingen av sosialistiske kategorier og begreper	L6.2	1,3,5,6	--	--	Ja, nettopp	
--	---	--	--	------	---------	----	----	-------------	--

370. som Chr. Holtermann Knudsen og ikke minst snekkesvennen J.O. Ljungdahl,	Selvsagt må dette omfatte Holtermann Knudsen, men enda mer snekkesvennen J.O. Ljungdahl,	Et eksempel på arbeiderintellektuelle og sosialistiske pionerer er herr X, som alle kjenner, men kanskje like mye herr Y, som vi kjenner som har forsket grundig i dette feltet. [Ljungdahl har bare fått en parentes i Olstad 91, s 41]	Diskursteoretisk diskusjon må knyttes til empirisk forankret kunnskap	L6.2	1,5,6,10	--	Ja, men rammes ikke dette av det fryktelige skjellsordet "intellektuell historie", da?	og sikkert mange flere. Gjerne noen kvinner også, forresten, skal vi se, hvem kunne det være?	
--	--	--	---	------	----------	----	--	---	--

371. inn på den historiske scene igjen.	Slike enkeltpersoner må igjen studeres	For å gjennomføre mitt forskningsprograms annet punkt må vi igjen studere viktige enkeltpersoner i arbeiderbevegelsens historie.	Slik kan Diskursteorien gi ny innsikt om utviklingen av sosialistiske kategorier og begreper	L6.2	1,3,5,6	Gjerne for meg, men den bredere arbeideroffentligheten må vel nettopp omfatte mer enn avantgarden? Hvem var nå han Ljungdal, forresten?	Har Holtermann Knudsen vært borte fra scenen? Det visste jeg ikke.	"Igjen", eller for første gang. Det kunne jo hende det dukket opp nye folk i kildene hvis det var dette man lette etter. Ellers lurer jeg på hvor Thrane egentlig blir av. Han utla jo Proudon for tusenvis av norske arbeidsfolk 30-40 år før Olstads glansperiode.	
---	--	--	--	------	---------	---	--	--	--

372. Det innebærer ikke bare analyser av påvirkning gjennom aviser og muntlig agitasjon	Som nevnt kan vi ikke bare gå tradisjonelt idehistorisk til verks	I studiet av arbeiderintellektuelle og sosialistiske pionerer kan vi ikke nøye oss med å gå tradisjonelt idehistorisk til verks	Slik kan Diskursteorien gi ny innsikt om utviklingen av sosialistiske kategorier og begreper	L6.2	5	Nei. "Muntlig", hva mener han?	--	--	
373. (i den grad det er mulig),	selv om det metodisk/kildemessig kan være vanskelig nok, særlig når man vil ha fatt i muntlig agitasjon	Også tradisjonelt idehistorisk undersøkelse av arbeiderintellektuelle og sosialistiske pionerer byr på betydelige kilde-metodiske problemer.	Slik kan Diskursteorien gi ny innsikt om utviklingen av sosialistiske kategorier og begreper	L6.2	5,7,8	Du sier noe, ja.	Ja, det er jo kildemessig ikke helt enkelt, men dette vet jo Olstad alt om.	--	

374. men også å forholde seg til hvordan agitasjonen ble opplevd og forstått av arbeiderbefolkningen,	Vi må også forholde oss til--	Mitt forskningsprograms annet punkt innebærer en undersøkelse av arbeiderbefolkningens resepsjon av den sosialistiske agitasjon.	Slik kan Diskursteorien gi ny innsikt om utviklingen av sosialistiske kategorier og begreper	L6.2	5	--	I en publikasjon som Arbeiderhistorie synes jeg gjerne han kunne gitt noen ideer til kildetyper her.	Ja, det blir metodisk vanskelig. Hvilke kilder har vi egentlig her? Det er ikke min periode, men jeg husker at Koht har endel intervjuer, det er sikkert mange flere.	
375. innenfor deres verden av kategorier og begreper./	For å studere dette må vi kjenne arbeiderbefolkningens daværende begreps- og kategori-reservoar.	Mitt forskningsprograms annet punkt krever undersøkelse av den tidlige arbeiderbefolkningens forhåndenværende begreps- og kategori-reservoar.	Slik kan Diskursteorien gi ny innsikt om utviklingen av sosialistiske kategorier og begreper	L6.2	5	Hvilke kilder vil han bruke her?	--	Krevende.	

376. Den tredje retningen som jeg her vil trekke fram,		Nå følger mitt anbefalte forskningsprograms tredje punkt	Diskursteorien kan gi ny innsikt	P2	1,3,5	--	Her er det altså ikke snakk om 'plan' lenger, men 'retning'. Jeg tror dette er litt ugjenomtenkte synonymmer for "punkter".	Punkt tre.	
377. men som sikkert ikke uttømmer feltet,	Jeg påstår ikke at de tre punktene med sikkerhet gir en fullstendig oppskrift på et heldekkende forskningsprogram.	Jeg er beskjeden, i det jeg innrømmer at mine tre punkter neppe er tilstrekkelige for en heldekkende undersøkelse.	Jeg er beskjeden	E3	1,5	Dette er jo egentlig -- artig. Hvis det er dette han vil, så er det ikke noe å stritte mot, tvert imot.		Nei, og det dukker sikkert opp mye nytt hvis man starter et sånt program.	

378. er utviklingen av standsdiskursen.	--	Mitt anbefalte forskningsprograms annet punkt er utviklingen av standsdiskursen.	Diskursteorien kan gi ny innsikt om utviklingen av standsdiskursen	L6.2	1,3,5,6	Ja, hvordan det gikk med den gamle standstankgangen. Den lever jo side om side med klassebevissthet den dag i dag.	Det er litt vanskelig å se at disse punktene hans er kommensurable størrelser: Katekoretireservoar, sosialismeideer og standsdiskurs.	Ja, det er spennende. Igjen vil jeg spørre: Brudd eller kontinuitet eller side-omside-liv?	
379. Som eksempel kan vi ta den innvandrede typografen Friedrich Paul Schulze,	--	a) Viktige forhold rundt standsdiskursen kan illustreres ved et eksempel fra mitt eget materiale.[Omtales over et drøyt avsnitt i Olstad 91]	Diskursteoretisk diskusjon må knyttes til empirisk forankret kunnskap	L6	a) 7,10	--		--	
		b) Jeg er en arbeiderhistoriker å regne med	Jeg er en historiker å regne med	E1	b)1				

380. som i 1880-årenes Kristiania ut fra den eksisterende standstankegangen argumenterte	Schultze argumenterte ut fra eksisterende standstankegang. [jf 383]	Eksemplet fra mitt eget materiale gjelder en innvandret typograf som argumenterte i pakt med eksisterende standstankegang.	Slik kan Diskursteorien gi ny innsikt om utviklingen av standsdiskursen	L6.2	7, 10	--	--	--	
381. for enhet og samarbeid mellom mestere og svenner.		Mitt eksempel anskueliggjør tanken om enhet og samarbeid mellom mester og svenn.	Slik kan Diskursteorien gi ny innsikt om utviklingen av standsdiskursen	L6.2	7,1	--	--	--	

382. Det trer her fram en type «samarbeids-holdninger»,	Schultz' samarbeids-tankegang var ny. [jf 380]	Tanken om en-het og samar-beid mellom mester og svenn var av re-lativt ny dato.	Slik kan Diskurste-orien gi ny innsikt om utviklingen av stands-diskursen	L6.2	5,1	--	--	Ja, kanskje har denne sa-marbeidesdiskursen over-levd mer enn vi aner. Jeg tenker på arbeidsfolk som i dag frivillig går ned i lønn for å redde bedriften.	
383. som verken var klart innenfor en stands- eller en klas-sediskurs,	Schultz' nye samar-beidstankegang be-fant seg ikke klart innenfor standsdis-kursen, heller ikke klassediskursen. [jf 380 og 382, den mu-lige selvmotsigelsen får jeg ikke fram i topos-kolonnen.]	Samarbeidstan-ken mes-ter/svenn kan ikke plasseres klart i verken stands- eller klassediskurs.	Slik kan Diskurste-orien gi ny innsikt om utviklingen av stands-diskursen	L6.2	5	Jo, såne har vi jo pleid å se på bare som representanter for det forgangne.	--	Ingen snakker jo foraktelig om "klassesamarbeid" i dag. Kanskje det er en lang, ubrutt lenke – OK da – fra standsdiskursen.	

<p>384. men inneholdt elementer som kunne gå inn i begge sammenhenger.</p>	<p>--</p>	<p>Samarbeidstanken mes-ter/svenn har elementer både fra stands- og klassesdiskursen.</p>	<p>Slik kan Diskursteorien gi ny innsikt om utviklingen av standsdiskursen</p>	<p>L6.2</p>	<p>5</p>	<p>En sånn overgangs-tenkemåte, interessant.</p>	<p>Kanskje henger dette bedre sammen enn jeg umiddelbart så: først kartlegges de forhåndenværende kategoriene som var felles for "de brede lag", dernest utforskes utviklingen av sosialistisk tenkning blant utvalgte grupper, dernest utforskes en overgangs-tenkemåte som ikke nødvendigvis var dømt/determinert til å tape for klasses-tenkemåten.</p>	<p>Jo, men nå fikk jeg visse second thoughts omkring denne tanken om at diskursene etterfølger hverandre som kuhnske paradigmer. Det kan jo hende de lever side om side!</p>	
--	-----------	---	--	-------------	----------	--	--	--	--

385. Note\Eksempelene her bygger på Olstad 1987./\Note slutt	Enkeltpersonene jeg her har nevnt kan man lese om i min doktor- avhandling.	a) Personek- semplene knyttet til stands- og tid- lig sosialisme- drøftingen er hentet fra min doktoravhand- ling.	Jeg fornyer	E1	a) 2	--	--	--	
		b) Jeg er en ar- beiderhistoriker å regne med.	Jeg er en historiker å regne med	E1	b) 1				
386. Vi kan se dette som en illustrasjon av Cabreras ord	Mitt siste eksempel belyser Cabreras ord	Mitt siste ek- sempel kaster lys over en C- tese	Jeg bygger min fram- stilling på Cabrera	E1.1	1,5	Jeg må innrømme at jeg begynner å like disippelen bedre enn gurun.	--	--	
387. om at enhver diskurs har rot i en eldre diskurs,	om – som vi har vært inne på i for- bindelse med vår ”ubrutte kjede” at--	C skriver at en- hver diskurs har rot i en eld- re diskurs	Diskurs må forstås his- torisk- organisk- lineært	L5	5	Bra, det er jo net- topp ikke diskon- tinuitet.	Jo, men det er vel sagt gjennom det- te med den ubrut- te kjeden.	Nettopp, der er jeg litt skeptisk.	

388. og bærer selv fram den diskurs som skal avløse den.	han sier også at den nye diskursen bæres fram av den den foregående	C skriver at rot-diskursen bæres fram den nye	Diskurs må forstås historisk-organisk-lineært	L5	5	Det er jo Hegel og Engels godt som noe, er det ikke det da?	--	Det er dette jeg kaller genetikk.	
389. I den forstand blir det en begrepskjede som aldri brytes.	Det er dette jeg mente med en ubrutt kjede i denne delens overskrift	Cs teori om diskursforandring går ut på at det foregår en kontinuerlig meningsproduksjon som betinger stadige diskursforandringer	Diskurs må forstås historisk-organisk-lineært	L5	5	Bra,	Nettopp.	Hvorfor én kjede? Hvorfor ingen brudd?	
390. Det er en kjede som stadig utvikler seg så å si på avstand fra virkeligheten,	Vi bør forestille oss den diskursive kjeden som lokalisert et stykke unna virkeligheten.	Vi bør forestille oss den diskursive kjeden som lokalisert et stykke unna virkeligheten.	Diskurs må forstås relativt autonomt og historisk-organisk-lineært	L5	5	Au, der kom den igjen, men det er bra han sier "så å si".	"Så å si på avstand". Jeg synes ikke denne metaforikken er særlig produktiv.	En kjede som vikler seg ut, jeg vet ikke om dette er metaforer jeg ville brukt. Jeg liker nok bedre dette med "terrenget".	

391. gjennom de språklige kategoriene som er tilgjengelige./		Diskursutvikling skjer gjennom de til enhver tid tilgjengelige språklige kategoriene	Artikulasjonen av virkeligheten skjer gjennom språklige kategorier og begreper som eksisterer på forhånd	L4	5	Jada, den har vi oppfattet nå.	Og her gjentas dette enda en gang uten diskusjon.	--	
392. Det er grunn til å understreke dette,	a) --	Teorien om diskursdannelse er meget viktig.			3,5	Understreke hva da?	Ja, hvorfor egentlig?	Understreke kjeden og det ubrutte nok engang.	
	b) Grunnen til at jeg gjentar dette så mange ganger		Dette er et viktig poeng	E4					

<p>393. ettersom det i sosialhistorien har vært en tendens til å se visse kategorier og begreper som mer gyldige uttrykk for virkeligheten enn andre.</p>		<p>Den diskursteoretiske betraktningsmåten utgjør et viktig korrektiv til sosialhistorien pga dennes tendens til å se visse kategorier og begreper som mer gyldige uttrykk for virkeligheten enn andre.</p>	<p>Sosialhistorien pleier romme visse dårlig begrunnede hierarkiseringer mellom begreper</p>	<p>L1</p>	<p>1,3, 5,6</p>	<p>Ja, jo, men hvis en gal mann i Kristiania sier "Buxla" og naboen "klassekamp", så vil jeg hevde at det andre er et mer gyldig uttrykk for virkeligheten enn det første!</p>	<p>Det er både metodisk og teoretisk et viktig poeng, det er jeg enig i. Jf. også diskusjonen om Seips berømte "vikarierende motiver".</p>	<p>Åja, men det er jo en annen sak, og her er jeg enig. Det er litt teit med sånne hierarkier av begreper.</p>	
---	--	---	--	-----------	-----------------	--	--	--	--

<p>394. Som at standstankegangen så å si skjulte de virkelige klasseforholdene,</p>	<p>--</p>	<p>Et eksempel på feilaktig sosialhistorisk tankegang hvor visse kategorier og begreper betraktes som mer gyldige uttrykk for virkeligheten enn andre er forestillingen om at standstankegangen skjulte de virkelige klasseforholdene.</p>	<p>Sosialhistorien pleier romme visse dårlig begrunnede hierarkiseringer mellom begreper</p>	<p>L1</p>	<p>1,3,5,6</p>	<p>Jo, den skygget for den nye virkeligheten som var på vei.</p>	<p>Nettopp, er det ikke hele "mistan- kens hermeneu- tikk" han her an- fekte?</p>	<p>--</p>	<p></p>
---	-----------	--	--	-----------	----------------	--	---	-----------	---------

<p>395. og at disse i og med utviklingen av produksjonsforholdene på 1800-tallet framtrådte mer nakkent;</p>	<p>--</p>	<p>Et eksempel på feilaktig sosial-historisk tankegang hvor visse kategorier og begreper betraktes som mer gyldige uttrykk for virkeligheten enn andre er forestillingen om at standstankgangen skjulte de virkelige klasseforholdene, som etter hvert trådte fram i lyset pga endrede produksjonsforhold.</p>	<p>Sosialhistorien pleier romme visse dårlig begrunnede hierarkiseringer mellom begreper</p>	<p>L1</p>	<p>1,3,5,6</p>	<p>Den holder fremdeles.</p>	<p>--</p>	<p>--</p>	<p></p>
--	-----------	--	--	-----------	----------------	------------------------------	-----------	-----------	---------

396. dermed kunne klasseforholdene for første gang gripes og forstås slik de virkelig var.	--	Ifølge tradisjonell og feilaktig sosialhistorisk tankegang kunne klasseforholdene først når de ble erkjent kunne forstås "slik de virkelig var".	Sosialhistorien pleier romme visse dårlig begrunnede hierarkiseringer mellom begreper	L1	1,3,5,6	Joda.	--	Å, det er det han mener. Jo, det er klart at hvis virkelighet og språk går hånd i hånd, så finnes det ikke noe "egentlig" bak overflaten.	
--	----	--	---	----	---------	-------	----	---	--

<p>397. I diskursanalysen kan vi ikke tenke slik.</p>	<p>a) Hvis vi vil benytte de skarpere redskaper som DT tilbyr, må vi gi avkall på en slik tankegang.</p>	<p>a) Hvis vi vil benytte de skarpere redskaper som DT tilbyr, må vi gi avkall på en slik tankegang.</p>	<p>Diskursteorien avviser skillet mellom virkelighet og skinnvirkelighet</p>	<p>L2</p>	<p>a) 1,3,5 og 6</p>	<p>Huffda. Lær oss å tenke, Olstad.</p>	<p>Godt. Når det først skal være diskurs, synes jeg dette er en glimrende måte å argumentere på.</p>	<p>Tante Sofie.</p>	<p>H: Nei, det er jo da nettopp uttrykk for at eh det standpunktet han da kritiserer, det er jo da nettopp basert på at klasse er noe som eksisterer, og mens'n altså kan framstå, skal vi si, i eh skjult form eller dekk, som for eksempel, i et . som stender og som i et standssamfunn eh fra "standssamfunn til klasse-samfunn", er jo et vanlig begrep og tittel på en historisk bok som ser det på denne måten ut fra eh hans eh diskurs eh, altså Olstads diskurs-eh standpunkt nå, så vil jo det da bli feil, fordi det, det er jo da nettopp eh en klasse-diskurs er ikke mere riktig eller gal for den saks skyld enn en standsdiskurs eller hvilken som helst annen diskurs, de de er eh, de er diskurser som er eff, mer eller mindre effektive der og da, den ene æ'kke riktigere eller galere enn den andre.</p> <p>ET: Mm. . Ja, der ramler jeg av lasset altså, hos, i forhold til Finn, fordi at etter min mening da, så eh sier Finn her at du kan ikke si no om virkeligheten i det hele tatt.</p>
---	--	--	--	-----------	----------------------	---	--	---------------------	--

	b) Slik tankegang er avleggs.[kopierte fra 263]	b) Slik tankegang er avleggs.[kopierte fra 263]=	"		b) 1,3				
398. Med klassediskursen kommer vi ikke nærmere virkeligheten;	--	Det er ikke slik at man via diskurser, som f.eks. klassediskursen, kommer nærmere – eller fjernere fra virkeligheten.	Diskursteorien avviser skillet mellom virkelighet og skinnvirkelighet	L2	1,3,5,6	--	Godt.	--	

<p>399. den er bare en annerledes måte å artikulere virkeligheten på</p>		<p>En diskurs, f.eks. arbeiderdiskursen, er en annen måte å artikulere den ikke-språklige virkeligheten på, den er ikke mer eller mindre dekkene for "den egentlige virkeligheten" [nb paradoksalt vis a vis selvreferanseproblemet]</p>	<p>Diskursteorien avviker mellom virkelighet og skinnvirkelighet, ulike diskurser er bare ulike artikuleringer</p>	<p>L2</p>	<p>1,3,5,6</p>	<p>Jeg gjentar: "Bux-la!"</p>	<p>Nettopp. Dette er og blir det beste poenget i både denne Cabreras og Olstads artikkel.</p>	<p>Jo, men den er jo mer relevant, da.</p>	
--	--	--	--	-----------	----------------	-------------------------------	---	--	--

400. (som riktignok kan sies å være mer sosialt effektiv i visse situasjoner).		I stedet for tanken om at en diskurs er mer dekkende for den faktiske virkeligheten enn en tidligere eller senere diskurs må vi holde fast ved tankegangen om at den ene er mer sosialt effektiv enn den andre i bestemte situasjoner.	Ulike diskurser er bare ulike artikuleringer, men noen er mer effektive enn andre	L5.1	1,3,5	Buxla!	Her kunne vi ikke erstatte med 'adekvat'.	Ja, nettopp.	
401. Vi kan altså ikke tale om en framgang i klassebevissthet.	a) Innenfor DT kan vi ikke lenger tale om--	a) DT gir ikke rom for en tanke om f.eks. "framgang i klassebevissthet"	Diskursteorien avviker skillete mellom virkelighet og skinnvirkelighet	L2	a) 1,3,5,6	Her glipper det igjen.	Nå?	Jo, hvorfor ikke, egentlig?	

	b) Det gir ikke lenger mening å tale om--	b) Blant historikere burde det ikke lenger være rom for en tanke om f.eks. "framgang i klassebevissthet"	"		b) 1,3,6				
402. Bevissthet er verken sann eller falsk,	--	a) DT gir ikke rom for et skille mellom "falsk" og "sann" bevissthet	Diskursteorien avviker mellom virkelighet og skinnvirkelighet	L2	a) 1,3,5,6	Buxla! Brutus!	--	Jo, men framgang i bevissthet behøver jo ikke by "mer sann", men kanskje "mer helstøpt" eller noe sånt.	
		b) Blant historikere burde det ikke lenger være rom for et skille mellom "falsk" og "sann" bevissthet	"		b) 1,3				

403. men resultatet av en bestemt artikkelasjon av virkeligheten./	--	a) Innenfor DT ses bevissthet som resultatet av en bestemt artikkelasjon av virkeligheten.	Virkeligheten artikkelles i diskursen	L4	a) 1,3,5,6	Men noen artikkelasjoner er da død og pine mer relevante, gjerne "effektive" enn andre! Jorda var ikke flat dengang folk trodde den var flat.	Jo, men den kan jo være mer og mindre adekvat i forhold til virkeligheten.	Joda, enda en gang.
		b) Historikere bør se på bevissthet som resultatet av en bestemt artikkelasjon av virkeligheten.	"		b) 1,3			
404. Et slikt syn må føre til en nytenkning og reformulering	--	a) Konvertering til DT må innebære betydelig nytenkning	Diskursteorien er fornyende	P2	a) 5	Jeg kan tenke meg det.	Jeg var litt lei for dette forrige ledet, for meg åpner det i alle fall ikke for den interaksjonen han har lovet oss å utrede.	Ja, det er egentlig bra at han insisterer så sterkt.

		b) Vi historikere bør nå konvertere til DT, noe som vil innebære betydelig nytenkning.	Historikere må våge å bruke begrepet diskurs	P2	b) 1,3,5				
		c) Vi arbeiderhistorikere bør nå konvertere til DT, noe som vil innebære betydelig nytenkning.	Historikere må våge å bruke begrepet diskurs	P2	c) 1,3,5,6				

405. av klassiske problemer knyttet til arbeiderklassens og arbeiderbevegelsens historie.	Reformuleringen og nytenkningen gjelder klassiske problemer som a) politisk interesserte mennesker, b) historikere, c) norske historikere, d) arbeiderhistorikere har vært opptatt av.	DT vil innebære en viktig fornyelse av norsk arbeiderhistorie.	Diskursteorien er fornyende og relevant for arbeiderhistorie	P2	3,5,6	Jo, hvis virkeligheten bare er meningsløse fakta, må det nok reformuleres til!	--	--	
406. Det gjelder for eksempel diskusjonen om årsakene til den særnorske radikalismen etter den første verdenskrigen,	--	Ett tema hvor DT vil innebære en betydelig arbeiderhistorisk fornyelse gjelder den særnorske radikalismen etter første verdenskrig	Slik kan diskursteorien virke fornyende på arbeiderhistorien	L6	2,5,10	--	--	Spennende.	

407. som gjerne har tatt utgangspunkt i sosiale forhold som industrivekst og flyttebevegelser.	--	Tradisjonelle forklaringer på dette, som DT vil utfordre, er industrivekst og flytting.	Slik kan diskursteorien virke fornyende på arbeiderhistorien	L6	2,3,10	Jo, det kan være interessant med mer mentalitetsmessige forklaringer, hvis det er dit du vil.	Det utgangspunktet kan man jo gjerne beholde, dermed blir det vel mer supplering enn ”reformulering” av tidligere historieskrivning.	--	
408. Innenfor diskursteorien forsvinner bildet av sosiale forhold som dikterer en særnorsk radikalisme.	--	DT gir ikke rom for bildet av sosiale forhold som dikterer den særnorske radikalismen i tiden etter første verdenskrig.	Diskursteorien tillater ikke kausalitetsforklaringer fra sosiale forhold til ideologi	L2	1,3,5,10	Man kan ikke tryllevekk godt dokumenterte årsaks-sammenhenger ved å vifte med en ny teori!	Jo, men enda en gang, en refleksreaksjon (!) fra undertegnede: Det finnes andre former for interaksjon og sammenheng enn refleks.	Nettopp.	

409. I stedet må vi fokusere på artikuleringen av samfunnsendringer,	--	Hvis vi konverterer til DT, må vi i stedet gi rom for bildet av samfunnsendringenes artikulering.	Virkeligheten (endringene) artikuleres i diskursen	L4	1,3,5,10	--	Ja, eller "i tillegg".	--	
410. altså interaksjonen mellom virkeligheten og de begreper og kategorier	--	DT: Artikulasjon av samfunnsendringer er uttrykk for interaksjon mellom ikke-språklig virkelighet og det språklige feltets begreper og kategorier	Det foregår en interaksjon mellom diskurs og ikke-språklig virkelighet	L3	5	Ja, interaksjonen. Her er det mye skrik og mye ullprat.	Nettopp.	--	

411. som står til rådighet for å gripe denne virkeligheten.	--	DT: Artikulasjon av virkelighet må bygge på allerede eksisterende begreper og kategorier.	Artikulasjonen av virkeligheten skjer gjennom språklige kategorier og begreper som eksisterer på forhånd	L4	5	--	Dette er bedre enn det evige "allerede fiks ferdig eksisterende"	Spennende program. Måtte vært morsomt å gå i gang med!	
412. Det er ikke meningen her å foregripe en slik,	Meningen med denne artikkelen har ikke vært å starte på den slik analyse.	Hensikten med herværende artikkel er ikke å starte på en diskursteoretisk analyse av den særnorske radikalismen etter første verdenskrig.	Jeg skal bare antyde et fornyende forskningsprosjekt	L6	2	--	Jeg vil da gjerne ha analysen med det samme, i alle fall en smakebit.	--	

413. nødvendigvis mangefasettert analyse.	--	En diskursteoretisk analyse av den særnorske radikalismen etter første verdenskrig må inneholde mange fasetter.	Diskursteorien viser kompliserte prosesser	L6	2,5	Jo, men gi oss i alle fall litt kjøtt på beinet, da.	Det gir ingen unnskyldning for ikke å risse den opp.	Nei, men du kunne gjerne gi noen flere stikkord.
414. Det er imidlertid fristende å rette oppmerksomheten mot selve artikulasjonen,	Jeg kan likevel ikke la være med å anbefale at man starter med å se på selve artikulasjonen	Jeg tror det i en diskursteoretisk analyse av den særnorske radikalismen etter første verdenskrig vil være fruktbart å starte med selve artikulasjonen	Jeg skal bare antyde et fornyende forskningsprosjekt	L6	2,5,10	Jålebukk.	Jo, men det ligger jo i forlengelsen av alt du hittil har skrevet.	Ja, det er vel poenget.

415. og ikke minst den radikale agitator, folkefører og nettverksbygger Martin Tranmæls betydning./	--betydning for artikuleringen.	Hvis man i en diskursteoretisk analyse av den særnorske radikalismen etter første verdenskrig følger mitt råd og starter med selve artikuleringen, vil arbeiderleder Z måtte stå helt sentralt.	Diskursteoretisk diskusjon må knyttes til empirisk forankret kunnskap	L6	1,3,5,10	Men det er da ingen som har nektet for at Tranmæl også var viktig! Men han sådde ikke sine frø i løse lufta.	Jo, det er jo én ide, og kanskje ikke særlig original en. Var det noe slikt han etterlyste i sin opposisjon til Bjørgum? Jeg husker ikke helt.	Jo, men det er vel flere enn han som artikulerer, du sa jo dette ikke skulle være tradd idéhistorie.	
416. Diskursanalysen fører oss inn i et komplisert og uoversiktlig felt,	--	a) DA er faglig spennende og utfordrende			2,5	Jeg akter ikke å bli ført noe som helst sted av nye teorier og guruer.	--	Ja	
		b) Ingen må tro at vi historikere gjør det lettere for oss selv ved å konvertere til DA	Diskursteorien viser kompliserte prosesser	L6					

417. med stadige endringer over tid	DA forlanger at man har øye for stadige historiske forandringer	DA forlanger av historikeren at han/hun har øye for og er åpen for stadige historiske forandringer	Diskurs må forstås historisk-dynamisk	L5	2,5	Endring er enhver historikers hovedbeskjeftigelse. Intet nytt.	--	Ja, og ikke nødvendigvis bare kontinuerlige.
418. og ikke minst variasjoner mellom ulike miljøer.	og kanskje særlig for synkron og diakron variasjon mellom ulike miljøer a) i samfunnet, b) i det vi henregner til arbeiderklassen-/bevegelsen	DA forlanger av historikeren at han/hun har øye for og er åpen for synkron og diakron variasjon mellom miljøer	Diskurs må forstås som synkront mangfoldig	L5	2,5	Joda, men hva er det nye her?	Det er godt at han minner om dette.	Nemlig.
419. For så vidt kan den bidra til å løse opp i de problemene som Grove og Heiret reiser.	Dermed kan DA hjelpe folk som Grove og Heiret med problemer som variasjonen mellom Stord og Oslo.	DA kan være et tjenlig redskap for å løse mine to andre kritikerer til nå uløste problemer.	Diskurstorien kan hjelpe mine kritikere B	L6	1,2,5	Her kommer kanskje litt kjøtt.	Det var jo en konstruktiv vri. Kommer han tilbake til Terjesen også?	Det er fremdeles litt ovenfra-og-nedad over omtalen hans av disse kritikerne.

420. Deres resultater framtrer som paradoksale	Med deres ikke tilstrekkelig skarpe redskaper framstår resultatene som paradoksale	Med mine to andre kritikeres ikke tilstrekkelig skarpe redskaper framstår resultatene deres som paradoksale	Diskursteorien kan hjelpe mine kritikere B	L6	3,5	--	Igjen dette 'framtrer som'.	--	
421. i forhold til påstandene i Arbeiderklassens vekst og fall.	Jeg har selv levert disse litt sløve redskapene	Jeg har selv levert mine to andre kritikere disse litt sløve redskapene gjennom min her kritiserte bok.	Mine tidligere teorier er utilfredsstillende	E2	1,5	--	--	--	
422. Den samme utvikling av sosiale relasjoner mellom partene i arbeidslivet	--	Jeg har selv studert og analysert samme type utvikling i arbeidslivet som mine to andre kritikere	Slik kan diskursteori hjelpe mine kritikere B	L6	1, 5,7,10	--	--	--	

423. som skal ha bidratt til «arbeiderklassens fall»,		Den type utvikling i arbeidslivet som både jeg og mine to andre kritikere har studert, skal ifølge meg selv ha bidratt til "arbeiderklassens fall"	Slik kan diskursteori hjelpe mine kritikere B	L6	1,3,5,10				
424. blir hos Grove og Heiret en årsak til at det på 1960-tallet,		Hos mine to andre kritikere framstår den type utvikling i arbeidslivet som både de og jeg har studert som årsaksforklaring til et fenomen på 1960-tallet, altså samtidig med at jeg har postulert "arbeiderklassens fall"	Mine kritikere B gir utilfredsstillende forklaringer	E2	1,5,6,10				

425. og først da,	--	Jeg vil understreke at mine to andre kritikere plasserer dette fenomenet samtidig som mitt "arbeiderklassens fall"	Mine kritikere B gir utilfredsstillende forklaringer	E2	1,3,10	--	--	--	
-------------------	----	--	--	----	--------	----	----	----	--

426. blir «meningsfylt å tala om Stordarbeidarane som ein del av arbeidarklassen».	--	Fenomenet gjelder Stordarbeidernes inkorporering i arbeiderklassen.	Mine kritikkere B gir utfredstillende forklaringer	E2	5,1	Jo, men det er interessant. Det må vel forklares gjennom den interaksjonen mellom bevissthet og virkelighet som Olstad nå har lovet så lenge uten å innfri.	Dette er spennende resultater. Men hvorfor sammenliknes ikke Skottland og Vestlandet, for eksempel? Det kan jo hende at denne ubruttede kjeden kan plassere Olstad ubevisst inn i en nasjonal diskurs som verken er effektiv eller adekvat i dag.	Ja, her ligger jo en diskursteoretisk analyse rett oppe i dagen, egentlig rart at vi ikke ser det med en gang. Det er så mye vanetenkning i dette faget!	
427. Note\ Se særlig s. 135 i Grove og Hei-ret 1998.Note slutt		a) her kommer en litteraturhevisning	Leseren kan selv kontrollere	E4 ^a	a) og b 2	--	--	--	
		b) dette er å forstå som en vitenskapelig artikkel	Jeg bedriver vitenskap	E1#					

<p>428. I diskursanalysen kan vi ikke nøye oss med så enkle resonnementer</p>		<p>a) Hvis vi vil benytte de skarpere redskaper som DT tilbyr, må vi ha større intellektuelle ambisjoner enn dem mine to andre kritikere legger for dagen.</p>	<p>Diskursanalysen gir avanserte resonnementer</p>	<p>L6</p>	<p>a) 5</p>	<p>Nei, diskursanalysen har mye finere ord. La meg gjette: Nå sier han "Allerede eksisterende kategorier og begreper" + "meningsproduksjon" i en ikke nærmere omtalt "interaksjon", men for all del ikke "direkte årsakssammenheng" med virkeligheten, fører til – men selvsagt ikke kausalt – dannelsen av en forsinket "arbeiderdiskurs" vestpå.</p>	<p>--</p>	<p>Den der Tan- te Sofie- mentaliteten tror jeg får lesere til å hoppe av.</p>	<p>H: Ja at det er det samme her, at eh det er diskursen som bestemmer eh skal vi si klassebegrepets vekst og fall, lever så å si sitt eget liv, og at man kan'ke da knytte det til den konk, uten videre til den konkrete utviklingen på Stord verft og og eh bakgrunnen til de som arbeider der, de kommer da fra ikke fra tradisjonell arbeiderklasse miljø slik som de ofte gjorde på på Østlandet, men fra fra eh primærnæringer og og miljøer med andre holdninger og tradisjoner enn tradisjonelle arbeiderklasse miljøer, eh, men de vil jo da være mindre interessant for eh for eh Finn Olstad, for det er jo da nettopp, eh som han sier, det vil bli for enkelt å knytte det til sånne sosiale prosesser, det er diskursen som her til syvende og sist det må knyttes til utviklingen av diskursen for å bli bli meningsfull. Eh akkurat på dette punktet så så har han da sjøl hatt eh hatt et spørsmålstegn ved ved Finn Olstads eh teorier om arbeiderklassens fall, da, fra fra sekstitallet, eh men det er jo da også standpunkter han sjøl ikke lenger forfekter, så det er forsåvidt ikke så veldig interessant å @polemisere mot dem@ kanskje i dag.</p>
---	--	--	--	-----------	-------------	--	-----------	--	--

		b) Vi bør i dag ha større intellektuelle ambisjoner enn dem mine to andre kritikere legger for dagen.	"		b) 1,3				
429. om forholdet mellom virkelighet og bevissthet,		Det forholdet hvor vi bør ha større intellektuelle ambisjoner gjelder forholdet mellom virkelighet og bevissthet.	Diskursteorien gir avanserte resonneringer om forholdet språk/virkelighet	L4	5	--	--	--	
430. som jo først konstitueres gjennom det språklige feltet.	Ifølge DT konstitueres som vi har sagt noen ganger bevissheten første i det språklige feltet	DT: Bevissthet konstitueres første i det språklige feltet.	Menings- skaping foregår i diskursen	L4.1	5	Jada.	Der kom den igjen. Jeg kan ikke skjønne at han trenger dette.	Bra at han insisterer.	

431. Kan ikke en del av forklaringen ligge i selve språket,	--	Mine to andre kritikere vil gjøre klokt i å søke sine foreklaringer i selve språket	Menings- skaping foregår i diskursen	L4.1	3,5	En del av forklaringen, men langt fra hele.	"Selve språket".	--	
432. det vil si forskjellene innenfor det diskursive feltet?	--	Med "selve språket" tenker jeg på forskjellene innenfor det diskursive feltet.	Menings- skaping foregår i diskursen	L4.1	5	Jada.	Hva menes egentlig med dette?	Jo, nettopp.	
433. Mens arbeiderne ved for eksempel de store skipsverftene ved Oslo-fjorden kunne forholde seg til en etablert klassesdiskurs,	--	En DT-forankret forklaring på det ene av mine to andre kritikeres empiriske funn kan være at arbeiderne ved Oslo-fjorden var fortrolige med en godt etablert klassesdiskurs.	Slik kan diskursteori hjelpe mine kritikere B	L6	1,3,5,6,10	--	De var vant til å se på seg selv som arbeiderklasse.	Ja, men hvorfor?	

434. kan dette på Stord ha vært, om ikke ukjent,	--	En DT-forankret forklaring på det andre av mine to andre kritikeres empiriske funn kan være at Stordarbeiderne vestpå manglet fortrolighet med klassediskursen.	Slik kan diskursteori hjelpe mine kritikere B	L6	1,3,5,6,10	--	--	Nei, det kan jo ikke ha vært ukjent. Tenk nå på Sauda og Rosenberg og Husnes og alt dette her. Er det så langt unna Stord, da?	
435. så i hvert fall en fjern mulighet før 1960-årene.	--	Stordarbeiderne var ikke ukjent med klassediskursen, men var ikke tilstrekkelig fortrolig med den til å kunne gå inn i den før 1960-årene.	Slik kan diskursteori hjelpe mine kritikere B	L6	1,3,5,6,10	Dette er et interessant tema, men jeg ser ikke hva ordet "diskurs" bidrar med.	De var ikke før 1960-årene vant til å se på seg selv som arbeiderklasse.	Jo, dette er interessant.	

							Jeg forstår ikke med min beste vilje hva nytt disse formuleringene egentlig bringer.		
436. Ville ikke det være en undersøkelse verd?/	I. Jeg vil reise spørsmålet overfor a) herværende årboks lesere b) Grove og Heiret om ikke en undersøkelse med en slik hypotese som utgangspunkt ville være av interesse.	Jeg a) spør om ikke, b) erklærer at, en undersøkelse av mine to andre kritikeres materiale langs disse linjer betimelig.	Jeg bare antyder et fornyende forskningsprosjekt	E4	1,5,6,10	Sikkert, det skader i hvert fall ikke.	Jo, en undersøkelse av "klassediskursens" utvikling vis a vis foregående diskurser de to stedene ville da være helt utmerket.	Absolutt.	
	II. En undersøkelse langs disse linjer er meget betimelig.								

<p>437. For meg framstår ikke minst problemene knyttet til 1970-årenes radikalisme som en praktisk prøve på diskursteoriens relevans.</p>	<p>a) Jeg har selv ikke bestemt meg for å konvertere til DT. En av de ting jeg vil prøve dens relevans på er--</p>	<p>a) Jeg vil gjerne, før jeg bestemmer meg for å konvertere til DT, prøve den ut på problemet med å forklare 1970-tallsradikalismen.</p>	<p>Diskursteorien må testes mot klassiske historiske diskusjonstemaer</p>	<p>L6</p>	<p>3,5,6</p>	<p>Så han er ikke helt overbevist?</p>	<p>Ja, her kommer vel unektelig de materialistiske forklaringene mere til kort.</p>	<p>OK, det er en artig vri.</p>	
	<p>b) Tvilende lesere anbefales å teste DT på--</p>	<p>b) De lesere som er i tvil om DTs relevans, bør prøve den på problemet med å forklare 1970-tallsradikalismen.</p>							

438. Det er problematisk å gi noen overbevisende sosial forklaring på denne radikalismen.	Jeg har ikke sett, og tror heller ikke jeg vil få se en overbevisende sosial-	Det er neppe mulig å forklare 1970-tallsradikalismen ved sosiale årsaker.	Kausalforklaringer fra sosiale forhold er utilfredsstillende	L2	5,1	Jo, det innrømmer jeg.	I alle fall hvis man opererer med et svevert begrep om det sosiale.	Ja, jo. Det var jo disse ungdomskullene da, som visste at deres yrkesmessige framtid var helt annerledes enn etterkrigsgenerasjonenes.	
439. I Arbeiderklassens vekst og fall ble den vel nærmest betraktet som en slags «skinn-radikalisme»	Jeg har selv prestert en lite overbevisende forklaring ved å betrakte den som "skinnradikalisme"	a) Jeg har selv i den boka som her kritiseres gitt fenomenet en lite overbevisende forklaring ved å betrakte den som "skinnradikalisme"	Diskursteorien avviker skillet mellom virkelighet og skinnvirkelighet	L2	1, 5,6	Ja, og det er løgn. Jeg ble selv radikalisert på 60-tallet, og er sørenmeg like radikal ennå. Hva er skinnradikalisme når den er dønn ærlig ment?	-	Ja, det er bra han tar et oppgjør med sånt no.	

		b) Jeg går ikke av veien for å kritisere min egen faglige fortid nådeløst.	Jeg fornyer, også gjennom kritikk av min egen, faglige fortid	E1					
440. («krusninger på overflaten»)	Ordrett sitat: Krusninger på overflaten	Uttrykket jeg brukte om 70-tallsradikalismen, som jeg nå åpent innrømmer har dårlig forklaringskraft, var «krusninger på overflaten»	Diskursteorien avviser skillet mellom virkelighet og skinnvirkelighet	L2	1,5,6	Ja, det synes jeg er mye av en hån. Jeg husker pussig nok ikke at han skrev dette.	Jo, men hvis man først har definert hva som er nederst og øverst, kan man jo gjerne plassere det på overflaten, uten at det trenger være "skinn". Og hvis denne radikalismen egentlig fikk lite å si for samfunnsutviklingen, hvilket jeg egentlig betviler, så er jo 'krusninger' et greit ord.	Han har jo vært skikkelig materialist, gitt.	

441. Note\ Olstad 1991, s. 160-161.\Note slutt		a) Her er litteraturhenvisingen	Leseren kan selv kontrollere	E4□	2				
		b) Dette har status som en vitenskapelig artikkel.	Jeg bedriver vitenskap	E1#					
442. noe som ikke går innenfor en diskursanalyse;	En slik forklaring er det ikke rom for i DA.	En forklaring som den jeg tidligere ga på 70-tallsradikalismen er det ikke rom for i DA.	Diskursteorien avviser skillet mellom virkelighet og skinnvirkelighet	L2	1,3,5	Nei, hvis den vaksinerer mot sånn arrogantse, er det bra.	Den er visst svært restriktiv, denne diskursanalysen. Spøk til side, det er bra at han er så vidt stringent.	Det ble litt mindre "å fy a meg"-retorikk.	
443. ingen diskurs vil være mer eller mindre overflatisk enn noen annen. /	Innen DA vil jo--	Da: Ingen diskurs er overflatisk	Diskursteorien avviser skillet mellom virkelighet og skinnvirkelighet	L2	5	Tja,for en del 70-tallsradikale viste jo radikalismen seg å være ren kosmetikk. Den rant av med jappetidas fristelser.	Men den tesen blir som jeg før har innvendt litt for absolutt.	Nei, det er vel riktig.	

444. Betrakter vi denne radikalismen som diskurs (eller diskurser),	--	Det gir bedre mening å betrakte 70-tallsradikalismen som diskurs(er)	Slik kan diskursanalysen hjelpe oss i diskusjonen om 70-tallsradikalismen	L6.2	5,1	Ok, da.	--	Ja	
445. faller noe av problemet.	blir det ikke lenger så vanskelig å forklare 70-tallsradikalismen.	Dersom vi betrakter 70-tallsradikalismen som diskurs(er), blir den lettere å forstå.	Slik kan diskursanalysen hjelpe oss i diskusjonen om 70-tallsradikalismen	L6.2	5,1	Sesam, sesam, nei, den går ikke!	Jo, hvis problemet har vært å gi fenomenet en ensidig materiell forklaring.	Hvordan det?	
446. Det blir da ikke nødvendig å forklare den som en refleks av spesielle sosiale forhold.	Vanskeligheten bestod i å rekonstruere fenomenet som en refleks av sosiale forhold.	Vanskeligheten med å forklare 70-tallsradikalismen uten bruk av DT, består i at det er vanskelig å påvise fenomenet som en refleks av sosiale forhold.	Diskursen er ingen refleks av virkeligheten	L2	5,1	Det har vi hørt.	Det er aldri nødvendig. Der kommer sannelig refleksene igjen.	Nei, ikke refleks. Men jeg synes ikke det er riktig å framstille det slik at problemene "faller bort", de angripes vel heller med litt andre redskaper, som han selv sier.	

447. I stedet kan vi legge vekt på at den etablerte sosialdemokratiske diskursen ikke lenger var sosialt effektiv	--	DT vil søke forklaringen i at den etablerte sosialdemokratiske diskursen ikke lenger var sosialt effektiv.	Slik kan diskursanalysen hjelpe oss i diskusjonen om 70-tallsradikalismen	L6.2	5,1	Det var andre boller, nå ble det konkret. "Den sosialdemokratiske diskursen var ikke sosialt effektiv". Godt. For første gang smaker diskursen av fugl.	Men så må det jo forklares hvorfor den ikke lenger var adekvat eller effektiv.	Jo.	
448. for deler av den oppvoksende slekt.	i alle fall ikke for deler av de nye generasjonene.	Den sosialdemokratiske diskursens manglende effektivitet viste seg hos deler av ungdommen på 70-tallet.	Slik kan diskursanalysen hjelpe oss i diskusjonen om 70-tallsradikalismen	L6.2	5,1	Hvorav jeg i høy grad inngikk.	--	Ja, nettopp, men hvorfor?	

449. En ny diskurs utviklet seg fra tilgjengelige kategorier og begreper.	--	DT vil forklare 70-tallsradikaliseringen med at den nye diskursen utviklet seg ut fra forhåndenværende kategorier og begreper.	Artikulasjonen av virkeligheten skjer gjennom språklige kategorier og begreper som eksisterer på forhånd	L4	1,3,5,6	Der kom den, men dette gir jo god mening. Her kunne vi jo bare gå til litteraturlistene i min ungdoms studiesirkler. Det kan jeg sette en hovedfagsstudent på!	Jo, eller sagt mer konvensjonelt: Den oppvoksende slekt søkte etter alternativer.	Har ikke egentlig tenkt på det, raddisene opplevde det nok egentlig ikke sånn.	
450. Det ga til dels en oppblomstring av elementer fra den halvt undertrykte radikalismen fra 1920-årene.	--	De forhåndenværende kategorier og begreper som den nye 70-tallsdiskursen kunne ta i bruk var dels rester fra en halvt undertrykt radikalisme fra 1920-årene.	Slik kan diskursanalysen hjelpe oss i diskusjonen om 70-tallsradikalismen	L6.2	3,5,6	Netopp.	Ja, alternativene måtte selvsagt delvis hentes i fortiden, slik er det vel alltid.	Jo, det var jo mye sånn redivival på 70-tallet. Arbeidernes leksikon i nytugave og greier.	

451. – og særlig det som ble betegnet som kommunisme.		Blant restene av den halvt undertrykte radikalismen fra 1920-årene blomstret særlig det som ble kalt 'kommunisme' opp.	Slik kan diskursanalysen hjelpe oss i diskusjonen om 70-tallsradikalismen	L6.2	3,5,6	Joda. Og du snakket om anti-prinsippet for identitetsdannelse. Jeg må jo nesten innrømme at siden Haakon Lie var antikommunist, ble jeg kommunist.	--	Ja, den ble jo plutselig komme il faut blant mange.	
452. (Å finne fram til slike elementer som kunne brukes i samtidas politiske debatt,	--	Det ble viktig å finne fram til slike elementer som kunne brukes i samtidas politiske debatt	Klassisk sosialhistorisk forskning har vært drevet politisk-instrumentelt	P1	3,5,6	--	--	--	

<p>453. synes å ha vært et hovedpoeng ved en del historiske studier av disse årene.)</p>	<p>mener jeg bestemt å vite var et hovedpoeng for flere av mine medstudenter/historikerkolleger på 70-tallet.</p>	<p>Mange av datidens historikere brukte på 70-tallet faget til å finne fram til slike elementer som kunne brukes i samtidens politiske debatt.</p>	<p>Klassisk sosialhistorisk forskning har vært drevet politisk-instrumentelt</p>	<p>P1</p>	<p>3,5,6</p>	<p>Joda, men det er aldri galt å bruke forskningen politisk, hvis man ikke sauser det sammen.</p>	<p>Her setter han fingeren på en tvilsom tendens innen samfunnsfag og humaniora: De brukes som verktøy ikke for sannhetssøken, men for produksjon av ideologier. Slik sett kan kanskje oppmerksomheten rundt diskurs vaksinere vitenskapen litt mot ureflektert produksjon av til enhver tid korrekte meninger.</p>	<p>Hvorfor sier du det? Er ikke det greit nok?</p>	
--	---	--	--	-----------	--------------	---	---	--	--

454. Fra en annen kant kom nylig importert tankegods,	--	De forhåndenværende begreper og kategorier som inngikk i 70-tallsradikalismediskursen ble ikke bare hentet fra norsk fortid, men fra utenlandsk samtid.	Slik kan diskursanalysen hjelpe oss i diskusjonen om 70-tallsradikalismen	L6.2	3,5,6	--	Nettopp, alternativene hentes fra fortiden eller fra andre, samtidige områder. Det nye er vel bare at man her kaller dette 'diskurs'.	--	
455. ikke minst fra det kommunistiske Kina,	--	De forhåndenværende begreper og kategorier som inngikk i 70-tallsradikalismediskursen ble ikke bare hentet fra norsk fortid, men særlig også fra kommunistisk, kinesisk samtid.	Slik kan diskursanalysen hjelpe oss i diskusjonen om 70-tallsradikalismen	L6.2	3,5,6	Jo, men det var jo så vakkert, så vakkert!	--	Hehe, joda. Og "Albanien" som Anders Lange sa.	

456. til å gå inn som elementer i en radikal diskurs. /	--	Begreper og kategorier fra Kina gikk inn i 70-tallets radikale norske diskurs.	Slik kan diskursanalysen hjelpe oss i diskusjonen om 70-tallsradikalismen	L6.2	5,6	Joda. Dette ville jeg gjerne snakke mer om.	--	Ja, foreløpig er vel dette mest vanlig idéhistorie, men jeg tror det er et interessant oppslag.	
457. Til slutt noen ord om «arbeiderklassens fall».	Jeg vil avslutte med en diskusjon rundt mitt eget gamle uttrykk 'arbeiderklassens fall'.	DT har ny innsikt å tilby også om det jeg har kalt 'arbeiderklassens fall', jeg vil avslutte med dette.	Diskursteorien har konsekvenser for diskusjonen om "arbeiderklassens fall"	L6.1	1,3,5,6	Han har vel kanskje skrevet mest om veksten hittil, ja.	--	--	

458. Innenfor diskursanalysen oppløses spørsmålet om klassens eksistens,	--	DA gjør det uaktuelt å diskutere om en klasse faktisk eksisterer.	Diskursteorien overflødiggjør diskusjonen om klassens eksistens	L6.1	1,3,5,6	Der kommer dette Sesam, sesam, dogg for solasyndromet igjen.	Jeg mener å ha lest tidligere i artikkelen at klassen finnes, men bare som et språklig fenomen. Så her foreligger vel en eller annen slags selv-motsigelse.	Forresten ikke så dumt med dette "oppløses" og sånt. For hvis han skal overbevise om diskursanalyse, må han jo tro på at det er noe radikalt nytt. Jeg er ikke alltid like sikker.
459. altså om vi for eksempel i dag meningsfylt kan tale om en arbeiderklasse.	--	DA gjør det for eksempel uaktuelt å diskutere om arbeiderklassen faktisk eksisterer i dag.	Diskursteorien overflødiggjør diskusjonen om klassens eksistens	L6.1	1,3,5,6	Kan godt hende at det ikke er det mest fruktbare spørsmålet.	I Norge eller i Odde eller i Brasil?	At den finnes i dag, mener du?
460. Spørsmålet er ikke om klassen finnes eller ikke finnes i virkeligheten,	--	I DA er det ikke lenger noe spørsmål hvorvidt en klasse faktisk eksisterer.	Diskursteorien overflødiggjør diskusjonen om klassens eksistens	L6.1	1,3,5,6	Nei, kanskje ikke.	--	Lurer på hva Fløgstad ville sagt om dette her.

461. men om virkeligheten artikuleres i form av en diskurs om klasse.	--	I DA er det aktuelle spørsmålet rundt arbeiderklassens evt. fall om virkeligheten artikuleres i form av en klassediskurs.	Klassediskursen utvikles gjennom artikkelulasjon av virkeligheten	L4	1,3,5,6	Ja, nettopp, og jeg vil gjerne gjøre mitt for at litt flere artikulere virkeligheten sånn. Bare tenk på det nye, svarte, norske proletariatet som nesten bare Brox snakker om i offentligheten i dag.	Jo, men det må jo ha noe med virkelighetens beskaffenhet å gjøre.	Jo, med den presiseringen blir det bra.	
462. Her er det vel mulig å bli enig om at en slik diskurs siden 1950- og 60-årene er blitt langt mindre utbredt,	--	a) Alle som konverterer til DA vil kunne være enige om			1,2, 10	Selvsagt	--	Jaja, her er det sikkert endel lesere som sier "dessverre!" Det sier ikke jeg.	
		b) Alle historikere bør kunne bli enige om	Alle må være enige om at arbeiderdiskursen er mindre utbredt enn før	P1					

		at klassesdiskursen har mistet utbredelse siden 1950- og 60-årene.	"						
463. og i alle fall opptrer i andre former enn tidligere.	hvis det finnes en diskurs om arbeiderklasse, er den i alle fall anderledes enn før	a) Alle som konverterer til DA vil kunne være enige om			1,2,10	Jo, kanskje. Tenk hvis disse diskursgreiene kunne bidra til å finne disse andre formene.	--	Det er vel trøsten, det da, til folk som har viet seg til arbeiderhistorie!	
		b) Alle historikere bør kunne bli enige om							
		at klassesdiskursen, hvis den anses som utbredt, nå opptrer i andre former.	Alle må være enige om at arbeiderdiskursen er mindre utbredt enn før	P1					

464. (Kanskje er det slik at klasse i dag først og fremst kan gjenfinnes i vitenskapelige diskurser.)	a) Kanskje er det i vitenskapelige diskurser vi i dag må gå for å finne klassediskurs. :(a) En DA vil kanskje i dag avdekke mest klassediskurs i historie- og samfunnsvitenskapelige miljøer.	Klassediskursen er i dag lokalisert til akademiske miljøer	L1	a) 1,3,5,10	Trist, men sant.	Morsomt, men når Olstad skriver det, spiller han ikke da nettopp på forestillingen om at man i vitenskapen forsker på noe som ikke finnes, at også forskerne må gi opp klassediskursen, siden den er sosialt effektiv? Hva hvis den er vitenskapelig effektiv? Jo, her innrømmer han indirekte den distinksjonen han tidligere har avvist.	Ja, nettopp, den var jo litt stygg, da. At arbeiderbevegelsen bare finnes arkivert i Arbeiderbevegelsens arkiv!	
	a) a) Kanskje er det i vitenskapelige diskurser vi i dag må gå for å finne klassediskurs. :)	b) Jeg tror klassebegrepet finnes mest levende i akademikerhoder i dag.			b) 1,3,6				

	b) Jeg tror helst at det er mest akademiskere som i dag insisterer på å holde på klassebegrepet.								
465. Slik tror jeg fremdeles at vi billedlig kan tale om «arbeiderklassens fall»,	--	a) Også innen DA er det mulig å snakke om "Arbeiderklassens fall". Dette må imidlertid forstås metaforisk, ettersom det er tale om en diskurs som er avløst av nye diskurser.	Slik kan diskursanalysen hjelpe oss i diskusjonen om "arbeiderklassens fall"	L6.1	1,3,5,6	Jeg synes ikke det er noen vits i å proklamere det i en tid hvor FrP-egoismen fosser fram.	--	Flott	

		b) Den eneste måte vi i dag meningsfylt kan snakke om "arbeiderklassens fall" på, er gjennom DA.	"						
466. uavhengig av sosial ulikhet og rollefordelingen i det kapitalistiske samfunnet.///		a) Innenfor DA gir det ikke mening å betrakte arbeiderklassen som re-fleksivt avhengig av sosiale forhold i det kapitalistiske samfunnet. Men dersom vi betrakter klasse som diskurs, kan vi fremdeles snakke om arbeiderklassens fall.	Slik kan diskursanalysen hjelpe oss i diskusjonen om "arbeiderklassens fall"	L6.1	a) 5	Ja, for ulikhetene består, de bare kler seg i andre – diskurser?	Som antydnet, dette impliserer at arbeiderklassen er falt når klassesdiskursen kun finnes i de akademiske miljøene. De teller da tross alt ganske mange mennesker!	Jaja, kanskje litt for lett-vint, da. Husk nå denne interaksjonen, som vi aldri kom helt inn på.	

		b) Det gir i dag liten mening å snakke om arbeiderklassens fall som en refleks av endringer i hva som i marxismen ble kalt 'basis'. Bare hvis arbeiderklassen forstås som diskurs, kan uttrykket overleve.	Bare diskursanalysen kan gi begrepet "arbeiderklassens fall" et meningsfullt innhold	P2	b) 1,3,5,6				
467. Sluttord: gammel vin og nye flasker//	Metaforen kan utlegges slik: DA er den nye flasken. Arbeiderhistorien er den gamle og gode vinen.	DA er et vitalt tilbud til den fremdeles viktige arbeiderhistorien.	Diskursteorien fornyer	P2	1,3,5,6	Tja, jeg er ikke overbevist, men jeg synes han skriver godt, Olstad. Men vær så snill: Litt mindre Cabrera neste gang.	--	Artig.	

468. Alt har sin tid.	a) Ingen ting varer evig.	a) Som historikere vet vi at intet varer evig og uforanderlig.	Ethvert fenomen må forstås historisk-dynamisk	L5	1,3,5	Hvem sier det? Gud?	Ja, såpass bastant synes jeg en historiker skal kunne være, selv om han kanskje kunne velge mellom mentalitetshistorikernes begrep om den lange og den korte tid.	Vel, her er det ikke tante Sofie, men jeg kjenner igjen talemåten. Litt presteaktig autoritært.	
	b) Ingen diskurs varer evig.	b) I samsvar med DT vil jeg slå fast at enhver diskurs har sin tid.	"						
469. Den klassiske sosialhistorien er langt på vei teoretisk underminert	a) Den klassiske sosialhistorien er nær ved å bli teoretisk underminert	Den klassiske sosialhistorie(diskurse)ns tid er a) nesten b) helt, forbi.	Klassisk sosialhistorie er passé	P1	1,3,5,6	Pass deg litt nå.	Tja, på noen områder, kanskje.	Bra at noen sier det sånn innenfra. For den er jo det.	H: Ja, det er jo forsåvidt et slags eh . kritisk oppgjør med både den sosialhistorien han selv kom, har utgangspunkt i, og den eh boka han skrev tidlig 90-tall om arbeiderklassens vekst og fall, hvor han nå . ser kritisk på eh egne premisser og egne resultater i lys av da . denne innflytelsen fra denne språklige retninga og særlig den artikkelen til han Cabrera som har da tar som utgangspunkt.

	b) Den klassiske sosialhistorien er faktisk teoretisk underminert		"						<p>S: Eh hele kvinnehistoriefeltet har jo vært i en veldig utvikling og vært veldig teoretisk orientert og og eh altså en veldig sånn fruktbar teori, teoretisk debatt innenfor kvinne- og kjønns historie, som jeg syns de har på en måte fått mye ut a, men eh innenfor arbeiderhistorien så så ser jeg på en måte ikke det i samme, den samme nyskapingen, kanskje. Men nå skal ikke jeg uttale meg veldig bombastisk om det, for det atte, eller veldig absolutt om det for det atte eh her kan det være eh arbeider og felt som jeg ikke kjenner godt nok. Men, men mitt inntrykk er at arbeiderhistorien er litt sånn eh fast</p> <p>T: Mhm</p> <p>S: i i de posisjonene som har vært, og jeg syns jo at Finn Olstads bidrag i i Arbeiderhistorie, som vi skulle snakke om i dag, er et utslag av det, både en sånn et utslag av den sier jo at den tradisjonelle sosialhistorien har eh hva han sier altså stoppet opp eller underminert seg selv eller et eller annet sånt no og eh at det er behov for å tenke nytt.</p>
--	---	--	---	--	--	--	--	--	---

470. og stadig vanskeligere å forsvare.	For hver dag som går blir den vanskeligere å forsvare.	Den klassiske sosialhistorie(diskurse)n har tapt skanse etter skanse.	Klassisk sosialhistorie er passé	P1	1,3,5,6	For deg, kanskje. Men er den verd å forsvare, skal vi forsvare den mot idealisme og voluntarisme og alt det tøvet som sies og skrives i dag.	Som totalitet, kanskje.	Ja, det er i alle fall ganske dårlige forsvar som kommer fram.	
471. Den nye historien med sin diskurst teori	a) New history med sin DT	a) Vi har fått en ny, spennende retning i historiefaget	Diskurstorien er fornyende	P2	a) 1,2,5	--	Ars nova!	--	
	b) Den nye historiediskursen, med sin DT	b) En ny diskurs er i ferd med å få overtaket i historiefaget.	"		b) 1,3				

472. framtrer som en lovende ny etappe i historieforskningens utvikling,		a) DT er ett av flere lovende redskapssett for dagens historikere.	Diskursteorien er fornyende, og bør være dagens historieteoretiske paradigme		a) 1,2,5	Det var da svært. Jeg innrømmer at for drivende dyktige forskere som Olstad kan den gi inspirerende perspektiver, men ny etappe? Takke meg til.	Her tror jeg Olstad, når han får etpar år til på bakken, vil innse at Kuhns ganske riktig stafettaktige vitenskapshistoriske teori er altfor enkel. Endel etapper startet med Herodot, i alle fall med Thukydid. Andre startet kanskje med Olstad.	Litt rart med dette "framtrer", han mener kanskje "trer fram", det passer jo bra med stafettmetaforen.	
		b) DT er den nye historiediskursen i dag. Jeg synes den lover godt.	"		b) 1,3				
473. selv om heller ikke den kan sies å være uproblematisk eller ferdig utarbeidet.		a) Jeg innrømmer at heller ikke DT er problemfri eller ferdig utarbeidet.	Diskursteorien er ikke fullkommen	E3	a) 1,2,5	Nei, nettopp. Kommer det snart et eneste forbehold?	Hvilket er bevist.	Nei, bra at du ikke lager helt halleluja heller.	

		b) Vi må bruke DTs innsikter på den selv og slå fast at DT er ny, og ikke fullt utviklet diskurs i historiefaget.	Det vil være dårlig praktisering av diskursteori å påstå at diskursteorien er fullkommen	E3	b) 1,3,5				
474. (Som Cabrera bemerker	Cabrera selv er selv-kritisk på DTs vegne.	Også C har øyne for DTs begrensninger.	Jeg bygger min framstilling på Cabrera	E.1	2,4,5	Der kom han.	--	--	
475. er det til nå gjort lite for å forstå hvilke mekanismer som spiller med i dannelsen og omdannelsen av diskurser.) /	a) Det står mye igjen før vi fullt ut forstår mekanismene--	DT har a) visse, b) store mangler når det gjelder virkelig forståelse av diskursdannelse.	Diskursteorien gir fremdeles ikke en tilstrekkelig forklaring på dannelsen og omdannelsen av diskurser	E3	4,5	Ja, og det må da gud hjelpe meg være ganske vesentlig.	Det er en interessant innrømmelse. Og av Olstads neste arbeid har vi nå lov til å forventte et bidrag nettopp til dette.	OK, det forbauser meg egentlig litt. Det finnes jo mange gode studier utenlands som jeg tror går ganske langt i å få fatt på sånne mekanismer.	
	b) Som man vil ha sett, uttrykker vi oss ennå ganske famlende om diskursdannelse.		"						

476. Ikke bare lar diskursteorien seg bedre forene med nye innsikter		DT lar seg best forene med nye innsikter.	Diskursteorien er fornyende, og bør være dagens historieteoretiske paradigme	P2	1,3	Hvordan kan du si det?	--	--	
477. enn våre gamle redskaper.		DT lar seg bedre forene med nye innsikter enn gamle historiteorier. DT tilbyr derfor nettopp de skarpere redskaper vi nå trenger.	Diskursteorien er fornyende, og bør være dagens historieteoretiske paradigme	P2	1,3	Marx på bålet, med andre ord. Og Bull og Kjeldstadli og alle sammen!	Jeg vil si det slik, på bakgrunn av denne artikkelen: Tanken om artikulering av virkeligheten gjennom tilgjengelige, men dynamiske kategorier og begreper regulert gjennom sosiale normer,	Stå på!	

							er skarpe redskaper. Derimot er tanken om et isolert språklig ter- reng – uaktet bes- vergelsene om in- teraksjon, ”rela- tiv” autonomi og ”indirekte” kausa- litet – lutter sløve redskaper.		
478. Den er også elastisk nok til å kun- ne innlemme resulta- ter fra den gode, gam- le sosialhistorien.		DT er, som jeg har vist ved noen eksemp- ler, smidig nok som teori til å innlemme re- sultater fra mine leseres felles referanse, den klassiske sosialhistorien.	Diskurste- orien er elastisk, og kan knyttes til empirisk forankret og sosial- historisk ervertet kunnskap	L6	1,2,3	Åja, det har du ikke overbevist om.	Men det skulle bare mangle.	Det har han jo vist ganske overbevisende allerede.	

479. Riktignok kan vi ikke opprettholde en direkte årsaks-sammenheng mellom objekt og subjekt,	--	DT gir ikke rom for kjernepunktet ved den gamle sosialhistorien: den direkte årsaks-sammenheng mellom subjekt og objekt.	Diskursen er ingen refleks av virkeligheten	L2	5	Nei, og den indirekte sammenheng forblir uforklart.	--	Nei, men må den være der?	
480. mellom materielt grunnlag og bevissthet	--	DT gir ikke rom for kjernepunktet ved den gamle sosialhistorien: den direkte årsaks-sammenheng mellom det vi i materialistisk historieforskning er vant til å kalle materielt grunnlag og bevissthet.	Diskursen er ingen refleks av virkeligheten	L2	5	--	Nok en gang.	--	

481. – ja, disse elementene blir i seg selv resultater av en språklig diskurs.	--	DT betrakter både såkalt ”materielt grunnlag” og ”bevissthet” som diskursive produkter.	Menings- skaping skjer gjennom dis- kursen	L4.1	5	Nei, nei, nei. En stein er ikke resultat av en diskurs, men av kjemiske prosesser.	Skal vi se: objekt, subjekt, materielt grunnlag, bevissthet: Dette er elementene som i seg selv blir resultater av en språklig diskurs. Tja, hva betyr nå egentlig det.	Nettopp.	
482. Men se om ikke resultatene kan smugles inn bakveien.	--	Vi sosialhistorikere trenger ikke bekymre oss for sosialhistoriens fall, for DT er, som jeg har vist ved noen eksempler, smidig nok som teori til å innlemme resultater fra sosialhistorien.	Diskursteorien er elastisk, og kan knyttes til empirisk forankret og sosialhistorisk ervervet kunnskap	L6	1,2,5	Nå skal han lure oss med.	Jeg synes han har vist hvordan hans egne resultater kan gi en ny, spennende forklaring, men noen smuglervirksomhet har jeg ikke sett demonstrert!	Nå skal han visst fri til de skeptiske leserne.	H: Ja altså, jeg opplever eh dette som et uttrykk for noe av den dobbelt- heten jeg finner hos hos, i den artikkelen til Finn Olstad, at jeg syns han har, som jeg har sagt et par ganger, et noe uavklart, eh noe uavklart holdning til til flere grunnleggende spørsmål og ett av dem er jo nettopp forholdet mellom de språklige kategoriene og den materielle virkelighet, for jeg synes at han her, på det ene siden eh presiserer at det er en sammenheng og at eh at det er snakk om en

								<p>int, interaksjon mellom materiell virkelighet, individuell erfaring og språklige kategorier, det sier han flere ganger, og her opplever jeg igjen at han da synes at det er viktig å få med, nettopp disse resultatene fra sosialhistorie som som nettopp eh har utgangspunkt i at det finns en materiell virkelighet som man har undersøkt, mens han på den annen side, andre steder er veldig, har formuleringer som kan tolkes i motsatt retning, hvor han er veldig opptatt av å si at de språklige kategoriene ikke har noen direkte tilknytning til, da er det jo spørsmål hva man mener med direkte og med med</p> <p>T: reflektere?</p> <p>H: med å reflektere, og altså hvor direkte skal det være før det eh, @før det@, er eh, eller hvor direkte må det være for å kunne, for å kunne sies at det reflekterer, og og eh jeg synes at han altså der har en</p>
--	--	--	--	--	--	--	--	--

									<p>en dobbelthet på den ene siden, så på den ene siden så framstår disse språklige eh kategoriene som veldig selvstendige, og og andre steder så er han opptatt av å knytte dem til eh den materielle virkelighet, og jeg opplever det som en litt uavklart eh, et litt uavklart spørsmål hos eh, hos forfatteren sjøl og altså</p> <p>T: Ja</p> <p>H: ialfall slik det framstår i artikkelen.</p>
483. Den sosiale virkeligheten,	--	Også i DT-diskursen finnes som sagt den sosiale virkeligheten.	Den sosiale virkeligheten finnes	E3	1,3,5	--	--	--	

484. som kunne og kan analyseres med sosialhistoriens metoder og teoretiske arsenal,	--	Den eksisterende sosiale virkeligheten kan, også innen DT-rammen, fremdeles analyseres med sosialhistorisk teori og metode.	Sosialhistorien tilbyr fremdeles relevant teori og metode	E2	1,2,5	--	--	Jo, men det er jo noe grunnleggende som er underminert, det har han jo nettopp sagt.	
485. er der fremdeles.	--	Også i DT-diskursen finnes som sagt den sosiale virkeligheten.	Den sosiale virkeligheten finnes	E3	1,2,5	Javel, men bare som løsevne, meningsløse fakta, var det ikke det du sa?	Men altså "bare som et språklig fenomen". Og da er vi lite trøstet, også av denne besvergelsen, Olstad.	S: Ja, mm, nettopp. Ja, altså, mm det, det hva skal vi si om det? Altså på en måte så eh er det kanskje en litt sånn retrett, men jeg tror jo ikke at det er det. [...] for han eh har hele tiden sagt og presisert at virkeligheten er der, eh altså han er ikke ute etter å oppheve virkeligheten, og virkeligheten har også en plass, altså det betyr, han, det har en plass i i den historiske framstillingen. Ikke sant, det er eh, sånn man kan, man skal og man kan forklare eh antall, altså beskrive, et beskrive antall arbeidere, hva de tjener, hva de, hvor lang tid arbeidsdag de har, ikke sant, altså alle disse herre variablene som var inne i de sosialhisto-	

									riske prosjektene eh, men poenget er, og poenget er at man må være klar over hva man gjør, og det er vel det han sier, da, man må være klar over hva man gjør altså det er, det er, når de er blitt til det de er blitt, arbeidere eller klasse eller eh hva det nå er, ikke sant, så er det fordi de har, så så er det et språklig eh, så er det språklig skapt, og ikke, i virkeligheten.
486. Økonomiske og sosiale forhold må fremdeles spille med	--	DT gir rom for studier av den eksisterende sosiale virkeligheten, herunder økonomiske forhold.	Den sosiale virkeligheten finnes	E3	1,2,5	--	Men hva slags eksistens tilskrives egentlig disse? Hva skal til for at løsrevne fakta sammen utgjør noe vi kan kalle 'økonomiske forhold'?	Bra at han får med det	

487. for å gi en omfattende forståelse av arbeiderklassens framvekst	--	Også når vi befinner oss i DT-diskursen må vi studere forhold i den ikke-språklige virkeligheten hvis vi vil forstå arbeiderklassens framvekst.	Diskusjonen om arbeiderklassen må fremdeles knyttes til ikke-språklig virkelighet	E3	1,2,5,6	Jo, men de opptrer jo helt på siden av "det språklige feltet" i din modell.	--	Netopp	
488. – også om vi betrakter klassen som diskurs./	a) også om vi velger å anlegge diskurs som betraktningmåte	Enten vi a) supplerer vår teori med DT-perspektiver eller b) konverterer til DT, må vi kombinere erkjennelsen av at klasse er diskurs med viljen til å undersøke ikke-diskursiv virkelighet.	Diskusjonen om arbeiderklassediskursen må fremdeles knyttes til ikke-språklig virkelighet	E3	1,2,5,6	--	Dette vil nesten alle være enige i, men det gjelder ikke premissene for dette. Prøver han å smugle noen motvillige lesere inn bakveien?	Ja, nemlig.	

	b) også når vi, slik vi bør heretter, forholder oss til klassen som diskurs.		"						
489. Derimot framholder diskursteorien		Men skal vi følge DT, og det bør vi, må vi se annerledes på visse forhold.	Diskursteorien fornyer	P2	1,3,5,6	--	--	--	
490. at klasseinteresser, klassebevissthet og klassepolitikk ikke er uttrykk for arbeidernes stilling i produksjonsprosessen		DT forlanger av oss at vi skal gi avkall på oppfatningen at klasseforhold/klassediskurs er uttrykk for stilling i produksjonsprosessen.	Klasseinteresser uttrykker ikke folks stilling i samfunnet	L2	1,3,5,6	Reprise	--	Dette er pedagogisk og godt, skikkelig oppsummering.	

491. eller det politiske livet,		Innenfor rammen av DT kan vi ikke se på klasseforhold/klassediskurs som uttrykk for stilling i det politiske livet.	Klasseinteresser uttrykker ikke folks stilling i samfunnet	L2	1,3,5,6	reprise	--	--	
492. ikke for levevilkår,		Innenfor rammen av DT kan vi ikke se på klasseforhold/klassediskurs som uttrykk for levevilkår.	Klasseinteresser uttrykker ikke folks stilling i samfunnet	L2	1,3,5,6	reprise	--	--	
493. ikke for konflikter og kamp,		Innenfor rammen av DT kan vi ikke se på klasseforhold/klassediskurs som uttrykk for konflikter og kamp.	Klasseinteresser uttrykker ikke folks stilling i samfunnet	L2	1,3,5,6	reprise	--	--	

494. men framstår som artikulasjon av slike deler av virkeligheten innenfor språklige kategorier.	Enda en gang: Klasediskursen er ikke uttrykk for det ene og det andre, men artikulasjon av det samme innenfor språklige kategorier.	Innenfor rammen av DT må vi se på klasseforhold/klassediskurs som artikulasjon av stilling i produksjonsprosessen og i det politiske livet, av levevilkår, konflikter og kamp – en artikulasjon som foregår gjennom språklige kategorier.	Klasseinteresser er artikulasjon av folks stilling i samfunnet	L4	1,3,5,6	Tåkeprat.	Godt. Jeg kan vel også si det slik at hans positive utsagn om hva diskurs er, overbeviser. Hans negative utsagn om virkeligheten og dens manglende innflytelse på diskursen overbeviser mindre.	Nettopp.	
495. Det er disse kategoriene som gir virkeligheten mening,	--	DT: Det er de språklige kategoriene som gir virkeligheten mening.	Menings- skaping skjer i en spesiell kategori- matrise	L4.1	5	Enda en gang: Som tilfører den mer mening.	Ja, her har han lagt til rette for en klassisk høna-og-egget-diskursjon.	Flott	

496.og som bestemmer karakteren og intensiteten i sosiale og politiske konflikter.		DT: Det er de språklige kategoriene som bestemmer konfliktnivået.	Diskursen bestemmer delvis hvordan konflikter arter seg	L3	5,6	Og som er med på å bestemme...	--	--	
497. Oppmerksomheten rettes mot det språklige eller diskursive feltet.	--	a) Hovedoppmerksomheten bør nå rettes mot det diskursive feltet.	Diskursteorien tar utgangspunkt i det språklige feltet	L3	a) 1,3,5	Det er helt greit, bare ikke all oppmerksomheten går dit.	Utmerket.	Ja, altså i dets samspill med virkeligheten, det kunne han godt tatt med her.	S: jeg tenkte en del [...] om dette herre diskursbegrepet som klinger så dårlig i norsk kontekst altså, eh jeg syns jo for så vidt at det eh er det, hvorfor gjør det det? Vi har ikke tatt det i bruk, og dermed så har det heller ikke fått det innholdet det skal ha. Altså det, har jo, det har blitt et begrep som assosieres galt i den norske konteksten. Men hvis vi hadde vært mye mer offensive, og det syns jeg jo atte atte Olstad bidrar til da, å ta og fylle begrepet med et eh eh spesifikt innhold da, eh det syns jeg han kan berømmes for, eh men det er, men så langt så eh så er begrepet litt u . produktivt eller, altså i den norske konteksten.

		b) Sosialhistorien må nå suppleres med en oppmerksomhet også mot det språklige feltet.	Sosialhistorien må fornyes	P1	b) 1,2,5				T: 'Kan du mer spesifikt peke på svakheter og styrker ved' artikkern? S: [...]Eh, ja, styrke . der mener jeg at han er, jeg syns den er veldig, veldig konsistent, at den er veldig godt bygget opp, den er eh pedagogisk, eh den kommuniser, jeg syns den kommuniserer godt til lesern selv om det er et eh relativt begrenset leserpublikum, så syns jeg den gjør det. Og jeg syns selv om den opererer på et teoretisk eh nivå, så syns jeg den er tilgjengelig, altså jeg syns den er god å lese, den er ikke proppet full med abstraksjoner eller [altså]
498. Slik innebærer dette en ny dagsorden for historisk forskning		a) Hovedoppmerksomheten bør nå rettes mot det diskursive feltet. Dette innebærer en helt ny dagsorden for historisk forskning.	Diskursteorien er fornyende, og bør være dets historiske paradigme	P2	a) 1,3,5	Ny etappe, ny dagsorden, sikkert inspirerende, Olstad, men kom tilbake med en ordentlig analyse.	Ars nova!	Det er sant.	

		b) Sosialhistorien må nå suppleres med en oppmerksomhet også mot det språklige feltet. Dette innebærer et nytt, men vesentlig punkt på den historiske forskningsdagsorden.	"		b) 1,2,5					S: Og jeg og jeg syns jo den eh artikkelen her, og den i Hifo-nytt, som jeg leste også med stor interesse, for en kort, kortere tid siden, er eh er utrolig spennende og tyder på at vi @har med en historiker som er@ søkende og i istand til å tenke nytt.
--	--	--	---	--	----------	--	--	--	--	--

<p>499. og nye forskningsledende spørsmål.///</p>	<p>og – som jeg mener å ha antydning av gjenom endel eksempler – nye, viktige forskningsprogrammer</p>	<p>DT reiser nye spørsmål som bør kunne generere ny, bedre og viktigere historisk forskning.</p>	<p>Diskursteorien er fornyende, og bør være dagens historieteoretiske paradigme</p>	<p>P2</p>	<p>2,5</p>	<p>Jo, jeg innrømmer at det med 70-tallsradikalismen kan være et morsomt spor å følge.</p>	<p>Men det skal jeg gå med på. Men verken Sandmo eller Olstad greier å lokke mange med seg gjennom sin retorikk. Kanskje jeg selv skulle skrive en pro-diskurs-artikkel? Da ville jeg lese noen mer enn Cabrera og hans profet.</p>	<p>Og han har jo gitt noen allerede. Bravo, alt i alt.</p>	<p>T: [...] nå skal jeg be deg 'gi en allmenn vurdering av artikkelen?' ET: . Jeg skjønner den ikke. T: Nei. Du skjønner ikke artikkelen? ET: Nei. T: Nettopp. ET: Jeg skjønner ikke hvorfor han, eller, jeg skjønner artikkelen, tror jeg skjønner artikkelen, men jeg skjønner ikke hvorfor han mener det han mener. T: Nei. ET: Det jeg tror han mener, da. H: Ja, jo altså jeg synes jo det er det er jo en god artikkel på den måten at den er spennende, og og eh . oppfordrer til eh nytenkning, og den er eh har den fordel at han er en av dem som ikke bare snakker diskurs, men også forsøker å forklare hva han mener med det, og det er jo kanskje første forutsetning for å få andre i tale. Eh som ikke nødvendigvis står på samme, posisjon i utgangspunktet. Så eh jeg synes alltid eh denne artikkelen som det Finn Olstad ellers skriver alltid er tankevekkende. Men det er klart</p>
---	--	--	---	-----------	------------	--	---	--	---

								<p>det også er eh spørsmål som eh . kan være, framstå som uavklart og iallfall i noen grad eh om ikke selvmotsigende, ja jeg vil kanskje si uavklart, som det sentrale, hvor jeg, hvor jeg, hvor jeg nok føler trang til å sette et spørsmåls- tegn i marginen her og der og kanskje også egger til motsi- gelse. Det er jo ikke nødven- digvis no negativt ved en eh artikkel da, at den, at den tvinger deg til å tenke gjen- nom dine egne posisjoner på en eh ny måte, og i den grad du holder fast på dem, iafall gi en bedre begrunnelse for dem enn du kanskje har har gjort før, så jeg syns jo alt i alt at det er en spenstig og og spennende artikkel, men ikke uten at man eh, at det er visse uklarheter og u eller uavklarte spørsmål som gjen- står og noen peker han jo på sjøl, og andre andre kan jo da enten skyldes at man når man skal skrive en kortfattet artik- kel tross alt ikke kan gå gå inn i utførlige drøftinger av de spørsmålene, men det kan også være at han, at det er spørsmål han ikke har avklart sjøl, i sin egen tenkning, det det er ikke så godt for meg å</p>
--	--	--	--	--	--	--	--	---

	<p>Det nederste planet (som vi straks må kunne identifisere som arbeiderklassens/tredjestandens plan) bæres rent fysisk av menn, kvinner og barn i arbeidsklær. Ingen er tykke, noen tynne. To av menneskene holder spade. Disse er ikke med å bære: Én mann som holder en hammer i den ene neven og knytter den andre neven. En annen mann som knytter neven og sannsynligvis holder et redskap inntil brystet. En mann som holder et vaiende, rødt flagg. En mann som holder en spade, muligens truende, opp mot menneskene på det neste planet. En ung kvinne som ligger på bakken, tydeligvis syk. Summen av de menneskene på grunnplanet vi ser og dem vi må anta befinner seg lengre inne under planet er ca 35. Disse menneskene ytrer replikkene <We work for you> og <We feed all>.</p>								
	<p>På det neste planet (som vi straks må kunne identifisere som kapitalistklassens/borgerskapets/tredjestandens plan) finnes et rundt spisebord med duk. Rundt dette finnes 10 synlige og trolig 2 usynlige stoler. På annenhver stol foran sitter 3 festkleddede kvinner, alle slanke og i lang kjole, og 4 menn, den mest fremtredende er lett korpulent, alle ikjole og hvitt. De sitter annenhver mann og kvinne bortsett fra én mann, som er sovnet over bordet. Med unntak av ham, har samtlige et glass hevet til skål. De øvrige synlige stolene er tomme, trolig forlatt. På bordet finnes en rekke flasker, én av dem en champagneflaske liggende i kjøler. Samtlige serveringsfat er tomme. På bordet finnes to brede søyler som synes å holde det neste planet oppe. De festkleddede (borgerlige) menneskene ytrer replikken <We eat for you>.</p>								

	<p>På det tredje planet nedenfor finnes fem militære – to av dem, som holder hver sitt gevær med bajonett og bærer ryggsekk, er trolig vernepliktige, menige fotsoldater. To, som holder hver sin kanon, er nok lavere offiserer, mens personen i midten, som bærer sverd, trolig er høyere offiser. I planets bakkant finnes en mur av rektangulært tilhogde stein. Muren er flankert av to forseggjorte søyler som bære det neste planet. De fem militære ytrer replikken <We shoot at you>.</p>								
	<p>På det fjerde planet (som vi straks må kunne identifisere som geistlighetens/andrestandens plan) finnes tre mannlige geistlige: Fra venstre trolig en romersk-katolsk prest med kappe og kors hengende rundt halsen og med hendene i kors, en katolsk, kappekledd munk med en bok med kors på i den ene hånden, den andre hånden holdes formanende i luften, den tredje trolig en ortodoks prest med, kappe, skjegg, hodeflagg, og hermelinbånd med to kors på. I den ene hånden holder han et høyt hevet kors. Bak dem finnes noen draperier som omslutter hver sin side av to søyler, også med kors, som bærer neste plan. De tre geistlige ytrer replikken <We fool you></p>								
	<p>På det femte planet finnes en sentralt plassert konge i fulle remedier: Hermelinskappe, krone og i høyre hånd trolig et septer. Denne hånden hviler på en talerstol som er prydet med et ridderskjold med kors på. Han har en verdslig mann på hver side, trolig statssjefer i republikker, den ene i pent yttertøy, den andre i kjole og hvitt med ordensbånd og med flosshatt i den ene hånden. Også på dette planet er det to draperte søyler som holder neste plan oppe. De tre statslederne ytrer replikken <We rule you>.</p>								

	Det aller øverste planet rommer en fyldig tekstilsekk av typen pengesekk med fire \$-tegn på. Plassert tilsvarende som replikkene på planene nedenfor kan vi lese teksten Capitalism.									
501. «Den kapitalistiske samfunnspyramiden»,	Oversettelsen fra Pyramid of Capitalist System er litt misvisende, i det den engelske tittelen kan sies eksplisitt å understreke at det finnes andre, mulige systemer.				6,1	Se der, ja. Flott sak, den er jo velkjent.	Den har man sett før.	Snakk om effektiv kommunikasjon!		

502. her brukt på et amerikansk postkort fra 1911.	Bildeteksten røper trolig at tegningen også er utgitt i et annet format. På 1970-tallet ble den for øvrig trykket opp i plakatform av Pax Forlag. Det går fram at copyright er sikret i 1911.				7	Jeg synes jeg har sett dette som plakat engang. Jeg skulle gjerne sendt det kortet litt rundt og gjort mitt til å hindre arbeiderklassens totale fall!	Mor-somt post-kort.	Jo, USA er PR-ens barn-domsrike, også innen kapitalisme-kritikk.	
Illustrasjon + illustrasjonstekst s 184	Kommentarer:								

	<p>Dersom personer og utstyr på postkortmotivet var samtdsriktige i 1911, må vi anta at kombinasjonen av visuelle og verbale uttrykk ved siden av å fremme omsetning og lesning av Industrial worker hadde en appellativ funksjon overfor dem som gjenkjente seg i det symbolske uttrykket, det vil si de samme som identifiserte seg med folk på det laveste planet. Det opplagte budskapet synes klart: Hvis bare arbeiderklassen slutter å holde de øvrige planene oppe, vil de ramle maktesløst sammen og systemet vil falle i grus. På ruinene kan så arbeiderklassen bygge et nytt, ikke-pyramidalt system. Symbolikken har selvsagt logiske brister, det framgår ikke hvordan de øvre planene høster fruktene av de lavere, heller ikke hvilken rolle pengene spiller i kapitalismen – her ligger de som i Onkel Skrues pengebinge. Dette kan være nok til at folk på sosialt nivå over arbeiderklassen avviste plakaten. Dessuten vil hver av dem, hvis vi aksepterer nivådelingen, selvsagt hevde omtrent kontrære budskap til postkortets: Borgerskapets folk vil hevde at de ved hjelp av ideer, kunnskap, kapital og organisasjonsevne skaffer arbeiderklassen arbeid og lønn. De militære vil hevde at de verner nasjonen utad og at de innad sikrer en orden til syvende og sist er i alles interesse. De geistlige vil hevde at de arbeider for alle menneskers frelse, noen vil kanskje understreke nestekjærlighet og egalitet, mens statslederne vil hevde at de ut fra et demokratisk eller annet mandat forsøker å styre til alles beste.</p>								
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--

<p>Illustrasjon + illustrasjonstekst s 184</p>	<p>"Oversettelse":</p>	<p>Topoi:</p>			<p>6,7</p>	<p>Ser vi globalt på det, er det sånn det er fremdeles. Bare at vi nordmenn delvis kollektivt sitter på de øvre planene, det er for jævlig.</p>	<p>Dette er jo en propagandaplatte av den mer søte typen. Det er banalt, men var sikkert virkningsfullt.</p>	<p>Og her skal de selge et blad, selvsagt. Det er noe herlig selv- motsigende over alt dette. Hvorfor løper ikke folk unna det nederste brettet? Men da jeg så dette første gang, så jeg helt annerledes alvorlig på det. Nå blir det simpelt- hen morsomt.</p>	
--	------------------------	---------------	--	--	------------	---	--	---	--

	<p>Illustrasjonen kan, lest i forhold til artikkelen, kanskje "oversettes" slik:</p>	<p>a) Klassetilhørighet er, eller har i alle fall vært en fysisk (vekten av det nederste planet, den væpnede makten på tredje plan), kroppslig (måltidet på andre plan, den syke kvinnen på bunnen), ideologisk (geistligheten, det røde flagget og andre klassekampsymboler) realitet, og langt fra bare noe diskursivt produkt.</p>	<p>Klasse har vært en ikke-språklig realitet</p>	<p>X</p>					
--	--	---	--	----------	--	--	--	--	--

	<p>a) Vi som er sammen om å boka Arbeiderhistorie har en felles, stolt arv å bære på.</p>	<p>b) Tenkemåten, eller om man vil: diskursen, om klasser og klassekamp var tydelig formulert og godt utbredt i USA i 1911.</p>	<p>Klassediskursen har stått svært sterkt</p>	<p>X</p>		<p>Evt. refleksjon etter lesningen av hele artikkelen: Topos a).</p>			
	<p>b) Deler av arbeiderbevegelsen hadde i 1911 en klart utviklet forståelse av samfunnets inndeling i klasser, og av arbeidsdelingen og undertrykkelsesforholdet mellom klassene.</p>	<p>c) Klassediskursen ble aktivt og propagandistisk dyrket fram gjennom lettfattelig og tilsynelatende jordnær/materiell symbolikk.</p>	<p>Klassediskursen er styrket gjennom propaganda</p>	<p>X</p>					

	c) d) De fleste lesere vil kjenne denne plakaten igjen fra norsk 70-tall. Den gir dermed et godt eksempel på det eldre, diskursive reservoar som ble hentet fram og blåst liv i på denne tida.	d) På 1970-tallet ble klassediskursen aktivt og propagandistisk dyrket fram gjennom ren kopi av lettfattelig og tilsynelatende jordnær/materiell symbolikk som var skapt i tidlige faser av arbeiderbevegelsens historie.	Klassediskursen er styrket gjennom propaganda	X						
Illustrasjonen s 187:	Beskrivelse:									

	<p>Fotografiet viser åtte menn, trolig i alderen 18-30 år, kledd i trøye, jakke, bukser og sko med luer – to med bredbremmede hatter.</p> <p>Noen av buksene ser ut til å være av skinn, og noen av disse meget velbrukt. De fleste skoene er tresko, og kun ett skopar later til å være nytt eller nypusset.</p> <p>Mannen lengst til venstre sitter, tilsynelatende spillende på trekkspill mens de øvrige står oppstilt. Tross trekkspilling, er det ingen som har åpen munn. Alle unntatt én har blikket rettet mot fotografen. Tre står med korslagte armer, tre med armene bak ryggen.</p> <p>Armstillingen, mimikken og blikkene kan trolig sies å uttrykke selvbevissthet. Personene er fotografert foran en trebygning med malt, stående panel, en dobbelt fyllingsdør med vindu og gardiner og et vindu med potteplanter og gardiner bak. Trekkspilleren sitter på ei tretrapp, de andre står på grus eller trampet jord.</p>								
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--

503. Staute steinhoggere på Spjørøy, Hvaler, ca. 1910.	Vi må lese bildeteksten for å vite at det dreier seg om steinhoggere. At de fortolkes som "staute" passer godt med beskrivelsen ovenfor.				6,7	Dette var gutter som hadde tatt i et tak.	Hvorfor skal nå Terjesen eller hvem det er fortelle oss at disse er "staute". Da dette liksom karakteren av vitenskapelig publikasjon litt sammen.	Rene Filmavisbildeteksten.	
504. Her på Spjørøy hadde steinhoggerne fagforeninger bygd landets første Folkets Hus	Vi får her å vite at deres egen fagforening hadde bygd huset i bakgrunnen, Folkets hus.					Første Folkets hus. Det hadde jeg glemt, de kunne nok mer enn å hogge stein!	Landets første, det må jeg si.	--	

505. så tidlig som i 1898.	Vi får her å vite at dette var bygd av deres yrkesfeller, kanskje eldre kamerater, tolv år tidligere.					Så det har nettopp vært hundreårsjubileum. Skal tro om det står fremdeles. I så fall er det vel bingohall, akk ja.	--	Men det er jo flott, da. Dette bygde deres fedre, kanskje, med sine egne hender etter arbeidstid i ti-elleve timers arbeidsdager for 100 år siden.	
Illustrasjon + illustrasjonstekst s 187	<p>Kommentarer:</p> <p>Vi ser selvbevisste representanter for faglærte, organiserte arbeidere som viser kollektivt ansvar ved å bygge og bruke et felles Folkets hus. De er dessuten pionerer i Norge. Disse arbeiderne dyrket folkelig musikk, og brød seg ikke om å spjåke seg til for fotografen.</p>								

<p>Illustrasjon + illustrasjonstekst s 187</p>	<p>a) Vi som er sammen om å boka Arbeiderhistorie har en felles, stolt arv å bære på.</p>	<p>a) Klassetilhørighet er, eller har i alle fall vært, en håndfast realitet for organiserte arbeidere i arbeiderklassen. (Det håndfaste går fram av antrekket, det beskjedne miljøet og det faktum at man med egne hender bygde sitt Folkets hus.</p>	<p>Klasse har vært en ikke-språklig realitet</p>	<p>X</p>		<p>Dette er flotte karer. Du kunne jo prøve å si "klasse er bare et diskursivt fenomen" til en av disse gutta, kamerat Olstad. Da tenker jeg du skulle fått deg en saftig skottupp midt i diskursen!</p>	<p>Jo, diskurs eller ikke, de hadde nok gjort seg sine erfaringer med klasseforhold, disse her.</p>	<p>De er nå litt søte, disse tøffe mennene. I dag hadde kanskje de yngste vært taggere!</p>	
--	---	--	--	----------	--	--	---	---	--

	<p>b) En gruppe organiserte arbeidere på Hvaler i Østfold var allerede i 1898 i stand til å finansiere og bygge et felles Folkets hus.</p>	<p>b) Tenkemåten, eller om man vil: diskursen, om klasser var tydelig etablert i Norge i 1910, ja også tidligere.</p>	<p>Klassediskursen har stått svært sterkt</p>	<p>X</p>					
	<p>c) Gjennom å bygge og bruke Folkets hus bidro disse og mange andre arbeidere til, som det heter i sangen, å bygge den nye tid.</p>	<p>c) Ved, for eksempel foran fotografen, å iscenesette seg selv som staute kollektivister, bidro unge, mannlige fagarbeidere rundt 1900 til å utvikle klassediskursen.</p>	<p>Klassediskursen er styrket gjennom propaganda</p>	<p>X</p>					

		d) Klassediskursen, i alle fall slik den eksisterte i enkelte miljøer i Norge i 1910, var en sterkt maskulin diskurs.	Klassediskursen var maskulin	X					
Illustrasjonen s 191:	Beskrivelse:								

Stiftelsen viser 26 menn, trolig i alderen 22-45 år samlet til måltid i et stort lokale. 11 sitter til bords, de øvrige står langs veggene, trolig i anledningen av fotograferingen. Bildet viser kun hjørnet av det ene bordet, med hvit duk og noen tallerkner, mens det andre bordet er langt mer synlig: Her er hvit, ikke helt nystroket duk, en bukett blomster i vase, ølflasker, ølglass, dramme- glass og tallerkner uten mat, men med servietter relativt pent brettet oppå. I taket henger en stor parafinlampe, en mindre finnes på veggen bak. På veggen er tapet med diskret blomstermotiv, et innrammet speil, en hvitmalt fyllingsdør og et maleri									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

506. Stiftelsesfesten til Den Litografiske Forening i Kristiania,	Teksten forteller at fotografiet er tatt under stiftelsesfesten for en fagforening for fagarbeidere i Kristiania.					Ja, da er det vel en av de foreningene Olstad har gransket.	Disse var altså relativt tidlig ute med å organisere seg.	Litografene, ja, det er vel forløperne for dagens typografer, lønnsadelen, må vite.	
507. 2. april 1892.	Denne foreningen inngår trolig i Olstads forskningsmateriale, i det den fantes i hovedstaden i perioden for hans doktoravhandling.					To-og-nitti, ja.	--	--	
Illustrasjon + illustrasjonstekst s 191	Kommentar:								

	<p>Det som skiller dette fra et hvilket som helst borgerlig herreselskap på et hotell, i en losje eller privat på samme tid, antas å være følgende: Selv om bildet tydelig er oppstilt, fører én av mennene udannet en gaffel mot munnen, mens en annen røyker sigar og vender blikket en annen vei. Duken er ikke godt strøket, det står ølflasker på bordet (ikke vin, og dette tyder på at det er benyttet lite eller intet serveringspersonale), og bordet later til å ha vært dekket med kun én tallerken til hver.</p>								
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	Fotografiet egner seg kanskje i særlig grad til refleksjon over forholdet mellom virkelighet og diskurs hos de mest avanserte arbeidergruppene i Olstads materiale.								
Illustrasjon + illustrasjonstekst s 191	· Vi som er sammen om å boka Arbeiderhistorie har en felles, stolt arv å bære på.	a) Klassetilhørighet er, eller har i alle fall vært, en håndfast realitet for organiserte arbeidere i arbeiderklassen. (Det håndfaste går fram av selve fellesskapet om et enkelt måltid i feiringen av egen organisering.)				Dette var folk som visste hva de holdt på med. Her er det fest, men disse fagarbeiderne hadde nok allerede fått brynt seg på tøff kamp på gølv	Det var jo en fin forsamling. Men det er jo også relativt godt betalte fagarbeidere.	Dette så da stilfullt ut. Det var noe annet enn Folkets hus på Hvaler, skulle jeg tro.	

	<p>· De første fagforeningene bestod ikke av loslitte, sultende proletarer, men av selvbevisste menn som evnet å organisere seg planmessig.</p>	<p>b) Tenkemåten, eller om man vil: diskursen, om klasser var etablert, eller var under etablering i Kristiania i 1892.</p>						<p>Er det helt galt når mine tanker vandrer til den etterhvert korpulente Nordby i Aftenpostens grafiske klubb?</p>	
--	---	---	--	--	--	--	--	---	--

		c) Det er et åpent spørsmål om arbeiderbe- vegelsens pione- rer forstod seg selv som tilhø- rende en klasse.					Det er morsomt med slike opp- stilte bilder. Dette er jo opp- lagt en iscene- settelse, men det minner meg om at Olstad hele tiden taler om språklig, og da tenker vi jo ver- balspråk. Men dette er jo bilde- språk!		
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

		d) Litografene kan tjene som eksempel på de yrkesgruppene som tidlig ble fortrolig med og utviklet klasse-diskursen, fordi produksjonsforholdene i trykkeribransjen var under hurtig forandring fra håndverk til manufaktur.							
Illustrasjonen s 192:	Beskrivelse:								

	<p>Motivet er en montasje av sokkelen som arbeidsmannen på Youngstorget i Oslo står på og den samme arbeidsmannen uten sokkel. Arbeidsmann-statuen står til venstre i forgrunnen, et brosteinsgulv markerer en linje skrått oppover mot høyre i bildet og sokkelen er igjen plassert litt skjevt i forhold til denne linjen. Brosteinsgulvet ender i en horisont med en grå himmel over, som kan identifiseres som himmel ved noen haugskyer med lyse overkanter. Arbeidsmannens blikk er rettet nesten like mot betrakteren, men øynene er ikke tydelige. På sokkelen står den autentiske innskriften TILEGNET ARBEIDERB EVEGELSENS PIONERER/FRIHET SOLI DARITET</p>								
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--

508. Sonja Krohn: Ned fra sokkelen.	En kvinnelig billedkunstner har her demontert et hellig arbeiderbevegelse-symbol og gitt sitt verk en paroleaktig form.					Jaja, jeg husker det bildet.	Megetsigende tittel.	Så flott og direkte tittel.	
--	---	--	--	--	--	------------------------------	----------------------	-----------------------------	--

509. Silketrykk fra 1984.	Silketrykk var en vanlig teknikk for billedkunstnere som ville spre sin kunst i stort og rimelig opplag, f.eks. som plakater. Selv om vi, slik Olstad gjør, ofte taler om 70-tallsradikalismen, var den langt fra død i 1984. Men 9 år etter kvinneåret var det allminnelig med feministisk kritikk av en påstått for-gubbet arbeiderbevegelse.					Tenk, jeg trodde det var enda etpar år eldre. Dette var noen år før en jente kunne bli formannskandidat i LO, skal jeg si deg.		1984, ja det ble heldigvis ikke noe av Orwells versjon, i hvert fall ikke da. Sånn plakat-kunstpolemikk er nostalgi for meg i dag.	
Illustrasjon + illustrasjonstekst s 193	Kommentar:								

	<p> Dette er meget programmatisk kunst, som likevel kan gi opphav til ulike fortolkninger, og som tilsvarende kan tenkes å inkorporere flere senderstemmer. Vi merker oss at det er rekonstruert et brosteinsgulv (det var ennå ikke avdekket på Youngstorget på denne tiden, men kunstneren visste ventelig at det fantes under asfalten), at nesten alt utenom de to symbolmettede hovedmotivene er skrelt bort, at bildets gråhet såvel som skyene signaliserer ”hverdag”. Med et utropstegn bak ville tittelens karakter av parole vært udiskutabel. Slik det nå står, kan det også tolkes som en beskrivelse av hva som faktisk skjer, av den diskursive utviklingens egenkraft, om man vil: Arbeiderne og deres pionerer er i dag i ferd med å blir revet ned fra sokkelen. Men, kunne man tilføye, denne arbeidsmannen er ikke revet ned, slik hundrevis av leniner ble i øst noen år seinere, han er satt pent på plass, på grunnplanet, helt nede på den brosteinen han kanskje engang selv var med å hogge. </p>							
--	--	--	--	--	--	--	--	--

<p>Illustrasjon + illustrasjonstekst s 193</p>	<p>· Heroiseringen av mannlige arbeidere må bringes til opphør.</p>	<p>a) Klasseforholdene har endret seg de siste ti-årene, men arbeiderklassen er der ennå.</p>	<p>Arbeiderklassen finnes som en ikke-språklig realitet</p>	<p>L6.1</p>		<p>Jo, men det er jo greit det der, at pionerene ble tatt litt ned fra sokkelen. Han står jo godt der han står, med skreppa si. Dette kaller jeg utvikling, ikke avvikling av klassediskusjonen.</p>	<p>Ja, dette må jo være et mer villet fall for arbeiderbevegelsen. Den har nok hatt godt av å få pillet av seg litt av pompøsiteten.</p>	<p>Jeg må jo si at dette er et meget godt apropos, både til diskusjonen, til ”arbeiderklassens fall” og til den radikale 70-tallsdiskursen. Hatten av for redaktør Terjesen, der han sitter uten sokkel i de triste arkivlokalene på Youngstorget!</p>	
	<p>· Arbeiderklassens tid er over. Nye helter må overta.</p>	<p>b) Arbeiderbevegelsens dyrking av heroiske pionerer viste seg for noen tiår siden å være et tilbakelagt stadium.</p>	<p>Klassediskursen er styrket gjennom propaganda</p>	<p>X</p>					

	· Bytt ut Rudof Nilsens "rene og ranke ... menn" med allminnelige kvinner og menn!	c) Arbeiderbevegelsens dyrking av heroiske pionerer er blitt kritisert.	Klassediskursen er på vikende front	L6.1					
		d) Den klassiske arbeiderdiskursen er de siste tiårene blitt utfordret også av kunstnere.	Klassediskursen er utfordret også av kunstnere	X					

	e) I kjølvannet av 70-tallsradikalismen fulgte en omfattende kritikk, ikke minst fra den nye kvinnebevegelsen, av hva som ble oppfattet som	Den maskuline klassesdiskursen er på vikende front	X						
	1) historisk passé arbeiderdiskurs	"							
	2) maskulin, elitistisk arbeiderdiskurs	"							